

การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ดารณี คุ้มกุล

อธิการบดี

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2543

ISBN 974 - 665 - 181 - 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๐๗

๐๔๒๓

๒๕๔๓

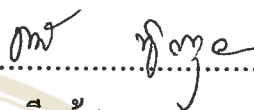
Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

นางดารณี ทุ้สกุล

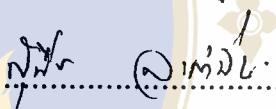
ผู้วิจัย

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพงษ์ นนทะสิริ

ค.บ., ค.ม., ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุณีย์ ละกะปิ่น

วท.บ. เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง, วท.ม.,

กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

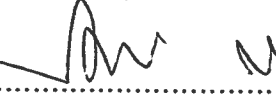
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์กรรองกาญจน์ สังการ

ค.บ., วท.ม., Ph.D. (Education)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์สมพร เจริญชัยศรี

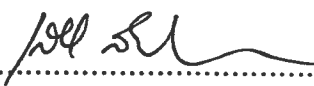
วท.บ., วท.ม., ปร.ด. (ประสาทวิทยาศาสตร์)

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะสาธารณสุขศาสตร์

.....

ศาสตราจารย์เลียงชัย ถิมถ่อมวงศ์

Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2543

นางดารณี พู้สกุล

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ นนทะสร

ค.บ., ค.ม., ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สมพร เตรียมชัยศรี

วท.บ., วท.ม., ปร.ค. (ประสาทวิทยาศาสตร์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

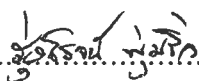

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนีย์ ละคำปิ่น

วท.บ. เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง, วท.ม.,

กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

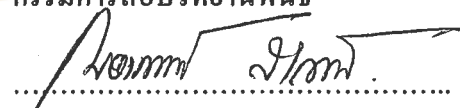

รองศาสตราจารย์รุ่งโรจน์ พุ่มรื้อ

วท.บ. เกียรตินิยม, สค.ม.,

M.P.H. (Sch.H.Ed.), Ph.D. (Medical E.D.)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์กรองกาญจน์ สังกาศ

ค.บ., วท.ม., Ph.D. (Education)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

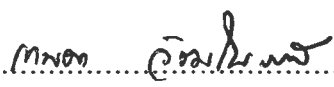

ศาสตราจารย์เลียงชัย ถิมล้อมวงศ์

Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์กานดา วัฒนโนภาส

พ.บ., M.Sc. in Hygiene (P.H. Microbiology)

คณบดี

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ นนทะสร ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุณีย์ ละกำป็น อาจารย์กรองกาญจน์ สังกาศ คณะกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สมพร เจริญชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจ ในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทุกท่าน ที่ได้ตรวจสอบและให้ คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช และผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ที่สำคัญยังขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองคณบดีฝ่ายการศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกตลอด ระยะเวลาในการศึกษา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์ที่เคารพทุกท่าน ที่ห่วงใยและให้ กำลังใจแก่ผู้วิจัย อีกทั้งขอขอบคุณ คุณนงลักษณ์ พันธ์มณู คุณวิรสุข ทุ์สกุลและญาติพี่น้อง ที่ให้ ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ดารณี ทุ์สกุล

3837015 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข : วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การประเมินผลหลักสูตร / หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

คำณิ หุ้สกุล : การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล : (EVALUATION OF THE NURSE ASSISTANT CURRICULUM : SCHOOL OF NURSE ASSISTANT, FACULTY OF MEDICINE SIRIRAJ HOSPITAL, MAHIDOL UNIVERSITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทศนีย์ นนทะสร คบ., คม., ค.ค., สุนีย์ ละกำป็น วท.บ., วท.ม., กศ.ค., กรองกาญจน์ สังภาศ ก.บ.,วท.ม., Ph.D. 185 หน้า ISBN 974 – 665 – 181 - 1

การประเมินผลหลักสูตรเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ที่จัดการศึกษาโดยโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรแบบจำลองซีป (CIPP Model) รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 239 คน คือ นักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา จำนวน 33 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 45 คน และผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล จำนวน 161 คน (หัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 10 คน พยาบาล จำนวน 76 คน และผู้ช่วยพยาบาล จำนวน 75 คน) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/WIN โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี 2) ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล 3) ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย 4) ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล 5) ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย และ 6) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาเห็นว่าปัจจัยด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎีอยู่ในระดับดี และอีก 5 ปัจจัย เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าปัจจัยทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ 2. ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล 2) ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ 3) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม พบว่า นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานที่เป็นผู้ช่วยพยาบาล เห็นว่าปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาล เห็นว่า ปัจจัยผลผลิตหลักสูตร ด้านที่ 3 และด้านที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านที่ 1 และ ด้านที่ 2 อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีความสอดคล้องกันระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพิ่มการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติ ควรมีระบบที่เสี่ยงในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย เพิ่มการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการประเมินผลหลักสูตรทั้งระบบ ทุก 5 ปี

3837015 PHPH/M : MAJOR PUBLIC HEALTH NURSING : M.Sc.(PUBLIC HEALTH)

KEY WORD : EVALUATION CURRICULUM / NURSE ASSISTANT CURRICULUM

DARANEE TUSKUL : EVALUATION OF THE NURSE ASSISTANT CURRICULUM :
SCHOOL OF NURSE ASSISTANT, FACULTY OF MEDICINE SIRIRAJ HOSPITAL,
MAHIDOL UNIVERSITY. THESIS ADVISORS : TASSANEE NONTASORN, M.Ed., Ph.D.,
SUNEE LAGAMPAN, M.Sc., Ed.D., KRONGKARN SANGKARD, M.Sc., Ph.D. 185 p.

ISBN 974 - 665 - 181 - 1

To improve the curriculum, evaluation is one method used to gather and analyze data as a guideline for making a judgement. The purpose of this study was to evaluate the process and product of 1997's nurse assistant curriculum in the school of nurse assistant, Faculty of Medicine Siriraj hospital, Mahidol University. CIPP Model was used as a conceptual framework of the study. Data was collected through self-administered questionnaires from 239 students and nursing staffs including, 33 students, 45 new graduates, 10 head nurses, 75 regular nurses and 76 nurse assistants. Data was analyzed by using the SPSS/WIN program including percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Part I of the process of curriculum evaluation consisted of six categories : 1) theoretical content ; 2) teaching methods on theoretical and practical aspects of nursing skills in the laboratory ; 3) practical skills of nurse assistants in the clinic ; 4) theoretical and practical examination of nursing skills in the laboratory ; 5) evaluation of nursing skills in the clinic ; and 6) extra curricular activities . Student results showed that the category of theoretical content was at the good level and the other five categories were at the moderate level, whereas new graduates expressed that all six categories were at the moderate level. Part II, the product of curriculum evaluation, consisted of four categories : 1) to have knowledge of nurse assistant skills ; 2) to have ability to perform clinical practice ; 3) to have a good human relationship and communication ; and 4) to have good attitude and ethical concern toward duty and society. Students, new graduates and nurse assistants expressed that all four categories were at the moderate level, whereas head nurses and regular nurses expressed that categories 3 and 4 were at the moderate level while categories 1 and 2 needed improvement .

From this study, the researcher suggests that the school curriculum should emphasize the appropriate link between the theoretical part and practical skills and collaboration between school teachers and clinical staff for teaching students in clinical practice should be increased. It should have preceptors for facilitating clinical practice, and also should provide computer courses.

This study also suggests further study about evaluation of the curriculum every five years.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามคำที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล.....	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540.....	12
กระบวนการผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล.....	19
ผลผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร.....	35
รูปแบบการประเมินผลหลักสูตร.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตร.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตร.....	68
การสร้างเครื่องมือ.....	70
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	74
ส่วนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร.....	79
ส่วนที่ 3 ผลการประเมินปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร.....	86
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของหลักสูตรประกาศนียบัตร ผู้ช่วยพยาบาล.....	96
บทที่ 5 การอภิปรายผล.....	100
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	115
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	118
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	124
ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิต และปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร.....	125
ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ....	147
ค. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและการพิทักษ์สิทธิของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	148
ง. ตัวอย่างเครื่องมือในการวิจัย.....	155
ประวัติผู้วิจัย.....	185

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษาในงานการพยาบาล 9 สาขา	65
ตารางที่ 2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลในงาน การพยาบาล 9 สาขา	65
ตารางที่ 3	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือการประเมินผลหลักสูตร ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล.....	71
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของนักศึกษาผู้ช่วย พยาบาล รุ่นที่ 49.....	75
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้สำเร็จการศึกษา..	76
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้ร่วมงานด้าน บริการพยาบาล.....	78
ตารางที่ 7	จำนวน และร้อยละของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามระดับ ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร.....	81
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับของ ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อปัจจัยกระบวนการ ผลิตของหลักสูตร.....	83
ตารางที่ 9	เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรแต่ละ ด้านระหว่างนักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษา.....	85
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้าน- บริการพยาบาล จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของ หลักสูตร.....	88
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับ ความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านบริการ พยาบาลที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร.....	91
ตารางที่ 12	เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรแต่ละด้าน ระหว่างพยาบาลกับผู้ช่วยพยาบาล.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี.....	126
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล.....	127
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย.....	128
ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	129
ตารางที่ 17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย.....	130
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผู้ที่มีความเหมาะสมในการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	130
ตารางที่ 19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	131
ตารางที่ 20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล.....	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ.....	133
ตารางที่ 22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ....	135
ตารางที่ 23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม.....	136
ตารางที่ 24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล.....	137
ตารางที่ 25	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ.....	138
ตารางที่ 26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	140
ตารางที่ 27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม..	141
ตารางที่ 28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล.....	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 29	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมีความ สามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ.....	143
ตารางที่ 30	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมี มนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	145
ตารางที่ 31	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมี คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม.....	146

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
แผนภูมิที่ 2	รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของไทเลอร์.....	44
แผนภูมิที่ 3	แผนการประเมินผลหลักสูตรตามหลักการของ CIPP Model	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล เป็นโครงการศึกษาทางสายอาชีพที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 (ผกา เศรษฐจินทรและคณะ, 2529 : 238) เพื่อผลิตผู้ช่วยพยาบาลซึ่งเป็นบุคลากรทางการพยาบาลที่มีหน้าที่ในการช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลวิชาชีพ ในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการไม่หนัก ผู้ป่วยระยะพักฟื้น ผู้ป่วยเรื้อรัง รวมทั้งช่วยเหลือพยาบาลเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการรักษาพยาบาลที่ยุงยากโดยอยู่ภายใต้การนิเทศของแพทย์หรือพยาบาล (Lilian De Young อ้างใน จันทรเพ็ญ การิเวท, 2522 : 13) และลิเลียน เดอ ยัง ได้กล่าวถึงผู้ช่วยพยาบาลว่าเป็นบุคลากรที่เตรียมไว้ช่วยในการให้การดูแลผู้ป่วยที่ไม่หนัก รวมทั้งเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนักด้วยเพื่อแบ่งเบาภาระบางอย่างของพยาบาลให้น้อยลง ช่วยให้พยาบาลสามารถปฏิบัติการพยาบาลเพื่อคงไว้ซึ่งมาตรฐานของพยาบาลได้ (นิตยา คำรงวุฒิ, 2524 : 7) จนถึงปี พ.ศ. 2523 การผลิตผู้ช่วยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขจึงยุติลงเนื่องจากปรับหลักสูตรเป็นพยาบาลเทคนิค แต่หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลยังคงมีการผลิตตามความต้องการของสถาบัน โดยเฉพาะในสถานบริการด้านสุขภาพของมหาวิทยาลัยต่างๆ (ผกา เศรษฐจินทรและคณะ, 2529: 239) เช่น โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามารับดี โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน ซึ่งอยู่ในสังกัดของมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

โรงเรียนพยาบาลและผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้รับอนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น 1 ปี ในปี พ.ศ. 2502 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเบื้องต้นช่วยงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งมีจำนวนและอัตรากำลังไม่เพียงพอกับภาระงานการพยาบาล ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยได้แยกไปตั้งเป็นคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดังนั้น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจึงมอบหมายให้ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราชรับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษา โดยใช้หลักสูตรเดิม (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2539 : 21) คือรับนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า จัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 4 ภาคการศึกษา ใช้เวลาในการศึกษา 49 สัปดาห์ จำนวนหน่วยกิตทั้งหมด 53 หน่วยกิต จำนวน ผู้ช่วยพยาบาลที่ผลิตในแต่ละปีเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการกำลังคนของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช จนกระทั่งใน ปี พ.ศ. 2537 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เห็นว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ใช้นานถึง 37 ปี สมควรได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดที่ว่าในแต่ละภาคการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่ควรจัดการเรียนการสอนเกิน 22 หน่วยกิต หรือปีละไม่เกิน 44 หน่วยกิต ดังนั้นจึงมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ ในปี พ.ศ. 2537-2539 โดยความช่วยเหลือและการจัดการจากคณะกรรมการฝ่ายการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหลักสูตร 1 ปี เช่นเดิม แต่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการศึกษาใหม่ คือ เปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปีที่ 6 หรือเทียบเท่า จัดการเรียนแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษา ใช้เวลารวม 41 สัปดาห์ เรียนทั้งหมด 43 หน่วยกิต/มีการจัดเนื้อหาวิชาหลักคล้ายของเดิม โดยแบ่งเนื้อหาวิชาเป็น 3 ส่วน คือ 1) ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ 2) ความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับโรคและการช่วยปฏิบัติงานการพยาบาลผู้ป่วย 3) การช่วยฝึกปฏิบัติงานการพยาบาล แต่วิธีการเรียนการสอนจะปรับเปลี่ยนใหม่ โดยจัดสอนเนื้อหาวิชาจากง่ายไปยากและจากพื้นฐานไปสู่การประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล คือจัดเนื้อหาวิชาส่วนที่ 1 และ ส่วนที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 และส่วนที่ 3 ในภาคการศึกษาที่ 2 มีแนวทางจัดการเรียนการสอนเป็น 3 ลักษณะคือ 1) การผสมผสาน(Integration) เนื้อหาและกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกันในการจัดตารางสอน 2) การกระตุ้นความสนใจ (Motivation) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความสนใจมากขึ้น 3) การประยุกต์ทักษะพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานในระดับคลินิกอย่างเป็นขั้นตอน (Application of theory to practice) หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่นี้ ได้รับการอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้เปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2540 (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2539 : 27 – 28)

เห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของหลักสูตรใหม่นี้มีความแตกต่างจากหลักสูตรเดิมในทุกด้าน คือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่นมีห้องเรียน ห้องประชุม ห้องฝึกทักษะการพยาบาล เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน เป็นต้น ผู้เข้าศึกษามีเกณฑ์การศึกษาสูงขึ้น แม้จะคงเนื้อหาคล้ายเดิมแต่ลดจำนวนหน่วยกิตลง 10 หน่วยกิต ในการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือในภาคการศึกษาที่ 1 มีระยะเวลาการศึกษา 16 สัปดาห์ เป็นการเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานในห้องฝึกทักษะการพยาบาล และภาคการศึกษาที่ 2 ระยะเวลาการศึกษา 24 สัปดาห์ ทำให้เวลาในการศึกษาลดลง 8 สัปดาห์ การเรียนการสอนมุ่งเน้นการผสมผสานให้มีความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาและมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา มีการประยุกต์ความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานในระดับคลินิกอย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอนยังมีการปรับปรุงแผนการสอน ความเหมาะสมของเนื้อหากับเวลา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการสอน มีการประเมินการสอนของอาจารย์

เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น มีการประชุมทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา

ยิ่งกว่านั้นในปี พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้ประกาศ นโยบายด้านคุณภาพโดยมีวิสัยทัศน์ว่า คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจะเป็นสถาบันทางการแพทย์ชั้นนำระดับโลกโดยมีพันธกิจที่จะจัดการการศึกษาที่จะผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย สร้างบรรยากาศทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นำมาซึ่งความศรัทธาและความนิยมสูงสุดจากประชาชน รวมทั้งชี้นำสังคมไทยในด้านสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2542 : 1) ทำให้หน่วยงานต่างๆ เร่งพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ดังนั้น โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลในฐานะหน่วยงานสังกัดฝ่ายการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยเร่งดำเนินเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามแผนนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ประกาศ เมื่อ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 (วสันต์ ศิลปสุวรรณ, 2542 : 34) ซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดกลไกให้มีระบบการตรวจสอบ วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินตนเองของอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรสนับสนุนและผู้บริหาร ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนและคงไว้ใน การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การยอมรับและมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน (วสันต์ ศิลปสุวรรณ, 2542 : 35) ซึ่งในการบริหารจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ที่เปิดใช้มาเป็นเวลา 3 ปี นั้น ได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาย่อยตลอดเวลา ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นผลการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา แม้จะสามารถวัดและประเมินผลผลิตได้ในระดับหนึ่งแต่ไม่สามารถชี้ชัดถึงความพึงพอใจหรือความคาดหวังของผู้ใช้บริการซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการผลิตได้ ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของระบบการตรวจสอบในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลจึงจำเป็นต้องดำเนินการประเมินความพึงพอใจหรือความคาดหวังของผู้ใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา สามารถตรวจสอบได้และผลผลิตของหลักสูตรเป็นที่ยอมรับของสังคม

อย่างไรก็ตาม วสันต์ ศิลปสุวรรณ (2542 :35-38) กล่าวถึงประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพ ไว้ 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษา คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพและหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการผลิตนักศึกษา

ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดสรรทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการหลักสูตร การควบคุมกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องมีการวางแผนควบคุมกำกับอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านผลผลิต ซึ่งประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ทักษะของผู้ใช้ที่มีต่อบัณฑิต ทักษะของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรสามารถสนองความต้องการหรือความคาดหวังที่ตนอยากจะเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงาน จุดหมายปลายทางของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและการรับการตรวจสอบจากองค์กรและบุคคลภายนอก เห็นได้ว่าประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดในการประเมินผลหลักสูตร (รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2529 : 245) และมีคุณลักษณะสำคัญในการประเมินที่คล้ายคลึงกับรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของสศตฟ.เพื่อบิมที่มีชื่อย่อว่า รูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินข้อมูล 4 ประเภท (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อ้างใน จารุณี จาคพุม, 2542 : 39 – 40) คือ (1) การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบทของหลักสูตร ซึ่งพิจารณาได้จากความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพสังคมและวัฒนธรรม ปรัชญาการศึกษา นโยบายการศึกษา ทิศทางการศึกษาของประเทศของโลกและปณิธานของมหาวิทยาลัย นำผลที่ได้จากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์เชิงเหตุผลและทำการสังเคราะห์ จะได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์รายวิชา (2) การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ซึ่งพิจารณาจาก อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ (3) การประเมินการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พิจารณาจาก พฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา พฤติกรรมการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ พฤติกรรมการบริหารงานทางวิชาการ (4) การประเมินผลผลิตของหลักสูตร พิจารณาจากผลการเรียนรู้ทั้งด้าน พุทธิปัญญา จิต อารมณ์ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เห็นได้ว่า การประเมินผลหลักสูตรตามรูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นการประเมินผลหลักสูตรทั้งระบบ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสอดคล้องและความสัมพันธ์กันครอบคลุมในทุกแง่มุมจึงมีความเหมาะสมมากที่สุดในการนำมาเป็นพื้นฐานแนวคิด เพื่อศึกษาการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นหลักสูตรสาขาอาชีพที่ให้บริการทางสุขภาพของบุคคล ที่มีการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยหรือผู้รับบริการโดยตรง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลักสูตรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งปรับเปลี่ยนระบบการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความเป็นจริงตามความสามารถของผู้เรียนและผู้ให้ผลผลิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรแบบจำลองชิป (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ในการสร้างรูปแบบการวิจัย ครั้งนี้

ปัญหาการวิจัย

1. นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร อย่างไร
2. นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 และผู้ร่วมงานด้านการบริการพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ที่จัดการศึกษาโดยโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อประเมินปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ด้านการจัดเนื้อหาวิชา การเรียนภาคทฤษฎี ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. เพื่อประเมินปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 เฉพาะปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรเท่านั้น ส่วนปัจจัยบริบทและปัจจัยนำเข้าไม่ได้นำมาศึกษาเพราะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ตามนโยบายการศึกษาของหลักสูตร ภายใต้อาณัติของงานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สามารถตรวจสอบได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 มี กรอบแนวคิดที่ประยุกต์มาจาก รูปแบบประเมินผลหลักสูตรของสะตู่เฟิลบีม (CIPP Model) ซึ่งประเมินจากปัจจัย 4 ด้าน คือ ปัจจัยบริบท ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการผลิต และปัจจัยผลผลิต ดังนี้

1. ปัจจัยบริบทและปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษา นโยบายการศึกษา ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพสังคมและวัฒนธรรม หลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา จึงไม่นำมาพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้
2. ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินการจัดการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย การสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือมีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์ สามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การทำงาน และต่อสังคม ดังนั้น ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรที่ผู้วิจัยทำการศึกษา จึงหมายถึงประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงานและสังคม (ดังแผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามคำที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล หมายถึงโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่รับผิดชอบในการดำเนินการผลิตผู้ช่วยพยาบาลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาลของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล หมายถึง หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ปรับปรุงใหม่จากหลักสูตรเดิม ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดใช้ เมื่อ ปี พ.ศ. 2540 เพื่อจัดการศึกษาและดำเนินการผลิตผู้ช่วยพยาบาล มีระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี มีจำนวนหน่วยกิต 43 หน่วยกิต

การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นกระบวนการที่บ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาของหลักสูตรช่วยให้วัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ตั้งไว้นั้นเป็นจริงมากน้อยเพียงใด มีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการจัดการศึกษาอย่างไร โดยศึกษาจากปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ดังนี้คือ

1. ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร หมายถึง ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการศึกษาของหลักสูตร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประเมินจากปัจจัย 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการจัดเนื้อหาวิชาเรียนภาคทฤษฎี ได้แก่ การมีเนื้อหาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานและสังคมที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน เป็นต้น

1.2 ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ได้แก่ การวางแผนการสอน การดำเนินการสอน กิจกรรมการสอน การใช้สื่อการสอน หุ่นจำลองและอุปกรณ์เครื่องใช้ในการฝึกทักษะการพยาบาล เป็นต้น

1.3 ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ได้แก่ การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติ ความเหมาะสมของหอผู้ป่วย ความร่วมมือในการสอนของบุคลากรพยาบาลในหอผู้ป่วย การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ของทำสมุดประสบการณ์ฯ เป็นต้น

1.4 ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ได้แก่ ลักษณะของข้อสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบ การให้คะแนน เป็นต้น

1.5 ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ที่เหมาะสมในการให้คะแนน เป็นต้น

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ลักษณะของการจัดกิจกรรม ความน่าสนใจของกิจกรรม เวลาและสถานที่จัด ประโยชน์ที่ได้รับ เป็นต้น

2. ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร หมายถึงประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรว่ามีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพียงใด ประเมินจากปัจจัย 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล ได้แก่ ความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล ความรู้ในหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน ความรู้ในหลักจิตวิทยาที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล ความรู้ในธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ เป็นต้น

2.2 ด้านการมีความสามารถช่วยงานพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ ได้แก่ การทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วย การดูแลสภาพแวดล้อม การช่วยเหลือแพทย์และพยาบาล ในการตรวจรักษา เป็นต้น

2.3 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การมีกิริยามารยาท การมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทำงาน การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การใช้คำพูดและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม เป็นต้น

2.4 ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อน้ำที่ทำงานและสังคม ได้แก่ การเห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล การรักษาเกียรติและชื่อเสียงของสถาบัน การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและน้ำที่ทำงาน การมีความเอาใจใส่ในการดูแลผู้ป่วยโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีและสิทธิของผู้ป่วย เป็นต้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540
3. กระบวนการผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล
4. ผลผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล
5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร
6. รูปแบบการประเมินผลหลักสูตร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตร

1. หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล

หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล เป็นโครงการศึกษาทางสายอาชีพที่กระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2498 (ผกา เศรษฐจันทร์และคณะ, 2529 : 238) เพื่อผลิตผู้ช่วยพยาบาลซึ่งเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่มีหน้าที่ในการช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลวิชาชีพ ในการปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วยที่มีอาการไม่หนัก ผู้ป่วยระยะพักฟื้น ผู้ป่วยเรื้อรัง รวมทั้งช่วยเหลือพยาบาลเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการรักษาพยาบาลที่ยุงยาก โดยอยู่ภายใต้การนิเทศของแพทย์หรือพยาบาล (Lilian De Young อ้างในจันทร์เพ็ญ การิเวท, 2522 : 13) และลิเลียน เดอ ยัง ได้กล่าวถึงผู้ช่วยพยาบาลว่าเป็นบุคลากรที่เตรียมไว้ช่วยในการให้การดูแลผู้ป่วยที่ไม่หนัก รวมทั้งเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนักด้วย เพื่อแบ่งเบาภาระบางอย่างของพยาบาลให้น้อยลง เป็นการช่วยให้พยาบาลสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่คงไว้ซึ่งมาตรฐานของพยาบาลได้ (นิตยา ดำรงวุฒิ, 2524 : 7) จนถึงปี พ.ศ. 2523 การผลิตผู้ช่วยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขจึงยุติลง เนื่องจากปรับหลักสูตรเป็นพยาบาลเทคนิค แต่หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลยังคงมีการผลิตตามความต้องการของสถาบันโดยเฉพาะในสถานบริการด้านสุขภาพของมหาวิทยาลัยต่างๆ

เช่น โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามาธิบดี โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน ซึ่งอยู่ในสังกัดของ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้รับอนุมัติให้ เปิดสอนหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล ระยะสั้น 1 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2502 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิต บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเบื้องต้นที่จะช่วยงานของพยาบาลวิชาชีพซึ่งมีจำนวนและอัตรา กำลังไม่เพียงพอกับการระงับการพยาบาลผู้ป่วยของโรงพยาบาลศิริราช ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยได้แยกไปตั้งเป็นคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดังนั้น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จึงมอบหมายให้ ฝ่ายพยาบาล โรงพยาบาลศิริราชเป็น ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการเรียนการสอน (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2539 : 21) ผลิต ผู้ช่วยพยาบาล ปีละ 1-2 รุ่นๆ ละ 110-120 คน ระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร มีคุณสมบัติ เป็นชายและหญิงโสด อายุระหว่าง 17 – 25 ปี สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา ปีที่ 3 หรือ เทียบเท่า จำนวนหน่วยกิตตลอด หลักสูตร 53 หน่วยกิต จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและ ปฏิบัติ ติดต่อกันตลอดปี 49 สัปดาห์ แบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาๆ ละ 12 สัปดาห์ ภาค การศึกษาที่ 1,2,3 จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยควบคู่กันไป ส่วนภาค การศึกษาที่ 4 เป็นการฝึกภาคปฏิบัติงานเพื่อฝึกประสบการณ์การทำงานผู้ช่วยพยาบาลบนหอผู้ป่วย เพียงอย่างเดียว

จากการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่มีอยู่ตลอดเวลา และเพื่อตอบสนองความต้องการและปัญหาของสังคม จึงเป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องและมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนา ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนั้นหมายถึงการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยมีการวางแผน ติดตาม ควบคุมกำกับให้แผนนั้น เป็นไป ตามจุดหมายที่วางไว้ (พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ, 2536 : 25) และในปี พ.ศ. 2537 คณะแพทย- ศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พิจารณาเห็นว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ได้ใช้มานานถึง 37 ปีแล้วสมควรได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2539:21) จึงมีนโยบายให้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โดยงานแพทยศาสตร์ศึกษาร่วมกับคณะกรรมการครูโรงเรียนผู้ช่วย- พยาบาล ทำการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล เพื่อให้มีความเหมาะสมกับ สภาพการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยมหิดล และได้รับอนุมัติจาก ทบวงมหาวิทยาลัยให้เปิดดำเนินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540
 (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2540 : 9 - 14)

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล
 ภาษาอังกฤษ Certificate of Nurse Assistant

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อเต็ม ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล
 Certificate of Nurse Assistant
 อักษรย่อ ป. ผู้ช่วยพยาบาล
 Cert. Nurse Assist.

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 ปรัชญา

สร้างบุคลากรสาธารณสุขที่มีความรู้ ความสามารถและเจตคติอันดีงามในการ
 ช่วยดูแลผู้ป่วย และสามารถปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับ
 สภาพการณ์ของประเทศ

4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อสร้างผู้ช่วยพยาบาลที่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

4.2.1 มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานใน
 การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์

4.2.2 สามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพแก่
 ผู้ป่วยและประชาชน

4.2.3 มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ

4.2.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การงานและ
 ต่อสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

เป็นหญิงหรือชายโสด สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเฉพาะตามระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลว่าด้วย การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

เป็นไปตามระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลว่าด้วย การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

8. ระบบการศึกษา

อนุโลมตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วย การศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี โดยจัดการศึกษาตามระบบหน่วยกิตวิภาค

9. ระยะเวลาศึกษา

ใช้เวลาศึกษาตามหลักสูตร 1 ปี การศึกษา และให้ศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างมากไม่เกิน 2 ปีการศึกษา

10. การลงทะเบียนเรียน

อนุโลมตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาอนุโลมตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีและประกาศหรือข้อบังคับของคณะฯ ที่เกี่ยวข้อง

12. อาจารย์ผู้สอน

12.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

พยาบาลระดับ 8 ชำนาญการ วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท 2 คน

วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี 4 คน

พยาบาลระดับ 6

วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี 2 คน

12.2 อาจารย์พิเศษ

12.2.1 อาจารย์พิเศษภาคทฤษฎี ได้แก่ อาจารย์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จากภาควิชาต่าง ๆ

คือภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ภาควิชาปรสิตวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ภาควิชาสรีรวิทยา

12.2.2 อาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติ ได้แก่บุคลากรของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ประกอบด้วย หัวหน้า รองหัวหน้า และ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้างานพยาบาลทุกงาน ผู้ตรวจการพยาบาลทุกงาน หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการทั้งหมด

13. จำนวนนักศึกษา

จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะรับ 200 คน ในแต่ละปีอาจเปลี่ยนแปลงได้

14. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

สถานที่และอุปกรณ์การสอนของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย

มหิดล

15. ห้องสมุด

หอสมุดของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล มีตำราเรียนวารสารทางการแพทย์และพยาบาล ดังนี้

ตำราเรียน ภาษาไทย	26,988 เล่ม	ภาษาอังกฤษ	57,482 เล่ม
วารสาร ภาษาไทย	105 รายการ	ภาษาอังกฤษ	568 รายการ

สื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการ

ค้นหาข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

(ข้อมูลปีการศึกษา 2539)

16. งบประมาณ

ใช้งบประมาณดำเนินการของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย

มหิดล

17. หลักสูตร

17.1 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 43 หน่วยกิต

17.2 โครงสร้างของหลักสูตร

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาภาษา 1 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2 หน่วยกิต

ข. หมวดวิชาเฉพาะ 40 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต

17.3 คำอธิบายรายวิชา

การคิดหน่วยกิตใช้เกณฑ์ 1 ภาคการศึกษามี 15 สัปดาห์ สำหรับการบรรยาย คิด 15 ชั่วโมง บรรยายเป็น 1 หน่วยกิต การปฏิบัติคิด 30 ชั่วโมงปฏิบัติเป็น 1 หน่วยกิต สำหรับการฝึกปฏิบัติทางคลินิก ซึ่งระบุด้วยเครื่องหมาย * จะคิด 45 ชั่วโมง เป็น 1 หน่วยกิต ยกเว้น รายวิชาที่ต้องใช้เวลาในการสังเกตการณ์การปฏิบัติงานก่อนข้างนาน จะคิดหน่วยกิตให้น้อยกว่านี้ ดังตัวอย่าง

$3(2-3) = 3$ หน่วยกิต (บรรยาย 2 ชั่วโมง – ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง / สัปดาห์)

$4(0-3*) = 4$ หน่วยกิต (ศึกษาและฝึกปฏิบัติทางคลินิก 4 สัปดาห์)

$3(0-4*) = 3$ หน่วยกิต (ศึกษาและฝึกปฏิบัติทางคลินิก 4 สัปดาห์)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชาภาษา

จำนวนหน่วยกิต

SINA 001 English for Nurse Assistant

1 (1-0)

ศรพพ 001 ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการช่วยปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วย

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

จำนวนหน่วยกิต

SINA 011 Man and Society

2 (2-0)

ศรพพ 011 มนุษย์กับสังคม

เงื่อนไข :-

ศึกษาปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย รวมทั้งกฎระเบียบ หลักคุณธรรม และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการช่วยปฏิบัติงานด้านการพยาบาลผู้ป่วย

หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาบังคับ

จำนวนหน่วยกิต

SINA 021 Anatomy and Physiology for Nurse Assistant

3 (2-2)

ศรพพ 021 กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษารูปร่าง ลักษณะโครงร่าง ตำแหน่งที่อยู่และหน้าที่สำคัญของ ส่วนประกอบและอวัยวะต่างๆของร่างกาย เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิธีการและขั้นตอนการ ช่วยงานพยาบาลผู้ป่วย

SINA 022 Basic Concepts of Diseases 1 (1-0)

ศรพพ 022 หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับโรค

เงื่อนไข :-

ศึกษาความหมาย สาเหตุ และกระบวนการเกิดโรค รวมทั้งกลุ่มโรคสำคัญ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิธีการและขั้นตอนการช่วยงานพยาบาลผู้ป่วย

SINA 023 Psychology for Nurse Assistant 1 (1-0)

ศรพพ 023 จิตวิทยาสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาความรู้พื้นฐานทางด้านจิตวิทยา กระบวนการทางจิตใจและปัจจัยทาง สังคม สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม บุคลิกภาพ ทักษะ สติปัญญา และการปรับตัว รวมทั้งจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย

SINA 041 Principle of Nursing 1 (1-0)

ศรพพ 041 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการทางการพยาบาลของ ต่างประเทศและประเทศไทย บทบาทหน้าที่ของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล รวมทั้งลักษณะงาน ระบบงานและบุคลากรอื่นๆ ของโรงพยาบาล

SINA 042 Principle of Nursing 3 (1-4)

ศรพพ 042 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาและฝึกปฏิบัติหลักการและวิธีการช่วยงานการพยาบาล โดยเน้นการ ดูแลผู้ป่วยในด้านความสุขสบาย การทำกิจวัตรประจำวัน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

SINA 043 Principle of Nursing 1 (1-0)

ศรพพ 043 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางด้านโภชนาการทั่วไป และโภชนาการสำหรับ ผู้ป่วย รวมทั้งสุขอนามัยส่วนตัวทางด้านอื่นๆ สำหรับบุคคลทั่วไปและผู้ป่วย

SINA 044 Principle of Nursing

5 (3-4)

ศรพพ 044 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาและฝึกปฏิบัติหลักการและวิธีการช่วยงานพยาบาล โดยเน้นเทคนิควิธีการต่างๆ ในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วย เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการช่วยปฏิบัติงานในระดับคลินิก

SINA 045 Principle of Nursing

1 (1-0)

ศรพพ 045 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาหลักการและวิธีการรักษายาบาลผู้ป่วยด้วยรูปแบบต่างๆ เช่นการใช้ยา การใช้รังสีรักษา การผ่าตัด เป็นต้นเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการช่วยปฏิบัติงานในระดับคลินิก

SINA 046 Principle of Nursing

1 (1-0)

ศรพพ 046 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาหลักการและวิธีการช่วยงานพยาบาล โดยเน้นการปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการช่วยปฏิบัติงานในระดับคลินิก

SINA 047 Principle of Nursing

1 (1-0)

ศรพพ 047 หลักการพยาบาล

เงื่อนไข :-

ศึกษาหลักการและวิธีการช่วยงานพยาบาลผู้ป่วยโรคติดต่อ โดยเน้นการป้องกันตนเองและการแพร่กระจายของเชื้อโรค รวมทั้งหลักการทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการป้องกันโรคติดต่อ

SINA 051 Nursing in Medicine

3 (0-4*)

ศรพพ 051 การพยาบาลทางอายุรศาสตร์

เงื่อนไข : เคยศึกษาทุกรายวิชาในภาคการศึกษาที่ 1

ศึกษาและฝึกปฏิบัติหลักการและวิธีการทั่วไปในการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านอายุรศาสตร์

SINA 052 Nursing in Medicine

2 (0-2*)

ศรพพ 052 การพยาบาลทางอายุรศาสตร์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพพ 051 และศรพพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านอายุรศาสตร์ที่มี
ภาวะหรือโรคที่ต้องให้การพยาบาลในลักษณะจำเพาะ

SINA 061 Nursing in Surgery 3 (0-4*)

ศรพ 061 การพยาบาลทางศัลยศาสตร์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชาในภาคการศึกษาที่ 1

ศึกษาและฝึกปฏิบัติหลักการและวิธีการทั่วไปในการช่วยงานการพยาบาล
ผู้ป่วยทางด้านศัลยศาสตร์

SINA 062 Nursing in Surgery 2 (0-2*)

ศรพ 062 การพยาบาลทางศัลยศาสตร์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพ 051 และศรพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านศัลยศาสตร์ที่มี
ภาวะหรือโรคที่ต้องให้การพยาบาลในลักษณะจำเพาะ

SINA 071 Nursing in Ophthalmology and Oto-Rhino-Laryngology 2 (0-2*)

ศรพ 071 การพยาบาลทางจักษุวิทยาและวิทยาโสต นาสิก ลาริงซ์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพ 051 และ ศรพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านจักษุวิทยา และ
วิทยาโสต นาสิก ลาริงซ์

SINA 075 Nursing in Orthopedics 2 (0-2*)

ศรพ 075 การพยาบาลทางออร์โธปิดิกส์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพ 051 และศรพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านออร์โธปิดิกส์

SINA 081 Nursing in Pediatrics 4 (0-4*)

ศรพ 081 การพยาบาลทางกุมารเวชศาสตร์

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพ 051 และ ศรพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านกุมารเวชศาสตร์

SINA 091 Nursing in Obstetrics, Gynecology and Urology 4 (0-4*)

ศรพ 091 การพยาบาลทางสูติศาสตร์, นรีเวชวิทยาและวิทยาอุโร

เงื่อนไข : เคยศึกษารายวิชา ศรพ 051 และ ศรพ 061

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการช่วยงานการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านสูติศาสตร์,
นรีเวชวิทยา และวิทยาอุโร

3. กระบวนการผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ได้ดำเนินการปรับปรุงตามหลักการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมี องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน สังคม และปรัชญาการศึกษา การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตรและการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 78) ซึ่งในปัจจุบันนี้การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลอยู่ในขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ ถือเป็นกระบวนการนำหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติโดยให้บังเกิดผลสูงสุดแก่ผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญคือ การทำความเข้าใจใน หลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (สุมิตร ภูมานุกร, 2523 : 130 – 132) นอกจากนี้ สัจจ อุทรานันท์ (อ้างในจินตนา ชูนิพันธุ์, 2527 : 27 - 33) ได้เสนอองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนการพยาบาลดังนี้

1. ตัวป้อน (Input) ได้แก่ อาจารย์ ผู้เรียน หลักสูตรและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพห้องเรียน การจัดเวลาเรียน การเลือกแหล่งวิทยาการต่าง ๆ
2. กระบวนการดำเนินงาน (Process) เริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาวิชา การดำเนินการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน
3. การควบคุม (Control) วิธีการที่สำคัญคือคือการประเมินผลการเรียนการสอน
4. ผลผลิต (Out put) คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรในด้านความรู้ ทักษะและทักษะที่เกิดขึ้นในผู้เรียน เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้
5. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ได้จากการวิเคราะห์ผลของการประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งการประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุปและประเมินผลผลิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 มีกระบวนการดำเนินงาน (Process) โดย มีการปรับปรุงเนื้อหาหลัก การจัดลำดับเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. การจัดเนื้อหาหลักของหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2539 : 27- 28) ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกาย จิตใจ และสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ วิชา Anatomy and Physiology for Nurse Assistant, Man and Society และ Psychology for Nurse Assistant

ส่วนที่ 2 เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับโรคและการช่วยปฏิบัติงานการพยาบาลผู้ป่วย ได้แก่ Basic Concepts of Diseases, Principles of nursing และ English for Nurse Assistant

ส่วนที่ 3 เป็นการฝึกช่วยปฏิบัติงานการพยาบาล โดยหมุนเวียนฝึกช่วยปฏิบัติงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วยต่าง ๆ

2. การจัดลำดับเนื้อหา ใช้หลักเรียงลำดับจากง่ายไปยากและจากพื้นฐานไปสู่การประยุกต์ คือ จัดสอนเนื้อหาส่วนที่ 1 และ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 และส่วนที่ 3 ในภาคการศึกษาที่ 2

3. การจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการเรียนการสอน ดังนี้

3.1 จัดตารางสอนให้มี integration ของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น กายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาของแต่ละระบบหรืออวัยวะต่างๆ จะสอนในช่วงเดียวกับการศึกษาความรู้พื้นฐาน ในการช่วยงานพยาบาล (Principles of Nursing) ที่เกี่ยวข้อง กับระบบหรืออวัยวะนั้นๆ คำศัพท์ภาษาอังกฤษจะจัดสอนผสมผสานไปกับวิชาอื่น การสอนภาคทฤษฎีในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจะสอดคล้องกับลักษณะงานในช่วงนั้น เป็นต้น

3.2 บางรายวิชาจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กระตุ้นความสนใจมากขึ้น (Motivation) เช่น วิชา Man and Society จะจัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ป่วยเพื่อกระตุ้นให้สนใจปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยรวมทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม หรือในขณะที่ฝึกทักษะพื้นฐานการช่วยงานการพยาบาลในรายวิชา Principles of Nursing ซึ่งจัดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 จะจัดให้นักศึกษาขึ้นไปสังเกตการณ์การปฏิบัติงานพยาบาลกับผู้ป่วยจริงที่หอผู้ป่วย เป็นต้น

3.3 เน้นการประยุกต์ความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานในระดับคลินิกอย่างเป็นขั้นตอน (Application of theory to practice) ดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการฝึกทักษะร่วมกับการสังเกตการณ์การปฏิบัติงานพยาบาลผู้ป่วยจริงที่หอผู้ป่วย ในภาคการศึกษาที่ 1 เป็นเวลา 16 สัปดาห์

ขั้นที่ 2 ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ หลักการและวิธีการทั่วไป ในการช่วยงานพยาบาลขั้นพื้นฐานในการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่หอผู้ป่วย ในงานการพยาบาลอายุรศาสตร์ และจิตเวชศาสตร์ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ช่วง 8 สัปดาห์แรก

ขั้นที่ 3 ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติการช่วยงานพยาบาลผู้ป่วยที่หอผู้ป่วย โดยเน้นการพยาบาลผู้ป่วยเฉพาะโรค ได้แก่ ผู้ป่วยโรคเด็ก ผู้ป่วยโรคตา หู คอ จมูก ผู้ป่วยโรคกระดูก ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินปัสสาวะ ผู้ป่วยโรคทางสูติ-นรีเวช ผู้ป่วยโรคศัลยกรรม และผู้ป่วยทางอายุรศาสตร์ ให้นักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานในงานการพยาบาล 5 สาขา คือ งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ งานการพยาบาลจักษุ โสต นาสิก และลาริงซ์วิทยา งานการพยาบาลศัลยกรรมและออโรพิดิกส์ งานการพยาบาลสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา งานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์ โดยจัดกลุ่มนักศึกษาหมุนเวียน 4 กลุ่ม ในภาคการศึกษาที่ 2 ช่วง 16 สัปดาห์หลัง

4. การประเมินผลการศึกษา

มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นระยะๆ ทั้งภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล และการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานพยาบาลบนหอผู้ป่วย ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วยการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี

การตัดสินผลการศึกษากำหนดให้สัญลักษณ์ที่มีแต้มประจำเท่ากับหรือมากกว่า 2.00 หรือ S เป็นการประเมินผลว่าได้หรือผ่าน ในแต่ละรายวิชา

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

มีการจัดกิจกรรมนโยบายของมหาวิทยาลัยมหิดลตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ

กระบวนการผลิตนักศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงาน (Process) จัดการศึกษา ที่นำตัวป้อนทั้งหมดซึ่งเป็นทรัพยากรมาก่อให้เกิดผลผลิตตามที่ต้องการ ในกระบวนการดำเนินงานนี้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาวิชา การดำเนินการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน (จินตนา ชูนิพันธุ์, 2527 : 30) ในการจัดกระบวนการจัดการศึกษาของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ผู้วิจัยได้ศึกษา การกำหนดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตร ดังนี้

การกำหนดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้

เนื้อหาวิชาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความจริงได้ด้วยตนเองและสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตและสังคม วิธีการจัดประเภทของเนื้อหาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือวิธีการของ กาเย่และบริกส์ เพราะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้และสติปัญญา ด้านเจตคติและด้านทักษะ (โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ , 2539 : 80) ในการ

จัดเนื้อหาวิชาการเรียนทางการพยาบาลที่เป็นทัศนคติและค่านิยม จินตนา ยูนิพันธ์ (2527: 31) กล่าวว่า ครูพยาบาลจะต้องกำหนดเนื้อหาวิชาที่ช่วยพัฒนาทัศนคติและค่านิยมทางอาชีพและการบริการพยาบาลให้นักเรียนพยาบาล และแก้ไขทัศนคติและค่านิยมที่จะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติวิชาชีพพยาบาลอีกด้วย ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวกับทักษะทางการพยาบาลนั้นเป็นทักษะที่มีความซ้ำซ้อน ผู้ปฏิบัติทักษะจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางร่างกาย มีความรู้และทัศนคติหรือค่านิยมพื้นฐานที่จำเป็น จึงจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมทักษะทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 78 - 88) ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาทั้งในระดับหลักสูตรและรายวิชา ไว้ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชานั้น ๆ หรือวิชาอื่น ในระดับสูงขึ้นไป หรือประกอบอาชีพต่อไป ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและเจตคติที่ดี
2. มีความถูกต้อง ทันสมัย ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
3. มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเห็นถึงประโยชน์และความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ด้วย ผู้เรียนจะเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียนรู้น่าขึ้น เนื้อหาควรมีประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพต่อไปภายหลัง
4. เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ คือมีความยากง่ายและสอดคล้องเหมาะสมกับวัย หรือลำดับขั้นของการพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สมองและ จิตใจ รวมทั้งประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ประหยัดเวลาเรียนด้วย
5. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสามารถจัดให้ผู้เรียนได้ ต้องพิจารณาความพร้อมด้านเวลา ครู วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ

เมื่อเลือกเนื้อหาวิชาแล้ว สิ่งต่อไปที่ต้องดำเนินการคือการจัดลำดับเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดเนื้อหาตามลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก จัดตามความจำเป็นก่อนหลังเพื่อเป็นการปูพื้นฐาน จัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์หรือกาลเวลา จัดตามหัวข้อเรื่อง จัดลำดับจากส่วนย่อยแล้วค่อยๆ พัฒนาความรู้ความเข้าใจไปยังส่วนรวม ซึ่งในปัจจุบันแนวคิดในการจัดเนื้อหาจะมุ่งให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาที่สัมพันธ์และมีขอบเขตที่เริ่มจากสิ่งใกล้ตัวของผู้เรียนไปสู่สิ่งที่ไกลตัว จากเนื้อหาที่มีขอบเขตที่แคบเป็นรูปธรรมเข้าใจง่ายไปสู่เนื้อหาที่มีขอบเขตกว้างและเป็นนามธรรมมากขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสอนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและถ้าผู้สอนใช้หลักจิตวิทยาประยุกต์ใช้ในการสอน จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน เกิดทักษะและความชำนาญในวิชาการที่เรียนรู้นั้น มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ (มาลินี จุฑะรพ, 2539 : 97) ในกระบวนการเรียนการสอนถ้าคุณภาพการสอนของครูสูง นักศึกษามีความเข้าใจในวิธีการสอนของครู นักศึกษามีความถนัด มีความพากเพียรสูงและมีเวลาในการเรียนเพียงพอแล้ว ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจะสูงตามไปด้วย (Carroll john B. อ้างใน มาลินี จุฑะรพ, 2539 : 97) นั่นคือเมื่อครูสอนดี และนักศึกษาเรียนดี จะบรรลุ ผลสัมฤทธิ์ ถึง 100 เปอร์เซนต์ ตามแนวคิดของบลูม (Bloom and others. อ้างใน มาลินี จุฑะรพ, 2539 : 98) กระบวนการเรียนการสอนระดับรายวิชา ครูต้องมีการเตรียมการสอนใช้นวัตกรรมในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการเลือกใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม และมีการประเมินการเรียนการสอน มีการสร้างเสริมทักษะช่วยเหลือเด็กที่เรียนช้าและส่งเสริมเด็กที่เรียนเก่ง มีการเตรียมสภาพแวดล้อม มีการเร้าความสนใจของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมสนับสนุน คือการสรุป ทบทวน มีการวัดความรู้ก่อนสอนและวัดผลหลังสอน มีการใช้คำถามระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบผู้เรียน มีการสร้างเสริมกำลังใจ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการสอนและมีการนำผลการประเมินการสอนมาปรับปรุงแก้ไข (สกัต อุทรานันท์, 2532 : 36)

สำหรับการศึกษาวิชาการพยาบาลนั้น พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลมีแนวทางที่เหมือนกันคือมุ่งให้บริการพยาบาลที่ดีต่อผู้ป่วย แต่การปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลเป็นงานที่ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญเฉพาะหรือต้องการตัดสินใจและมีความรู้มากเท่ากับพยาบาลวิชาชีพ (Verginia Henderson อ้างใน นิตยา คำรงวุฒิ, 2524 : 20) ดังนั้นการจัดการศึกษาของผู้ช่วยพยาบาล จึงมีการจัดการเรียนการสอนในด้านการปฏิบัติการพยาบาลขั้นพื้นฐานที่เน้นการปฏิบัติ ซึ่งการศึกษาของผู้ช่วยพยาบาลแบ่งการศึกษาเป็น 2 ภาค คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเช่นเดียวกับการศึกษาวิชาชีพการพยาบาล การศึกษาภาคทฤษฎี เป็นความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาต่างๆ ทั้งด้านความรู้ทั่วไปและวิชาเฉพาะวิชาชีพ การเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการเรียนในชั้นเรียน ส่วนการศึกษาภาคปฏิบัตินั้นเป็นการนำวิชาต่างๆที่เรียน มาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วยในสภาพที่แท้จริง (นิตยา คำรงวุฒิ, 2524 : 21)

การจัดการเรียนการสอนผู้เรียนจะต้องเรียนรายวิชาทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล ทั้งนี้การฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล ผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองจนเกิดความชำนาญและความมั่นใจในระดับหนึ่งก่อน จึงสามารถฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วยได้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความชำนาญ

ทั้งด้านศิลปและวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการให้การพยาบาลได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการปฏิบัติพยาบาลเป็นงานที่ต้องอาศัยทักษะโดยเน้นทักษะการเคลื่อนไหว ดังนั้นผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ทักษะแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเกิดความเข้าใจขั้นฝึกหัด ขั้นทำได้โดยอัตโนมัติ สถาบันการศึกษาหรือผู้สอนมีความจำเป็นต้องค้นหาหรือเลือกรูปแบบการสอนต่างๆ มาใช้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาที่ผู้สอนต้องการจะถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้ สื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในรายวิชาทฤษฎี การฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในสถานการณ์จำลองและการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงก็ตาม โดยผู้สอนจะเป็นผู้เลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นการใช้แผ่นภาพโปร่งใส สไลด์ประกอบเสียง วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา ชุดการสอน และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น (จิรพรรณ พินิจ, 2542 : 19)

เทคนิคการสอนทักษะ (สังค อุรณันท์, 2520 : 129)

การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะทางกาย อาจแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 เป็นการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางด้านทักษะนั้นๆ

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นของการฝึกหัดเพื่อให้เกิดทักษะหรือเพื่อลดความผิดพลาดในการทำงานให้น้อยลงจนกระทั่งหมดไปในที่สุด

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นของการเกิดทักษะ ซึ่งสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างอัตโนมัติ

การสอนให้เกิดทักษะในการทำงาน มีวิธีการสอน ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์สิ่งที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในสิ่งนั้นว่าจะต้องฝึกทักษะส่วนไหนบ้างและต่อเนื่องกันอย่างไร
2. ทำการวัดพฤติกรรมก่อนการเรียนทักษะนั้นๆว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานเพียงพอแล้วหรือยัง
3. จัดขั้นตอนการฝึกทักษะให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายากหรือพื้นฐานไปสู่สลับซับซ้อน
4. อธิบายและสาธิตการปฏิบัติงานในการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ดู
5. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงโดยให้ฝึกหัดอย่างต่อเนื่องพร้อมๆกับให้รู้ผลสำเร็จของการฝึกหัดด้วย

สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในการศึกษาพยาบาล ต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านเทคนิคการปฏิบัติพยาบาล ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และเจตคติ (ดวงวิดิ สังโฆบ, 2535 : 685) การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานใน

สถานการณ์จริงของการปฏิบัติการพยาบาลเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการศึกษาพยาบาล ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ลักษณะและวิธีการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประจำการถือปฏิบัติอยู่ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงในการให้พยาบาล ตลอดจนใช้ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาภาคทฤษฎีมาฝึกปฏิบัติให้พยาบาลแก่ผู้รับบริการ โดยแท้จริงซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถหรือทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาลที่มีลักษณะมุ่งเน้นการปฏิบัติ (พงนา ปิยปรกรณ์ชัย , 2538 : 29-30)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการฝึกทักษะทางคลินิกให้นักศึกษาเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ประจำคลินิกซึ่งครูจะต้องยึดหลักเสมอว่าประสบการณ์ที่จัดให้นักศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชานั้นเสมอ นอกจากนั้นยังต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับหลักสูตรและปรัชญาการศึกษาของสถาบันด้วย (Jean E schweer, 1976 : 18) ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชาต่างๆ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติด้านเทคนิคการพยาบาล จะต้องมีเหตุผลของการกระทำด้วยจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักศึกษา และผู้ร่วมงานอีกด้วย (พงนา ปิยปรกรณ์ชัย, 2538 : 33)

แหล่งฝึกหรือหอผู้ป่วยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาทางการพยาบาลของนักศึกษา แหล่งฝึกจะทำหน้าที่เหมือนกับห้องฝึกปฏิบัติการในการเรียนรู้และพัฒนาประสบการณ์ทางการพยาบาลคือให้นักศึกษาพัฒนาทักษะปฏิบัติ การเรียนรู้ รูปแบบการทำงานของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลในหน่วยงาน การดำเนินงานของแหล่งฝึกจะเป็นตัวอย่างสำหรับการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยทางอ้อม สิ่งที่นักศึกษาได้พบเห็นขณะการฝึกปฏิบัติจะพัฒนาความเข้าใจในบทบาทและการสร้างจิตสำนึกของการเป็นผู้ช่วยพยาบาลให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดกว้างไกลเกี่ยวกับสุขภาพและการจัดบริการทางสุขภาพของหน่วยงานสภาพของผู้รับบริการและปัญหาต่างๆที่นักศึกษาได้พบเห็นขณะการฝึกปฏิบัติงานจะช่วยสร้างจิตสำนึกของนักศึกษาให้เข้าใจสุขภาพของประชาชน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2538 : 40)

การศึกษภาคปฏิบัติในคลินิก อาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติ ได้แก่บุคลากรพยาบาลทุกระดับ จะทำหน้าที่เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการศึกษา โดยกระตุ้นให้บุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้ทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอนแก่นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในหน่วยงานของตน ด้วยภารกิจดังกล่าว สถาบันการศึกษาและแหล่งฝึกต้องมีการประสานงานและร่วมมือกันในการจัดการศึกษภาคปฏิบัติสำหรับการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2538 : 42)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่วัดและประเมินผลเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ทักษะคิดตลอดจนทักษะต่างๆและช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะผลการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและผู้เรียน เพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตร แบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน นอกจากนี้ยังใช้ช่วยปรับปรุงการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น (อนันต์ ศรีโสภณ, 2520 : 1 - 3)

การประเมินผลการศึกษาวิชาชีพการพยาบาล ประเมิน 2 ด้าน คือ ด้านภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ วิธีประเมินผลการศึกษาภาคทฤษฎี ประเมินโดยการสอบ ข้อสอบที่ดี ควรมีความตรง มีความเชื่อถือได้ มีความยุติธรรม สว่างลึก ชัดเจน เฉพาะเจาะจง เป็นปรนัย ยากง่ายพอเหมาะ มีอำนาจจำแนก และมีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการโครงการพัฒนาอาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526 : 25) เครื่องมือที่เหมาะสมที่สุดในการวัดความสามารถในการเรียนรู้คือ แบบทดสอบ ที่นิยมใช้กันมีอยู่ 5 แบบ คือแบบความเรียง แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่และแบบเลือกตอบ แต่ละชนิดต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดและต้องให้มีความเป็นปรนัยหมายถึง ข้อสอบที่คนสอบอ่านแล้วรู้ว่าถามอะไร สอบเสร็จแล้ว ไม่ว่าใครจะตรวจให้คะแนนค่าของคะแนนจะเท่ากัน และการแปลความหมายของคะแนนในข้อนั้นจะตรงกัน (ล้วน สายยศ, 2539 : 85) ส่วนวิธีประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติ ต้องทำต่อเนื่องกัน เพื่อให้สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้ โดยใช้การประเมินผลหลายวิธี เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างยุติธรรมและเชื่อถือได้ ดังนั้นการประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติ จึงเป็นกิจกรรมที่ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย เช่นครูประจำตัว ผู้เรียนและผู้บริหารระดับต่างๆ (Jean E. Schweer and Kristine M. Gebbie อ้างใน นิติยา ดำรงวุฒิ, 2524 : 25)

แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ (ดวงวิดี สังข์โบล, 2530 : 79)

1. ด้านนโยบาย การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สถาบันควรดำเนินการ คือ

1.1 กำหนดนโยบายไว้ให้ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน มีวิธีการประเมินอย่างไร ช่วงเวลาใด และควรกำหนดเป้าหมายและคุณสมบัติของผลผลิตให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลได้ถูกต้อง

1.2 ควรมีการกำหนดนโยบาย การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาร่วมกัน ระหว่าง ฝ่ายการศึกษาและฝ่ายบริการ

1.3 ควรมีการสื่อสารนโยบายให้เข้าใจถูกต้องตรงกันทุกขั้นตอน ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับผู้บริหาร และระดับปฏิบัติการ

2. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ มีแนวทางปฏิบัติ คือ

2.1 เครื่องมือการประเมินควรมีองค์ประกอบต่างๆ ที่ครอบคลุมพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตพิสัย โดยผสมผสานกัน ทั้งนี้ควรมีการประเมินด้านทักษะพิสัยและเจตพิสัย มากกว่าพุทธิพิสัย

2.2 การประเมินควรต้องอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม ทั้งนี้ต้องระบุเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนและจำเป็นต้องสร้างคู่มือการประเมินที่มีรายละเอียดของตัวชี้วัด ที่จะทำให้อาจารย์ใช้เป็นคู่มือประกอบการประเมินโดยยุติธรรมมากขึ้นนอกจากนี้ผู้เรียนต้องทราบเกณฑ์และตัวชี้วัดด้วย

3. ด้านวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ควรดำเนินการดังนี้

3.1 การประเมินต้องกระทำหลายๆ วิธี และวิธีที่สามารถปฏิบัติได้ คือ การสังเกตผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาโดยตรง การศึกษารายกรณี การประชุมปรึกษา การวางแผนการพยาบาลประจำวัน การสอบลงกอง การสุ่มให้ทดสอบในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล การประเมินตนเองของนักศึกษา การอภิปรายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การประเมินต้องครอบคลุม ประสพการณ์ที่จำเป็นในแต่ละสาขาวิชา ตามที่กำหนด และคุณภาพของแต่ละประสพการณ์

3.2 การประเมินควรทำซ้ำมากกว่า 1 ครั้ง หรือหลายครั้งเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่แม่นยำ

4. ด้านผู้ประเมินการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ควรประกอบด้วย ครูผู้สอนทางคลินิก หัวหน้าหอผู้ป่วย หรือพยาบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การประเมินผลผู้ประเมินต้องกระทำอย่างเป็นกลาง มีความยุติธรรมและควรมีข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ ควรมองทั้งในส่วนตัวและข้อบกพร่อง มิใช่มองแต่ด้านลบด้านเดียว

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เป็นการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ที่นอกเหนือจากเนื้อหาวิชา โดยมีเป้าหมายในการพัฒนา ด้านสุขภาพ ส่งเสริมวิชาการ จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีระบบการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (อุทุมพร จามร-มาน, 2541 : 25) นอกจากนี้ ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ วันนอร์ มะทา (2528 : 5) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดและสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีการให้คะแนนทาง

วิชาการและผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความสมัครใจ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ วันนอร์ มะทา, 2528 : 9) คือ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตนักศึกษา ส่งเสริมความสามัคคี ส่งเสริมกิจกรรมด้านวิชาการ ประสบการณ์วิชาชีพ ปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ ส่งเสริมพลานามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

4. ผลผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

ระบบการจัดการทางการศึกษาด้านการศึกษารวมทั้งที่จัดให้แก่ผู้เรียนนั้น มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมได้และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วสันต์ รัตนากร, 2534: 12) เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษารับตามหลักสูตรแล้ว จะเกิดผลการเปลี่ยนแปลงแก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาที่แสดงออกถึงประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (วสันต์ รัตนากร, 2534 : 25)

ผลผลิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลนั้น หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรคือเป็นผู้ช่วยพยาบาลที่มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์ มีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การงานและต่อสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ดังนี้

1) การมีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์

ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จะเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล ได้แก่ ความรู้ในธรรมชาติของมนุษย์ ปัจจัยที่ทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกัน การนับถือศาสนา การเคารพในคุณค่าความเป็นบุคคล สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย การอยู่ร่วมกันของสังคม การรับรู้นโยบายของหน่วยงาน การติดต่อประสานงาน และความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลพื้นฐานในการดูแลผู้ป่วย ตนเองและครอบครัว รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบทำให้เกิดการเจ็บป่วย

2) การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ต้องมีความสามารถปฏิบัติงานหน้าที่บริการพยาบาลขั้นพื้นฐานภายใต้การควบคุมของพยาบาล และปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน ได้แก่ (ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช, 2539 : 23)

- 2.1 ดูแลความสุสบาย ความสะอาด ความปลอดภัยของผู้ป่วย
- 2.2 ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยเกี่ยวกับการให้อาหาร กิจกรรมประจำวันและการขับถ่าย
- 2.3 รายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยที่สามารถสังเกตเห็น ได้ชัดเจน รวมทั้งช่วยบันทึกอาการและการให้การพยาบาลในความรับผิดชอบ
- 2.4 ช่วยวัดอุณหภูมิ ชีพจร การหายใจ ความดันโลหิต และบันทึกอาการไว้เพื่อให้พยาบาลนำไปวิเคราะห์และวางแผนในการให้การพยาบาล
- 2.5 สอนอุจจาระและปัสสาวะผู้ป่วย
- 2.6 จดบันทึกจำนวนน้ำดื่มและปัสสาวะในรอบ 24 ชั่วโมงและชั่งน้ำหนักผู้ป่วย
- 2.7 รับและจำหน่ายผู้ป่วย รวมทั้งปฏิบัติแก่ผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม
- 2.8 เก็บ specimen ต่างๆ ส่งตรวจ
- 2.9 ช่วยให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะฟื้นฟูสุขภาพให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด
- 2.10 ช่วยในการรับส่งผู้ป่วยไปแผนกอื่นๆ
- 2.11 ช่วยในการรับ-ส่งผู้ป่วยที่กลับจากห้องผ่าตัด และฝักรักษา
- 2.12 ทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการรักษาพยาบาลและเก็บรักษาให้เป็นระเบียบและคงทน รวมทั้งรวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ที่ชำรุดเพื่อส่งซ่อม
- 2.13 จัดเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ในการตรวจ การพยาบาลและการรักษาในบางกรณี
- 2.14 จัดทำ supply ต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของหน่วยงานและจัดส่งไปฆ่าเชื้อ
- 2.15 ช่วยดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอผู้ป่วยและสิ่งแวดล้อม

2.16 ปฏิบัติงานในยามวิกาลร่วมกับพยาบาล

2.17 เข้าในการร่วมประชุม ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพยาบาลผู้ป่วยและ การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

2.18 ช่วยหารายได้และลดรายจ่ายของโรงพยาบาล

2.19 ช่วยเหลือกิจกรรมพิเศษต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.20 ประพฤติตนและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของฝ่ายการพยาบาลและตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

3) การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จะเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกันในหมู่เพื่อนร่วมงานหรือสมาชิกในหน่วยงานเดียวกันได้ดี อยู่ในองค์การเดียวกันได้นานๆ และมีความผูกพันต่อองค์การ จึงต้องมีวิธีสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน และมีหลักปฏิบัติในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อให้เกิดความรักใคร่ ศรัทธา ช่วยเหลือและร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองเป็นสุข ผู้อื่นมีความสุขและสังคมมีประสิทธิภาพ (สมพร สุทัศนีย์ , 2537 : 120)

วิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามหลักมนุษยสัมพันธ์แบบผสมผสาน

1. วิธีสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามหลัก “ การรู้จักและเข้าใจตนเอง ” การสร้างมนุษยสัมพันธ์นั้นต้องเริ่มต้นที่ตนเองก่อน การที่จะเริ่มที่ตนเองนั้น คือบุคคลจะต้องรู้จักตนเอง เข้าใจ ตนเองพร้อมทั้งต้องพัฒนาตนเอง (สมพร สุทัศนีย์, 2537 :120) ดังนี้

1.1 ศึกษาตนเองให้เข้าใจอย่างถ่องแท่ว่าเป็นคนอย่างไร ต้องการอะไร มีบุคลิกภาพอย่างไร มีสถานภาพของเศรษฐกิจสังคมอย่างไร มีส่วนดีและส่วนบกพร่องอะไรบ้าง

1.2 ขอมรับและพร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

1.3 พิจารณาว่าสังคมยอมรับเราแค่ไหน เราควรพิจารณาว่าเพื่อนร่วมงานเห็นชอบทั้งความคิดและการกระทำของเราเพียงใด เช่น เมื่อเราเสนอแนวคิดออกไป เพื่อนร่วมงานหรือคนอื่นเชื่อถือและยอมทำตามหรือไม่

1.4 พิจารณาสุขภาพ ลักษณะนิสัยของตนเองก่อนร่วมกิจกรรมทางสังคม

1.5 ขอมรับคำตำหนิจากผู้อื่นและพร้อมที่จะแก้ไข

1.6 แก้ไขปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

1.7 สร้างภาพพจน์ที่ดีสำหรับตนเองและผู้อื่น

- 1.8 สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้น
- 1.9 พยายามปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น
- 1.10 ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีสติสัมปชัญญะ
- 1.11 รู้จักประมาณตน ไม่หลงหรือเห่อเหิมตามผู้อื่น
- 1.12 มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน จะทำให้บรรยากาศที่ตึงเครียดดีขึ้น

2. วิธีสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามหลัก “มนุษย์มีความคล้ายคลึงกัน” โดยธรรมชาติมนุษย์จะมีบางอย่างร่วมกัน เช่น มีความต้องการพื้นฐาน มีอารมณ์ ความรู้สึกรัก โลภ โกรธ หลง มีความสุข ความทุกข์ การกระทำอย่างหนึ่งที่เราไม่ชอบก็ต้องตระหนักว่าผู้อื่นก็คงไม่ชอบเช่นกัน ดังนั้นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ควรปฏิบัติดังนี้ (สมพร สุทัศนีย์, 2537 : 121)

- 2.1 แสดงความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น เข้าใจว่า เหตุใดคนที่ถูกตำหนิ จึงมีความรู้สึกเสียใจ เพราะตัวเราเองไม่ชอบการตำหนิ
- 2.2 แสดงความเห็นใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- 2.3 ให้อภัยในความผิดพลาดที่ผู้อื่นกระทำ
- 2.4 มีความยืดหยุ่นในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ไม่เข้มงวดกับระเบียบ กฎเกณฑ์มากนัก
- 2.5 รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือการรู้สึกอย่างที่เขารู้สึก

วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

การทำงานร่วมกันในหมู่เพื่อนร่วมงานหรือสมาชิกในหน่วยงานเดียวกัน จำเป็นต้องมีการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน เพื่อจะได้ทำงานด้วยกันได้ดี ผู้ที่อยู่ในองค์กรเดียวกันได้นานๆ และมีความผูกพันต่อองค์กร (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 119) ดังนี้

1. เมื่อเพื่อนพูดให้รับฟังด้วยความเต็มใจไม่ใช้อารมณ์
2. ให้ความเป็นกันเองและเป็นมิตร
3. ยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ ไม่อิจฉาริษยา
4. อย่าแสดงตนว่าเหนือกว่าเพื่อนร่วมงาน
5. มีความจริงใจและเสมอต้นเสมอปลายในการติดต่อกัน
6. ให้ความช่วยเหลือเมื่อมีความทุกข์ร้อน
7. มีโอกาสในการพบประสังสรรค์นอกเวลาทำงาน
8. อิ่มเอมแจ่มใสและเป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน
9. ไม่โยนความผิดหรือขัดท้อความผิดให้กับเพื่อนร่วมงาน
10. ใจกว้างและยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน

ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานในองค์กร ได้แก่ (สมพร สุทัศนีย์, 2537 : 330-334)

1. รู้จักตนเองและกล้าเป็นตัวของตัวเอง เช่นตนเองจบการศึกษาสูงแต่ฐานะยากจนจึงต้องทำให้ปีติบังอำพรางโดยการแต่งตัวดี กินอาหารราคาแพงคบกับคนฐานะดีทำให้รายจ่ายสูง ในที่สุดเกิดความวิตกกังวล กลัวอนาคต ไม่มีความสุข อารมณ์เครียด เมื่อติดต่อสัมพันธ์ก็มักจะอารมณ์เสีย เพราะไม่กล้าเป็นตัวของตัวเอง เป็นต้น
2. เข้าใจเพื่อนร่วมงานว่ามีความต้องการและรู้สึกอย่างไร ขอมรับส่วนดีและส่วนเสีย
3. ขอมรับและยึดมาตรฐานตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กรนั้นและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม
4. ขอมรับศักดิ์ศรีและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน
5. แสดงความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน
6. แสดงความเป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงานคือ มีหน้าตาอิ้มแย้ม แจ่มใส
7. อารมณ์ขันตามควรแก่กาลเทศะ
8. มีศิลปะในการพูดกับเพื่อนร่วมงาน เช่น พูดในสิ่งที่เพื่อนร่วมงานพอใจ ยกย่องให้เกียรติ พูดจาไพเราะอ่อนหวาน เป็นต้น
9. มีมารยาทในการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
10. เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ คือให้ความรัก และความเคารพนับถือ รวมทั้งหมายถึงการขอมรับความคิด การกระทำและคำพูดของผู้อื่นด้วย และให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ทำให้เพื่อนร่วมงานได้รับความสำเร็จและความสบายใจ

4) การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การงานและสังคม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จะเป็นบุคลากรด้านบริการพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้การนิเทศของพยาบาล ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในเชิงวิชาชีพการพยาบาล โดยยึดถือจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลไว้เป็นหลักอย่างมั่นคงในจิตสำนึก (นันทนา น้าฝน, 2538 : 51) เช่นเดียวกับพยาบาล

ผู้ที่มีคุณธรรมคือเป็นผู้ที่มีความรู้ เคารพในความจริง ความดี ความถูกต้อง และเป็นผู้ที่มีการประพติดต่อผู้อื่นและตนเอง ด้วยเจตนาที่เคารพในความจริงความถูกต้องและความดี โดยแสดงออกทางความคิด การพูด การกระทำอย่างเสมอต้น เสมอปลาย (สภาการพยาบาล, 2541 : 17)

ผู้มีจริยธรรมคือ มีความรับผิดชอบ มีมโนธรรมประจำใจ มีความเคารพในสิทธิมนุษยชน ความมีระเบียบวินัย ความร่วมมือและสามัคคี ความเมตตา ความอดทน ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความสุภาพอ่อนโยนและเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น(จินดา ถิระพันธุ์, 2541 : 17) ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ที่สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยได้กำหนดและประกาศใช้เมื่อ วันที่ 26 ตุลาคม 2528 ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลซึ่งรวมถึง ผู้ช่วยพยาบาลจึงพึงประพฤติปฏิบัติตนต่อประชาชน ต่อสังคมและประเทศชาติ ต่อวิชาชีพ ต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และต่อตนเอง ดังนี้ (สภาการพยาบาล, 2541 : 18-19)

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อประชาชน

1. ประกอบวิชาชีพด้วยความมีสติ ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนาและสถานภาพของบุคคล
3. ละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติ และการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
4. พึงเก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้ใช้บริการไว้เป็นความลับเว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้นั้นหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
5. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ ในการวินิจฉัยและแก้ไข ปัญหาสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสม แก่สภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน
6. พึงป้องกันกัณฑ์อันตรายอันจะมีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อสังคมและประเทศชาติ

1. พึงประกอบกิจแห่งวิชาชีพให้สอดคล้องกับนโยบายอันยังประโยชน์แก่สาธารณชน
2. พึงรับผิดชอบร่วมกับประชาชนในการริเริ่ม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดสันติสุข และยกระดับคุณภาพชีวิต
3. พึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
4. พึงประกอบวิชาชีพโดยมุ่งส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ศาสนา และ สถาบันกษัตริย์

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อวิชาชีพ

1. พึงตระหนักและถือปฏิบัติในหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามหลักแห่งวิชาชีพการพยาบาล
2. พัฒนาความรู้และวิธีปฏิบัติให้ได้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ
3. พึงศรัทธาสนับสนุนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมแห่งวิชาชีพ
4. พึงสร้างและธำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรม ในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล
5. พึงเผยแพร่ชื่อเสียง และคุณค่าแห่งวิชาชีพให้ปรากฏแก่สังคม

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น

1. ให้เกียรติ เคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้อื่น
2. เห็นคุณค่า และยกย่องผู้มีความรู้ ความสามารถในการศาสตร์สาขาต่าง ๆ
3. พึงรักษาไว้ซึ่งสัมพันธอันดี กับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกวิชาชีพ
4. ยอมรับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และชักนำให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร
5. พึงอำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือผู้ร่วมงานในการปฏิบัติการกิจอันชอบธรรม
6. ละเว้นการส่งเสริมหรือปกป้องผู้ประพฤติผิดเพื่อประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อตนเอง

1. ประพฤติตนและประกอบกิจแห่งวิชาชีพ โดยถูกต้องตามกฎหมาย
2. ชีดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
3. ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในด้านการประกอบวิชาชีพ และส่วนตัว
4. ใฝ่รู้ พัฒนาแนวคิดให้กว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง
5. ประกอบกิจแห่งวิชาชีพด้วยความเต็มใจ และเต็มกำลังความสามารถ
6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีสติ รอบรู้ เชื่อมั่นและมีวิจารณญาณอันรอบคอบ

ผู้มีเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมคือ มีความรู้สึกรักใคร่ที่มีต่อหน้าที่การงานและสังคมในทางบวก โดยแสดงพฤติกรรมออกมาต่อบุคคลหรือสาธารณชนในทางที่ดีงาม ซึ่งเจตคติจะมีบทบาทช่วยให้ได้ปรับปรุงตนเองและช่วยให้เข้าใจโลกที่อยู่รอบตัว (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ ประภาเพ็ญ สุวรรณและ สงวน สุทธิเลิศอรุณ อ่างใน สมหมาย ทองเกตุ,2542:8-9) และการที่บุคคลใดจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับ วัฒนธรรมและค่านิยมหรือมาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอยู่และอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าได้พบกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใหม่ และ มีความแตกต่างไปจากเดิม (รัตนจินต์ สุดเสงี่ยม,2536:12-13)

สติลและฮาร์มอน (Steele & Harmon) อธิบายถึงการให้คุณค่าแก่วิชาชีพพยาบาลของบุคคลผู้เลือกเรียนว่าเกิดจากการประเมินคุณค่า ซึ่งคล้ายคลึงกับผู้เลือกเรียนผู้ช่วยพยาบาลสรุปได้ดังนี้ (สิทธิ สิริโล, 2537 : 35-37)

1. เป็นอาชีพที่น่าพึงพอใจประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์
2. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่อง
3. เป็นอาชีพที่มีอิสระและเป็นตัวเอง
4. เป็นอาชีพที่มีความสง่างามของเครื่องแบบ

5. เป็นอาชีพที่สัมผัสกับชีวิต ความทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วยและความตาย อันเป็นสัจธรรมของชีวิตมนุษย์

6. เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และนำไปสู่ความพึงพอใจในความสำเร็จของตน

7. เป็นอาชีพที่มีรายได้มั่นคง

8. เป็นอาชีพที่ไม่ต้องแข่งขันในการหางานทำเนื่องจากเป็นที่ต้องการ

9. เป็นอาชีพที่ช่วยดูแลตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรงและสามารถให้การดูแลแก่บุคคลในครอบครัวได้

10. เป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบสูงต่อการดูแลช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย

สติลและฮาร์มอนกล่าวว่าผู้เป็นพยาบาลแต่ละคนอาจให้คุณค่าแก่อาชีพพยาบาลแตกต่างกัน และอาจแตกต่างไปจากทั้งหมดที่กล่าวมานี้ แต่สิ่งสำคัญก็คือการให้คุณค่าแก่อาชีพของตนมีผลต่อรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาล นอกจากนี้ความรู้สึกพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาล ยังเกิดขึ้นจากความเป็นจริงในการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับคุณค่าที่ตนให้ไว้ ในทำนองเดียวกันความรู้สึกคับข้องใจในการปฏิบัติหน้าที่ก็อาจเกิดขึ้นเมื่อสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับคุณค่าที่ตนให้ไว้ (สิวลิ ศิริไล, 2537 : 38) ซึ่งการให้คุณค่าแก่อาชีพผู้ช่วยพยาบาลหรือมีเจตคติที่ดีจะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลเช่นเดียวกัน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร (ธวัชชัย ชัยจิรธนากุล, 2529 : 211) ซึ่งเป็นการประเมินผลการทำกิจกรรมของการพัฒนาหลักสูตร เปรียบเหมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพทุกขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรอย่างแจ่มชัดว่าสามารถบรรลุผลตามเป้าหมาย มีข้อบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรคอะไร เพื่อหาทางแก้ไขได้อย่างทันท่วงที (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 189) ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไขและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ความหมายของการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจข้อบกพร่องหรือปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นหรือตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตรนั้นๆ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 192)

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (อ่างใน วิชัย ดิสสระ, 2535 : 115) กล่าวว่า การประเมินผลทางการศึกษา คือกระบวนการจำแนกแยกแยะสภาพการหรือปัญหาของการศึกษาและการจัดทำข้อมูลต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด

สรุปได้ว่า การประเมินผลหลักสูตร เป็นกระบวนการหาข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกในการปรับปรุงข้อบกพร่อง การวางรูปแบบ การกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการดำเนินงานของหลักสูตร เพราะการประเมินผลหลักสูตร จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อหลักสูตรเกิดการตัดสินใจที่ดีในการที่จะปรับปรุงและคัดเลือกหลักสูตรที่ดีขึ้นกว่าเดิม (จันทรจิรา วงษ์ชมทองและคณะ ,2536 : 8)

จุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรใดๆ ก็ตาม จะมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คล้ายคลึงกันดังนี้ คือ(ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 192)

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร เช่น จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผล ฯลฯ มีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ สามารถนำมาปฏิบัติในช่วงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้หรือในขณะที่ใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ได้ผลเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอะไร จะได้เป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ทันท่วงที

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแลและการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้จะได้ช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไปอีกหรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วนหรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่งแล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สนองความต้องการของสังคมเพียงใด และเหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางศึกษามาแล้วหรือไม่ อย่างไร การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้หรือหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่งก็ได้

ระยะของการประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรควรมีการดำเนินเป็นระยะๆ ทั้งนี้เนื่องจากข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดของหลักสูตรอาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยและในระยะต่างกัน เช่น อาจมีสาเหตุมาจากตอนจัดทำหรือกร่างหลักสูตร ซึ่งทำให้ตัวหลักสูตรไม่มีคุณภาพที่ดีหรือไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจมีสาเหตุมาจากตอนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น การประเมินผลหลักสูตรที่ดีจึงต้องตรวจสอบเป็นระยะเพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 193)

ระยะที่ 1 : การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้

ในช่วงระหว่างที่มีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรอาจมีการดำเนินการตรวจสอบทุกขั้นตอนของการจัดทำตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผล การเรียน เมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเสร็จแล้วก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริงจึงควรมีการประเมินตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่างและองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในระยะนี้ต้องอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ทางด้านเนื้อหาวิชา ทางด้านวิชาชีพครู ทางด้านการวัดผล เป็นต้น

ระยะที่ 2 : การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร

ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ควรมีการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด จะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรในด้านการบริหาร การจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 : การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร

หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรมาแล้วระยะหนึ่งหรือครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ควรจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งได้แก่ การประเมินองค์ประกอบด้านต่างๆ ของหลักสูตร คือ เอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควรจะดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือควรจะยกเลิก

การประเมินผลหลักสูตรมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับคุณภาพการศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งในทศวรรษที่ผ่านมาสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศได้มีการตื่นตัวเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะมีกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการแข่งขันกันสูง สำหรับในประเทศไทยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีประกาศ

นโยบายด้านประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาออกมาเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 และได้กำหนดนโยบายให้มีการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาในระดับคณะวิชา และกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่ดูแลรับผิดชอบองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาเพื่อสามารถรับการตรวจสอบจากทบวงมหาวิทยาลัยได้ ก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2545 ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2542 : 2) และโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลในฐานะหน่วยงานสังกัดฝ่ายการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยเร่งดำเนินการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเช่นเดียวกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลตามแนวนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 (วสันต์ ศิลปสุวรรณ, 2542 : 34) อย่างไรก็ตาม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ยังเป็นแนวทางที่สำคัญในการตรวจสอบคุณภาพในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมีความสอดคล้องกับการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของการประกันคุณภาพการศึกษา พอสังเขป ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดกลไกให้มีระบบการตรวจสอบวิพากษ์วิจารณ์ และประเมินตนเองของอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรสนับสนุนและผู้บริหาร ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีส่วนช่วยสนับสนุนและคงไว้ในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การยอมรับและมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การประกันคุณภาพร่วมกัน (วสันต์ ศิลปสุวรรณ, 2542 : 34 – 39)

ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

1. ปัจจัยนำเข้า

1.1 นักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษาจะต้องกำหนดคุณสมบัติ สัมฤทธิ์ผลของการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรนั้นๆ ถ้ามีความจำเป็นต้องรับบุคคลที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ จะต้องจัดให้เรียนวิชาพื้นฐานหรือปรับพื้นฐานความรู้ให้ใกล้เคียงกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้ การคัดเลือกจะต้องมีกลยุทธ หรือระบบการคัดเลือกที่มีความตรงและมีความเชื่อถือได้ การมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพ และความคาดหวังที่จะเข้ามาศึกษา

1.2 คณาจารย์ ควรพิจารณาคุณสมบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตร และมีการพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้เรียนรู้เทคนิคและเทคโนโลยีใหม่ๆที่จะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ทันสมัยกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีจำนวนอาจารย์เพียงพอกับ

การสอนวิชาต่างๆ ในระดับอุดมศึกษาจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาไม่น้อยกว่า 1 : 5 ฉะนั้นการควบคุมการรับนักศึกษาให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิชาชีพของตนเองอย่างเพียงพอ

1.3 เจ้าหน้าที่บริหารและเจ้าหน้าที่เทคนิค ต้องมีการสรรหาเข้าสู่ระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการพัฒนาให้ความรู้และทักษะด้านการสื่อสาร เทคนิคเฉพาะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับคณาจารย์

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ ที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการประกันคุณภาพทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติงาน ห้องปฏิบัติการทดลอง เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ และเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ห้องประชุม และห้องสมุด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานไว้แล้ว

1.5 หลักสูตร มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยเป็นระยะๆ ทุก 5 ปี เกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรเป็นไปตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ให้ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. กระบวนการผลิตนักศึกษา

2.12 กระบวนการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนได้มีการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน เช่น การสอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนแบบแก้ปัญหาและอื่นๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และบริบทอื่นๆ นอกจากนี้จะต้องมีแผนการวิจัยที่มีคุณภาพมาสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์

2.13 การจัดสรรทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการหลักสูตร โดยพิจารณาการวางแผนการสรรหาทรัพยากรจากแหล่งต่างๆที่จะนำมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้คล่องตัวและอำนวยความสะดวกมากที่สุด

2.14 การควบคุมกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องมีการวางแผนควบคุมกำกับอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การให้นักศึกษาประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอนของอาจารย์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จัดให้มีแบบประเมินผลการสอนของอาจารย์ ให้นักศึกษาประเมิน หรือตอบถามในชั้นเรียน มีการวางแผนให้มีการวิภาควิจารณ์การเรียนการสอนระหว่างคณาจารย์ผู้สอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดประชุมทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยกลุ่มอาจารย์ในภาควิชาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนที่ได้ดำเนินการในแต่ละภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา

3. ผลผลิต

บัณฑิตของแต่ละหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพหรือไม่นั้นควรพิจารณา ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน โดยประเมินว่ามีกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลของการเรียน สูง ปานกลางและต่ำ มากน้อยเพียงใด มีการเปรียบเทียบกับบัณฑิตในสาขาเดียวกันกับสถาบันอื่นๆ ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน ขณะเดียวกันก็ต้องพิจารณากระบวนการวัดและประเมินผลที่ใช้เครื่องมือและการวัดประเมินผลที่เชื่อถือได้ อาจารย์มีทักษะในการประเมินมากน้อยเพียงใด

3.2 ทักษะของผู้ใช้ที่มีต่อบัณฑิตว่าบัณฑิตที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรต่างๆ สามารถใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการตอบสนองความคาดหวังของหน่วยงานได้มากน้อยเพียงใด มีอะไรบ้างที่ผู้ใช้ต้องการให้หลักสูตรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.3 ทักษะของบัณฑิต เกี่ยวกับหลักสูตรสามารถสนองความต้องการหรือความคาดหวังที่ตนอยากจะเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด มีข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละวิชา

3.4 จุดหมายปลายทางของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จัดให้มีการติดตามประเมินผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วอย่างต่อเนื่อง แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการศึกษาให้ดีขึ้น

3.5 การรับการตรวจสอบจากองค์กรและบุคคลภายนอก จะเป็นกระบวนการสุดท้ายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ใน ปี พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้ประกาศนโยบายด้านคุณภาพ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจะเป็นสถาบันทางการแพทย์ชั้นนำระดับโลก โดยมีความพันธกิจที่จะจัดการการศึกษาที่จะผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย สร้างบรรยากาศทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับความต้องการของประเทศนำมาซึ่งความศรัทธาและความนิยมสูงสุดจากประชาชน รวมทั้งชี้นำสังคมไทยในด้านสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2542 : 1) ทำให้หน่วยงานต่างๆ เร่งพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ขั้นตอนหนึ่งของการประกันคุณภาพคือการประเมินตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการนำมาปรับปรุงแก้ไข ปัญหา ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ที่ดำเนินการเปิดใช้มาเป็นเวลา 3 ปี นั้น ได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหายุ่ตลอดเวลา ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นผลการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา แม้จะสามารถวัดและประเมินผลผลิตได้ในระดับหนึ่งแต่ไม่สามารถชี้ชัดถึงความพึงพอใจหรือความคาดหวังของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการผลิตได้ ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของระบบ

การตรวจสอบในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล จึงจำเป็นต้องดำเนินการประเมินความพึงพอใจหรือความคาดหวังของผู้ใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และผลผลิตของหลักสูตรเป็นที่ยอมรับของสังคม แนวทางหนึ่งที่จะได้ข้อมูลเพื่อนำมาประเมินตนเองได้ จะต้องมีการประเมินผลหลักสูตร อันเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 78)

สิ่งที่ต้องประเมินผลหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรนั้นไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ซึ่งจะประเมินผลในระหว่างการพัฒนาหลักสูตร เพื่อมุ่งการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรในช่วงเวลาต่างๆ กันเป็นสำคัญ หรือจะเป็นการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ซึ่งจะประเมินผลเมื่อการพัฒนาหลักสูตรครบวงจรหรือใช้หลักสูตรมาเป็นเวลาพอสมควรเพื่อมุ่งการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก ควรมีการประเมินให้ต่อเนื่องกัน และสิ่งที่ต้องประเมินสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรว่าจุดหมาย จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ และวิธีการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความสอดคล้อง เหมาะสม ครบคลุม และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ เพียงใด ภาษาที่ใช้สามารถสื่อให้เข้าใจและมีความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ หลักสูตรที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ และสามารถสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียนมากน้อยเพียงใด การประเมินเอกสารหลักสูตรมักใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และใช้วิธีให้ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการประเมิน นอกจากนี้ยังสามารถใช้วิธีอื่นๆ เช่น การใช้การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดรายการและระดับที่ต้องการประเมิน เป็นต้น

2. การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้กับสถานการณ์จริงเพียงใด การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทำอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และสามารถนำหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ วิธีการประเมินอาจจะใช้การสังเกต สัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้คือครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น การประเมินการใช้หลักสูตรอาจประเมินการใช้หลักสูตรทั้งหมดก็ได้ เช่น การประเมินการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตรหรืออาจจะประเมินเพียงบางส่วนของหลักสูตรก็ได้ เช่น ประเมินเฉพาะประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ หรือบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น

3. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ (Academic achievement) ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการ วิชาการต่างๆ ที่เรียน และสัมฤทธิ์ผลที่ไม่ใช่ทางวิชาการ (Non – academic achievement) ได้แก่ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ เป็นต้น การประเมินสัมฤทธิ์ผลของ หลักสูตรนั้น นอกจากจะประเมินผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่แล้ว ยังควรติดตามผลความก้าวหน้าของ ผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานและประสบความสำเร็จ ในการทำงานหรือศึกษาต่อหรือไม่ เพียงใด มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะแก้ปัญหาและ ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ดีหรือไม่ โดยติดตามสอบถามจากผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา นายจ้างหรือ เจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การส่งแบบสอบถาม เป็นต้น

4. การประเมินระบบหลักสูตร ในการประเมินหลักสูตร หากประเมินในแต่ละส่วน อาจทำให้มองเห็นภาพรวมไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้อง จึงควรมีการประเมินหลักสูตรทั้งระบบพร้อมกันไป เพราะการประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร และการประเมินสัมฤทธิ์ผลของ หลักสูตรเป็นสิ่งที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

ประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตร

1. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนานั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกจุด ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. ช่วยส่งเสริมและปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะชี้ ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียที่เกิดขึ้น จึงสามารถช่วยในการวางแผนการเรียนการสอน
3. ช่วยในการส่งเสริมการเรียนของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนสามารถทราบระดับการเรียน และการพัฒนาของตน ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนได้ทางหนึ่ง
4. ช่วยในการปรับปรุงการบริหารในสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากร
5. ช่วยในการแนะแนวทั้งด้านการเรียนและอาชีพแก่ผู้เรียน
6. ช่วยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนา

6. รูปแบบของการประเมินผลหลักสูตร

รูปแบบของการประเมินผลหลักสูตร ได้มีนักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการประเมินผลเสนอแนะหลายรูปแบบด้วยกัน สามารถนำมาศึกษาเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการ ซึ่งใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 207 – 208) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการประเมินหลักสูตรในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้คือ

1. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งในกลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่นๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงก์ (Puissance Analysis Technique)

2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดโดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลักกล่าวคือพิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

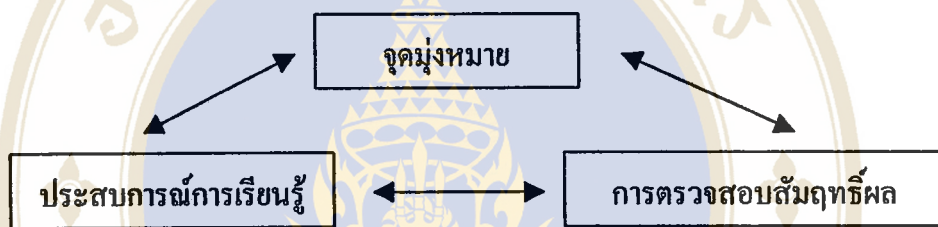
2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goalfree Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการประเมิน ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Robert E. Stake)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Malcolm Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส โกว (Doris T. Gow)

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมินหลักสูตร พอสังเขปดังนี้ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ไทเลอร์เป็นผู้ที่วางรากฐานการประเมินหลักสูตรนับตั้งแต่ปี ค.ศ.1930 โดยไทเลอร์ได้เป็นผู้ริเริ่มให้คำนิยามการศึกษาว่า “การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม” ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นการเปรียบเทียบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ โดยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของกระบวนการจัดการศึกษา 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (ดังแผนภูมิที่2) (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 222 – 226)

แผนภูมิที่ 2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ไทเลอร์มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรคือ

1. เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จก็อาจเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป แต่ส่วนใดที่ไม่ประสบผลสำเร็จก็จะปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเข้าใจปัญหาความต้องการของการศึกษา และเพื่อใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย

ด้วยเหตุนี้การประเมินหลักสูตรจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการประเมินคุณค่าของหลักสูตร ไทเลอร์ได้จัดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินผลดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้างๆ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย (Goal Sources) คือ นักศึกษา สังคม และเนื้อหาสาระ ส่วนปัจจัยที่กำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมาย (Goal Screens) คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ และปรัชญาการศึกษา

2. กำหนดจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็พฤติกรรมที่ต้องการวัดภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่จะทำให้เนื้อหาหรือประสบการณ์ที่วางไว้ประสบความสำเร็จ
5. ประเมินผลโดยการตัดสินใจด้วยการวัดผลทางการศึกษาหรือการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
6. ถ้าไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น แต่ถ้าบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ก็อาจจะใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงการกำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงหรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร

ในการประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ จะเห็นว่าเป็นการยึดความสำเร็จของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ โดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน (Pre – Post Measurement) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จระดับใดจึงถือว่าประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินผลในลักษณะนี้จึงเป็นแบบการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 209) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique) เป็นวิธีการประเมินเอกสารหลักสูตรรูปแบบหนึ่งที่วิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ส่วนของหลักสูตรคือ จุดประสงค์กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปุยแซงค์ แล้วใช้สูตรของปุยแซงค์ในการคิดคำนวณ เมื่อได้ตัวเลขหรือผลจากการคำนวณก็นำมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งวอลเบสเซอร์ (Henry Walbesser) ได้นำแนวความคิดของไทเลอร์ (Ralph Tyler) เกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญในการสร้างหลักสูตรซึ่งมี ทั้งหมด 3 ส่วนที่สัมพันธ์กัน คือจุดประสงค์ ประสบการณ์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ หรือที่เรียกความสัมพันธ์นี้ว่า “ห่วงวงกลมของไทเลอร์” (Tyler Loop)

วอลเบสเซอร์ได้นำองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนมาวิเคราะห์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปุยแซงค์ (The Puissance Analysis Matrix) นอกจากนี้วอลเบสเซอร์ยังนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของกาเย่ (Robert M. Gagne') ซึ่งได้แก่รูปแบบของการเรียนรู้ (Learning Types) และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกมาให้เห็นได้ (Performance Classes) มาสร้างเป็นตารางวิเคราะห์ปุยแซงค์ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 221 – 222)

ข้อดีของการประเมินหลักสูตรวิธีนี้คือ

1. สามารถประเมินหลักสูตรเพื่อทราบคุณภาพของหลักสูตรโดยรวม คือประเมินจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกันได้
2. สามารถแยกประเมินองค์ประกอบแต่ละส่วน เพื่อดูว่าองค์ประกอบใดมีคุณภาพอย่างไร ได้ จะได้พิจารณาปรับปรุงในเรื่องนั้นๆ ให้ดีขึ้น
3. เป็นวิธีที่ใช้สูตรไม่ซับซ้อน จึงง่ายต่อการคำนวณ

ข้อด้อยของวิธีนี้คือ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน ของหลักสูตรว่าจะมีรูปแบบความรู้หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ใดบ้างในตารางวิเคราะห์แบบปูยแข่งค้ก่อนข้างยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากหลักสูตรเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน
2. ผู้ประเมินมองข้ามหน่วยย่อยๆ ที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ทำให้ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ในตาราง

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

โรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Robert Hammond) มีแนวคิดในการประเมินหลักสูตร โดยมีส่วนยึดจุดประสงค์เป็นหลักคล้ายของไทเลอร์ แต่แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดที่ต่างจากไทเลอร์ โดยได้กล่าวว่าการประเมินผลควรจะประเมินองค์ประกอบต่างๆ ในรูปของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของมิติต่างๆ ที่อยู่ในสถานะแวดล้อมทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 มิติ (Dimensions) ใหญ่ๆ แต่ละมิติจะประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญๆ อีกหลายตัวแปร ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆ เหล่านั้น มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการสอน (Instructional Dimension) มิติด้านสถาบัน (Institutional Dimension) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral Dimension) ดังนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 226 – 231)

1. มิติด้านการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปรคือ
 - 1.1 การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เป็นเรื่องของการจัดครูและนักศึกษาให้พบกัน และดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.2 เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จะนำมาจัดการเรียนการสอน
 - 1.3 วิธีการ หมายถึง หลักการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้ง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา หลักการเรียนรู้ควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ประการคือ (1) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (Active Participation) (2) การให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีแก่นักศึกษา (Immediated Feedback) (3) การให้ผู้เรียนได้รับ

ประสบการณ์แห่งความสำเร็จ (Successful Experiences) และ (4) การแบ่งและจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ทีละน้อย (Gradual Approximation)

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ หมายถึง สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์พิเศษ ห้องปฏิบัติการ วัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ รวมถึงสิ่งที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรและการสอนด้านอื่นๆ

1.5 งบประมาณ หมายถึง เงินที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกการจัดการเรียนการสอน การซ่อมแซม เงินคื้อนครู ค่าจ้างบุคลากร

2. มิติด้านสถาบัน ประกอบด้วยตัวแปรในการประเมินหลักสูตร 6 ตัวแปรคือ

2.1 นักศึกษา มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขภาพกายและสุขภาพจิต ภูมิหลังทางครอบครัว

2.2 ครู มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการสอน เงินเดือน กิจกรรมที่ทำเวลาว่าง การฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในช่วงระยะเวลา 1 – 3 ปี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.3 ผู้บริหาร มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการบริหาร เงินเดือน ลักษณะทางบุคลิกภาพ การฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในช่วงระยะเวลา 1 – 3 ปี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

2.4 ผู้เชี่ยวชาญ มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ อายุ เพศ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ลักษณะของการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ ลักษณะทางบุคลิกภาพ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.5 ครอบครัว มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว รายได้ สถานที่อยู่ การศึกษา การเป็นสมาชิกของสมาคม การโยกย้าย จำนวนลูกอยู่ที่โรงเรียนนี้ จำนวนญาติที่อยู่ร่วมโรงเรียน

2.6 ชุมชน มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ สภาพชุมชน จำนวนประชากร การกระจายของอายุของประชากร ความเชื่อ (ค่านิยม ประเพณี ศาสนา) ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพการให้บริการทางสุขภาพอนามัย การรับนวัตกรรมเทคโนโลยี

3. มิติด้านพฤติกรรม มืองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain) และพฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain)

แนวคิดการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์เริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ แล้วจึงเริ่มกำหนดทิศทางและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ควรจะเริ่มต้นที่วิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และจำกักระดับชั้นเรียน
2. กำหนดตัวแปรในมิติการสอนและมิติตถาบันให้ชัดเจน
3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงว่าประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด เงื่อนไขของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และ เกณฑ์ของพฤติกรรมที่บอกให้รู้ว่านักศึกษาประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์มากน้อยเท่าใด
4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดพิจารณาหลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่เพื่อตัดสินใจ รวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
5. วิเคราะห์ผลภายในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมแท้จริงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็ผลสะท้อนกลับไปสู่พฤติกรรมที่ตั้งจุดประสงค์ไว้ และเป็นการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด
6. พิจารณาถึงที่ควรเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

แนวคิดในการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ใช้แนวคิดของไทเลอร์เป็นพื้นฐานในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลในการปรับปรุงจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น แต่แฮมมอนด์ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัวแปรของมิติด้านการสอนและมิติตถาบันซึ่งอาจมีผลต่อความสำเร็จของหลักสูตรนั้น

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน

สคริฟเวนเป็นผู้ต้นคิดการประเมินผลโดยไม่ยึดเป้าหมาย เขาไม่เห็นด้วยกับการประเมินที่คำนึงถึงแต่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อน เพราะจะก่อให้เกิดความลำเอียงในการประเมินว่าจะต้องตรวจสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ให้ได้เท่านั้น ซึ่งจะทำให้ประเมินในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงไม่ได้ครบถ้วนแน่นอน สคริฟเวนได้เสนอว่าในการประเมินนั้น ผู้ที่ทำการประเมินควรประเมินผลสิ่งที่เกิดขึ้นจริงๆ และจะสังเกตพฤติกรรมและสภาพการณ์ รวมทั้งผลต่างๆ ที่ได้รับ ผู้ประเมินจะมีความเป็นอิสระในการเก็บข้อมูลทุกชนิดที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตได้ และข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

มักเป็นข้อมูลในลักษณะเชิงคุณภาพ ซึ่งอาจได้ข้อค้นพบต่างๆ มากมาย นอกเหนือจากการได้ข้อค้นพบเพียงว่าหลักสูตรได้บรรลุจุดประสงค์หรือไม่อย่างไร เช่น อาจได้คำตอบว่าหลักสูตรที่ประเมินนั้นคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ฯลฯ

จุดเด่นสำคัญของแบบประเมินผลโดยไม่ยึดเป้าหมายของสคริฟเวน คือ เป็นการประเมินผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรทั้งที่คาดหวังไว้และไม่คาดหวังไว้ เป็นการขยายแนวคิดของไทเลอร์ แต่สคริฟเวนก็ได้เสนอแนะอะไรเกี่ยวกับวิธีการประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไรรวมทั้งเป็นการเสนอรูปแบบรวมๆ ของการประเมินผลตามทัศนะของเขาเท่านั้น (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 231 – 232)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตคเป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก สเตคได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ซึ่งเน้นเรื่องการบรรยายสิ่งที่จะถูกประเมินโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการตัดสินคุณค่าและจากการค้นคว้าจากหนังสือหลายๆ เล่มพบว่า สเตคมีจุดมุ่งหมายที่จะประเมินผลหลักสูตรโดยการประเมินส่วนประกอบของการจัดการเรียนการสอนหลายๆ ส่วน ไม่เพียงแต่จะพิจารณาเฉพาะผล (Outcomes) ที่เกิดจากการใช้หลักสูตรเท่านั้น ทั้งนี้เพราะสเตคมีความเชื่อว่าผลสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนจะสามารถบรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ อย่าง เช่น ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้ อาจมาจากองค์ประกอบด้านเวลา กล่าวคือให้เวลาแก่ผู้เรียนไม่เพียงพอหรือเวลาที่จัดไม่เหมาะสม เป็นต้น ทั้งนี้ที่หลักสูตรนั้นอาจดีอยู่แล้วก็ได้ ดังนั้น ถ้าจะพิจารณาแต่ผลลัพธ์ของการใช้หลักสูตรอย่างเดียวจะไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอในการที่จะตัดสินว่าหลักสูตรนั้นดีหรือไม่ดีและจะมองไม่เห็นช่องทางที่ชัดเจนและครอบคลุมในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป สเตคจึงเห็นว่าข้อมูลที่ควรพิจารณาในการประเมินหลักสูตรมี 3 ด้านคือ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 232 – 233)

1. ด้านสิ่งที่มาก่อน (Antecedents) หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดผลจากหลักสูตรและ เป็นสิ่งที่มีอยู่ก่อนการใช้หลักสูตรอยู่แล้ว ประกอบด้วย 7 หัวข้อคือ บุคลิกและนิสัยของนักศึกษา บุคลิกและนิสัยของครู เนื้อหาในหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน อาคารสถานที่ การจัดโรงเรียนลักษณะของชุมชน

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน (Transactions) หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ครูกับผู้ปกครอง ฯลฯ เป็นขั้นของการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย 5 หัวข้อคือ การสื่อสาร การจัดแบ่งเวลา การลำดับเหตุการณ์ การให้กำลังใจ บรรยายภาพของสิ่งแวดล้อม

3. ด้านผลผลิต (Outcomes) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย 5 หัวข้อคือ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ทศนคติของนักศึกษา ทักษะของนักศึกษา ผลที่เกิดขึ้นกับครู ผลที่เกิดขึ้นกับสถาบัน

ก่อนที่ผู้ประเมินจะประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของทั้ง 3 ด้านผู้ประเมินต้องตั้งผลที่คาดหวังเอาไว้ก่อน แล้วสังเกตหรือทดสอบผลที่เกิดขึ้นจริง จากนั้นจึงใช้มาตรฐานซึ่งได้แก่เกณฑ์ต่างๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าควรจะใช้เป็นทางนำไปสู่การตัดสินใจ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัด

โพรวัดได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินหลักสูตรซึ่งเรียกว่า “การประเมินผลความแตกต่างหรือการประเมินผลความไม่สอดคล้อง” (Discrepancy Evaluation) ซึ่งจะประเมินหลักสูตรทั้งหมด 5 ส่วน คือ (1) การออกแบบ (Design) (2) ทฤษฎีหรือสิ่งที่เกี่ยวกับการเริ่มใช้หลักสูตร (Installation) (3) กระบวนการ (Processes) (4) ผลผลิตของหลักสูตร (Products) (5) ค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน (Cost) ในแต่ละส่วนจะมีขั้นตอนการประเมินผลเหมือนกันโดยจะดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน (โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539:237 - 238) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้ประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Standards – S) ของสิ่งที่ต้องการวัดก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานจริงของสิ่งที่ต้องการวัด (Performance – P)

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 (Compare – C)

ขั้นที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติงานจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน (Discrepancy – D)

ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลการประเมินไปให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตรที่ประเมิน หรือปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหรือเกณฑ์มาตรฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น (Decision Making)

โพรวัดเสนอว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรนี้ สามารถประเมินโครงการหรือหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่และสามารถประเมินในขั้นตอนใดก็ได้ คือตั้งแต่ขั้นการวางแผนจนถึงขั้นการนำไปใช้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประเมินทั้งในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ หรือระดับประเทศ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว์

โกว์ (Doris T. Gow) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน (Intrinsic Analysis Model) เมื่อปี ค.ศ. 1979 โกว์ได้เสนอกระบวนการประเมินหลักสูตรเป็น 2 ขั้นตอน (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539: 239 – 240) คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร

โกว์เสนอให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรโดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้านคือ

1. โอกาสการเรียนรู้ (Opportunity) พิจารณาจาก (1) โอกาสในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา โดยพิจารณาจากความถี่ของเนื้อหาและทักษะ (2) โอกาสในการเรียนรู้อื่นเนื่องมาจากการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากความเข้มของเนื้อหาสาระของหลักสูตรและการสนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2. สิ่งเร้า (Motivators) พิจารณาจากการที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำทางตนเองเลือกสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ประเมินผลตนเองและมีการวางแผนการเรียนของตนเอง การที่ผู้เรียนได้รับแรงเสริมทั้งภายนอกและภายในตัวผู้เรียนความหลากหลายของรูปแบบวิธีการและกลวิธีในการสอน
3. โครงสร้างของหลักสูตร (Structure) พิจารณาจาก ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับลักษณะนิสัยและต้องการของผู้เรียน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับบทเรียน ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์และบทเรียน ความเหมาะสมในการกำหนดและจัดลำดับของจุดประสงค์ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ความเหมาะสมในการให้แนวทางกับครูสำหรับการวินิจฉัยและทำการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน
4. สภาพการเรียนการสอน (Instructional Events) พิจารณาจาก ความเหมาะสมของคู่มือในการให้แนวทางการสอนและให้ความรู้พื้นฐานจำเป็นสำหรับครู ความเหมาะสมและความชัดเจนของเอกสารสำหรับผู้เรียนในการให้แนวทางแก่ผู้เรียน ความสะดวกในการใช้รูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการสอน ความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างกลวิธีในการสอนกับลักษณะของผู้เรียน

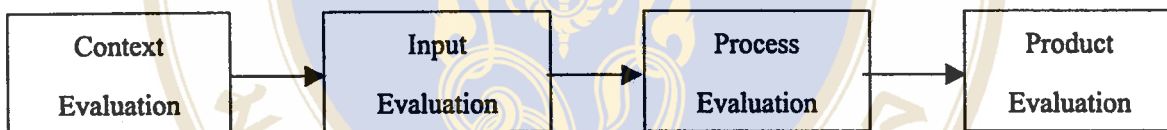
ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินคุณภาพของหลักสูตร

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 1 เสร็จแล้ว ผู้ประเมินนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาและทางจิตวิทยา เพื่อพิจารณาตัดสินว่า หลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่อย่างไร

จุดเด่นของรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว์คือ เป็นการตัดสินคุณภาพหลักสูตรโดยการใช้หลักการและทฤษฎีทางการศึกษาและทางจิตวิทยาเป็นหลัก ไม่ใช้ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์เป็นหลักสำคัญ จึงแตกต่างจากการประเมินรูปแบบอื่นและมีความสมเหตุสมผลเป็นอย่างมาก

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมินหลักสูตรนี้เป็นผลของการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการสมาคมเกียรตินิยมการศึกษา (The Phi Delta Kappa Committee) ที่ทำการประเมินโครงการจัดการศึกษาโดยการนำของ แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในชื่อว่า รูปแบบ CIPP (CIPP Model) ซึ่งเป็นชื่อย่อของสิ่งที่จะประเมินผล มีชื่อเต็มว่า “Context – Input – Process – Product Model” หรือมีชื่อเรียกอีกชื่อว่า Daniel Stufflebeam Model การประเมินผลตามหลักการของสตัฟเฟิลบีม ได้แก่ การประเมินผลภาควิชา (Context) ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) (วิชัย ดิสสระ, 2535 : 122) ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แผนการประเมินหลักสูตรตามหลักการของ CIPP Model

สตัฟเฟิลบีมได้ให้ความหมายของแต่ละส่วน ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหลักสูตร เพื่อหาความสมเหตุสมผลของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร เช่น ปรัชญา สภาพและความต้องการของสังคม นโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ การประเมินผลส่วนนี้จะช่วยให้มีหลักการที่แน่นอนในการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน
2. การประเมินตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลเบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ งบประมาณ ครู นักศึกษา สื่อการเรียนการสอนและการกำหนดรูปแบบของการดำเนินการต่าง ๆ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเสริมแรง การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การประเมิน

กระบวนการนี้จะช่วยให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ ผลกระทบที่มีต่อส่วนอื่นๆของระบบการจัดการศึกษา ความเป็นไปได้ ตลอดจนข้อบกพร่องอื่นๆ ของการปฏิบัติ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร หรือคุณภาพของนักศึกษาที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม การประเมินผลในด้านนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในตอนต้นที่เกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นหรือตัวป้อนและกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลผลิตนี้จะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของนักศึกษา หรือประสิทธิภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนนั่นเอง

จากแนวคิดการประเมินของสแตฟเฟิลบีม หลังการประเมินหลักสูตรทั้ง 4 องค์ประกอบนี้แล้ว จะทำให้เกิดขั้นตอนที่จะต้องตัดสินใจ อยู่ 4 ขั้นตอน คือ 1) การตัดสินใจทางการวางแผนซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการประเมินบริบท 2) การตัดสินใจทางด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร หลังจากการประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือตัวป้อน 3) การตัดสินใจด้านการนำไปใช้หลังจากการประเมินกระบวนการ 4) การตัดสินใจการนำไปใช้ใหม่ หลังจากการประเมินผลผลิตแล้ว

นอกจากนี้ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างใน จารุณี จาคพุ่ม, 2542 : 39-40) กล่าวว่า โมเดลชิปเป็นโมเดลที่เหมาะสมกับการประเมินเพื่อพัฒนา ถ้าจะประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรไปพร้อมๆ กัน ซึ่งมีติที่น่าจะมองสำหรับการประเมินส่วนต่างๆ ได้แก่

การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบทของหลักสูตร เราต้องพิจารณาจาก

1. ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
2. สภาพสังคมและวัฒนธรรม
3. ปรัชญาการศึกษา
4. นโยบายการศึกษา
5. ทิศทางการศึกษาของประเทศของโลก
6. ปณิธานของมหาวิทยาลัย

นำผลที่ได้จากสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์เชิงเหตุผล และทำการสังเคราะห์ จะได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์รายวิชา

การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร จะต้องพิจารณาจาก

1. อาจารย์
2. นักศึกษา
3. เจ้าหน้าที่
4. ข้าราชการ

5. งบประมาณ
6. ค่าใช้จ่ายรายหัว
7. วัสดุ ครุภัณฑ์
8. อาคารสถานที่

การประเมินการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จะต้องพิจารณาจาก

1. พฤติกรรมการบริหาร
2. พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
3. พฤติกรรมการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
4. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
5. พฤติกรรมการบริหารงานทางวิชาการ

การประเมินผลผลิตของหลักสูตร จะต้องพิจารณาจาก

1. ผลการเรียนรู้ทั้งด้าน พุทธิปัญญา จิต อารมณ์
2. ความชำนาญในการปฏิบัติงาน

เห็นได้ว่า การประเมินหลักสูตรในรูปแบบ CIPP เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ สามารถนำประโยชน์ที่ได้เสนอต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาดัดสินใจปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (จารุณี จาดพ่ม, 2542 : 41) โดยเฉพาะหลักสูตรทางด้านวิทยาศาสตร์ สุขภาพ เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งมีปรัชญาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและเจตคติอันดีงามในการช่วยปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วย เพื่อสร้างบุคลากรสาธารณสุขที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานพยาบาลในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศนั้น การประเมินผลหลักสูตรจึงควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ อย่างครอบคลุม ดังนั้น การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP จึงน่าจะเหมาะสมที่สุด เพราะสามารถประเมินได้ทั้งปัจจัยบริบท ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิต ที่ทำให้ได้ข้อมูลทั้งกว้างและลึกสามารถนำมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลหลักสูตรทางการพยาบาลเป็นการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP มีดังนี้

ศวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ (2527 : 81 – 90) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น ที่ทำงานในภาคเหนือของประเทศไทย โดยสอบถามความคิดเห็น

จากผู้บังคับบัญชาและพยาบาลเทคนิค ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลเทคนิคประเมินการปฏิบัติงานของตนเองว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พยาบาลเทคนิคประเมินความสามารถของตนเองสูงกว่าผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเทคนิคตามความต้องการสูงกว่าสภาพความเป็นจริง

แสงจันทร์ ทองมาก (2538 : 43 – 45) ได้ติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น ที่จบการศึกษาปี พ.ศ. 2537 โดยศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสร้างโดยคณะทำงานโครงการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาของกองงานวิทยาลัยพยาบาล พ.ศ. 2527 ผลคือ ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับดี ความสามารถในการปฏิบัติงานทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี ทักษะคิดทำงานและวิชาชีพพยาบาลและด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความรู้ภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติที่ได้รับจากสถาบันแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์เพียงพอ ส่วนความคิดเห็นด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

จะเห็นได้ว่า การศึกษาเพื่อประเมินผลหลักสูตรลักษณะนี้จะทำให้ทราบว่า ผลผลิตที่ออกมาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เท่านั้น ไม่ได้ประเมินองค์ประกอบอื่นๆ ทำให้การนำผลการวิจัยไปใช้จึงมีค่อนข้างน้อย ถ้าได้มีการศึกษาเจาะลึกถึงองค์ประกอบอื่นๆ จะทำให้ผลการศึกษามีประโยชน์มากขึ้น ซึ่งจะขอกกล่าวถึงการวิจัยที่ใช้รูปแบบการประเมินผลที่ศึกษาถึงองค์ประกอบอื่นๆ รวมด้วยได้แก่

เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มั่นหนา แขวงโสภา และคมคาย กิจวัฒน์ชัย (2534 : 99 – 106) ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) เฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี ด้วยการใช้อุปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการผลิตและผลผลิต ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันในระดับค่อนข้างมาก คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเขียนไว้ชัดเจนมากสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีความเป็นเอกลักษณ์แห่งวิชาชีพในระดับค่อนข้างมาก โครงสร้างของหลักสูตรมีความจำเป็นต่อหลักสูตรมาก ในด้านความเพียงพอของจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรนั้นผลการประเมินพบว่ามากเกินไป เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความน่าสนใจ ความทันสมัยอยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระเหมาะสมกับ

จำนวนหน่วยกิตและการจัดการเรียนการสอน และมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านความซ้ำซ้อนของเนื้อหาสาระแต่ละรายวิชาพบว่ามีความซ้ำซ้อนน้อยมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผู้สอนและผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ก่อนข้างมาก ยกเว้นในเรื่องปริมาณอาจารย์ในวิทยาลัยมีจำนวนน้อย ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและหลักสูตรที่เปิดสอน สิ่งประกอบอื่นๆ คือ ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ สถานที่เรียน ทั้งอาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันในระดับค่อนข้างมาก ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและความสะดวกใช้ ยกเว้นในเรื่องสถานที่ออกกำลังกาย อุปกรณ์กีฬา สถานที่ฝึกซ้อมดนตรี เครื่องดนตรี เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ มีค่อนข้างน้อย

ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนทั้งอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่ามีความเหมาะสมในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรกับระยะเวลา 2 ปี ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) มีคุณลักษณะทั่วไปและความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับค่อนข้างมาก และผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก 5 ด้านคือ

1. การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไปและผู้รับบริการ
2. การใช้เทคนิคการพยาบาล
3. การประสานงาน
4. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง
5. การให้บริการตามเป้าหมายที่กำหนดในงานที่รับผิดชอบ ส่วนสมรรถนะด้านอื่นๆ เกิดขึ้นใน ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับค่อนข้างมาก

สุวณิ ชาศรีวัฒน์ (2536 : 139 – 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร พุทธศักราช 2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร 42 คน อาจารย์ 416 คน นักศึกษา 309 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 314 คนและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา 314 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน แล้วนำมาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

การประเมินบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรส่วนใหญ่

เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีความทันสมัย จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมการสอนและการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์และนักศึกษาพบว่า ปริมาณอาจารย์ในหมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพการพยาบาลกับรายวิชาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนด้านนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน มีความเพียงพออยู่ในระดับน้อย แต่มีคุณภาพและความสะดวกในการใช้ อยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการผลิต พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ตรงตามที่กำหนดไว้ของหลักสูตร ในระดับมาก

อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย (2537 : 123 – 134) ได้ทำการประเมินผลวิชาการบริหารการพยาบาลในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรของวิทยาลัยพยาบาลสุราษฎร์ธานี โดยใช้รูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ปี พ.ศ. 2533 – 2536 โดยศึกษาข้อมูลจากประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลจำนวน 74 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 75 คน ผลการวิจัยมีดังนี้

การประเมินบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ โครงสร้างของเนื้อหาวิชา พบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในวิชาการบริหารการพยาบาล มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการผลิต คือ การบริหารวิชาการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิตของวิชา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษาสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหารการพยาบาลและสาธารณสุขของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริบท กับ ปัจจัยเบื้องต้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนปัจจัยเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับกระบวนการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) และกระบวนการผลิตไม่มีความสัมพันธ์กับผลผลิตด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แต่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหารการพยาบาลและงานสาธารณสุขของผู้สำเร็จการศึกษา ($P < 0.001$)

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญได้แก่ เวลาที่ใช้ในการสอนภาคปฏิบัติมีน้อย สถานที่เรียนและแหล่งฝึกภาคปฏิบัติไม่เหมาะสม ความไม่พร้อมของผู้สอน ขาดการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของผู้สอน ตำรา เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีน้อยและความไม่พร้อมของสื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

นวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2539 : 202 – 206) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุขโดยกำหนดประเด็นการประเมินหลักสูตรออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยหลักสูตร คุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า กิจกรรมการเรียนการสอน และผลของหลักสูตร วิธีการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน ผู้บังคับบัญชาาระดับต้น 322 ราย อาจารย์แต่ละวิทยาลัย 600 ราย และนักศึกษา 713 ราย ผลการวิจัยพบว่า

ด้านปัจจัยหลักสูตร ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร สารรายวิชา ส่วนใหญ่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรแต่มีวิชาที่ต้องเพิ่มเติม คือวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า วัฒนธรรมไทยและสุนทรียศาสตร์ ส่วนวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ควรเพิ่มอีก 1 หน่วยกิต วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนควรเพิ่มอีก 2 หน่วยกิต แต่วิชาเคมีฟิสิกส์ทั่วไปและการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ควรลดลงอย่างละ 1 หน่วยกิต สำหรับวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ให้ลดหน่วยกิตลง 3 หน่วยกิต

ด้านคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้าพบว่า

1. คุณลักษณะของอาจารย์ พบว่า คุณสมบัติส่วนใหญ่เหมาะสมมาก ยกเว้นเรื่องการเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา มีความเหมาะสมน้อย มีวิสัยทัศน์ เจตคติที่ดีต่อหลักสูตรทุกด้าน และเห็นว่าการเรียนในหลักสูตรนี้ ยาก เหนื่อยและเครียด

2. คุณลักษณะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร จดมุ่งหมาย ผู้เรียน อาจารย์ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และวิทยาลัย แต่มีเจตคติต่อการเรียนไม่ดี ในด้านการเรียน โดยมีความเห็นว่าการเรียนในหลักสูตรยาก ไม่อิสระ เหนื่อย เครียดและน่ากลัว ด้านคุณสมบัติส่วนตัวมีความเหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านความรอบรู้และใฝ่รู้ที่นักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมน้อย

ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า

1. วัตถุประสงค์รายวิชา มีความเหมาะสมในระดับมาก
2. เนื้อหารายวิชา เนื้อหารายวิชา มีความเหมาะสมในระดับมาก
3. วิธีการสอน วิธีการสอนส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมในระดับมาก
ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา การเรียนการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน การจัด

การเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีความเหมาะสมน้อย ส่วนใหญ่การเรียนการสอนของครูยังใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 95.30 ในขณะที่ นักศึกษามีพฤติกรรมร่วมเพียงร้อยละ 4.70

4. การประเมินผลส่วนใหญ่อาจารย์ทำการประเมินผลได้เหมาะสมในระดับ มาก ยกเว้นเรื่องความเร็วในการตรวจและรายงานผลการสอบ และการอธิบายคำตอบให้กับ นักศึกษาเข้าใจที่มีความเหมาะสมน้อย

5. สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก ยกเว้น ด้านการมีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทั้งด้านความถนัด และความสนใจ ด้านผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนและ มีความพร้อมสะดวกใช้งาน ได้ทันทีรวมทั้งความเพียงพอตามความจำเป็นที่จะใช้ มีความเหมาะสม ในระดับน้อย

6. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับ นักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและความ สามารถในการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อ แต่พฤติกรรมที่เป็นที่ประทับใจผู้บังคับบัญชามากที่สุดคือความรับ ผิดชอบในหน้าที่ รองลงมาคือการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และ การประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและจริยธรรม สำหรับพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ประทับใจ ผู้บังคับบัญชาที่พบมากที่สุดคือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล รองลงมาคือ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์

เฟื่องฟ้า นรพัลลภ (2539 : 122 – 123) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี) พ.ศ. 2535 ของกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้ แบบจำลองชิป (CIPP Model) พบว่า การประเมินบริบท พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในส่วน ที่ระบุถึงสภาพแวดล้อมภายนอก มีความสอดคล้องกัน มีความชัดเจนของภาษา สามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีเอกลักษณ์ของวิชาชีพอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรด้านจำนวนหน่วยกิตรวม จำนวนหน่วยกิตรายวิชา ส่วนใหญ่มีความ เหมาะสม เนื้อหาการสอนและการวัดผลประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมาก ความซ้ำซ้อน ของเนื้อหาวิชาน้อย ส่วนเกณฑ์การวัดผล ประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์และนักศึกษาพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ปริมาณอาจารย์มีความเพียงพอกับนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อย ด้านนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเพียงพอในระดับน้อย แต่มีคุณภาพและสะดวกในการใช้บริการในระดับมาก

ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการบริหารมีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน

ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณสมบัติทางวิชาชีพ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

จารุณี จาคพุ่ม (2542 : 119 – 121) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น : ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 170 คน อาจารย์ 32 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 109 คน และผู้บังคับบัญชา ระดับต้น 109 คน ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาสาระรายวิชา มีความเหมาะสมในระดับมาก ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมในระดับมาก และสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง กระบวนการผลิต ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมในระดับมาก ผลผลิตของหลักสูตรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ผ่านตามเกณฑ์ทุกคน ส่วนประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริบทกับกระบวนการผลิตพบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($P < 0.001$) ปัจจัยนำเข้าของการผลิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกระบวนการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($P < 0.001$) และกระบวนการผลิตไม่มีความสัมพันธ์กับผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($P = 0.212$)

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรมีการเพิ่ม วิชาคอมพิวเตอร์ และวิชาสารสนเทศการสื่อสารในหลักสูตร และควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม

งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮเตอร์ (Hayter , 1971 : 55 – 60) ได้ทำการศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคนดักก็ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการทำงานและการศึกษาของพยาบาลหลังจากสำเร็จการศึกษแล้วและศึกษาแผนการในอนาคตของบัณฑิต ความคิดเห็นของ

บัณฑิตและนายจ้างถึงความเหมาะสมในการเตรียมบัณฑิตให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป วิธีการวิจัยโดยได้รวบรวมข้อมูลจากทะเบียนประวัติของบัณฑิตและนายจ้าง ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานแล้วในตำแหน่งพยาบาลประจำการ มีส่วนน้อยที่ทำงานในตำแหน่งสูงกว่า เช่น ครูพยาบาล ผู้ตรวจเวร หรือหัวหน้าตึก ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษามากเป็นผู้อุปการศึกษาระดับอนุปริญญา แล้วมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัย นอกจากนั้น ยังได้เรียนต่อในระดับปริญญาโทหรือเข้าเรียนวิชาอื่นเพื่อเพิ่มหน่วยกิตโดยยังไม่ได้ทำงาน
2. การวางแผนในอนาคต ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 50 มีแผนการเรียนต่อในระดับปริญญาโท นอกจากนั้นก็มีแผนการจะเป็นครู หรือพยาบาลประจำการต่อไปอีก 10 ปี
3. ในด้านการประเมินหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ หลักสูตรได้เตรียมดีแล้ว แต่ควรปรับปรุงในเรื่องทักษะการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ การเตรียมให้เผชิญกับสภาพ-การณ์จริง ความรู้ทางเภสัชวิทยาและการพยาบาลสาธารณสุขต้องปรับปรุงอีก
4. ความเห็นของนายจ้างพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีและปานกลาง มีส่วนน้อยที่อยู่ในระดับไม่ดี พฤติกรรมทางการพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ความเห็นที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษายังขาดอยู่คือ ประสบการณ์และความสามารถในการเป็นผู้นำ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน การสร้างสัมพันธภาพกับร่วมงานและความเชื่อมั่นในตนเอง

สรุป หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ปรับปรุง พ.ศ. 2540 โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล มีปรัชญาในการ “เสริมสร้างความรู้ ความสามารถและเจตคติอันดีงามในการช่วยเหลือผู้ป่วย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบุคลากรสาธารณสุขที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ช่วยงานพยาบาลในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศ เพื่อสร้างผู้ช่วยพยาบาลที่มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์ สามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การงานและต่อสังคม โดยรับนักศึกษาหญิงหรือชายโสด สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี การศึกษา และให้ศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างมากไม่เกิน 2 ปีการศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 43 หน่วยกิต โดยใช้ อุปกรณ์การสอน ห้องสมุด และงบประมาณของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการจัดเนื้อหาหลักของหลักสูตรแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่

เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ส่วนที่ 2 เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับโรคและการช่วยปฏิบัติงานการพยาบาลผู้ป่วย ส่วนที่ 3 เป็นการฝึกช่วยปฏิบัติงานการพยาบาล โดยหมุนเวียนฝึกช่วยปฏิบัติงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วยต่าง ๆ โดยจัดลำดับเนื้อหา เรียงลำดับจากง่ายไปยากและจากพื้นฐานไปสู่การประยุกต์ คือ จัดสอนเนื้อหาส่วนที่ 1 และ ส่วนที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 และส่วนที่ 3 ในภาคการศึกษาที่ 2 และมีแนวทางการเรียนการสอนเน้นการผสมผสานเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กระตุ้นความสนใจมากขึ้น รวมทั้งเน้นการประยุกต์ความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานในระดับคลินิกอย่างเป็นขั้นตอน มีเกณฑ์การวัดประเมินผลการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทั้งอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม อย่างไรก็ตาม หลักสูตรนี้ได้เปิดดำเนินการเพียง 3 ปี แม้อาจารย์ผู้สอนได้พยายามปรับปรุงการเรียนการสอนมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่สามารถสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรทั้งหมดได้ ดังนั้นการศึกษาประเมินผลหลักสูตร โดยใช้รูปแบบชิปน่าจะทำให้ภาพรวมของข้อมูลที่จะสามารถนำสู่การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสถานการณ์ทางสังคมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ศึกษาในลักษณะภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) เพื่อประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ที่จัดการศึกษาโดยโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49 ปีการศึกษา 2542 ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 33 คน
2. ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 180 คน คือ ผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 47 ที่สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 107 คน และผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 48 ที่สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2542 จำนวน 73 คน (จากบัญชีรายชื่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช)
3. ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหอผู้ป่วยเดียวกันกับผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 1,578 คน ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 75 คน พยาบาล จำนวน 757 คน ผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ก่อนปี พ.ศ. 2541 จำนวน 746 คน (จากบัญชีรายชื่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49 จำนวน 33 คน จัดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 45 คน ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 27 คน และผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2542 จำนวน 18 คน
3. ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล จำนวน 161 คน ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 10 คน พยาบาล จำนวน 76 คน และผู้ช่วยพยาบาล จำนวน 75 คน

ขั้นตอนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดขนาดตัวอย่าง ใช้วิธีคำนวณจากร้อยละของกลุ่มประชากร โดย คิดกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 เมื่อมีประชากรเป็นร้อยและร้อยละ 10 เมื่อมีประชากรเป็นพัน (ยิวดี ภาว

และคณะ, 2540 : 84) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 45 คน และ ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล จำนวน 158 คน

2. การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวกหรือแบ่งชั้น (stratified random sampling) ดังนี้ คือ

2.1 แยกประชากรที่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามปีทีสำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 และผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2542

2.2 แยกประชากรที่เป็นกลุ่มผู้ร่วมงานตามบทบาทหน้าที่ เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าหอผู้ป่วย กลุ่มพยาบาลประจำการ และ กลุ่มผู้ช่วยพยาบาล

2.3 คำนวณหาขนาดของตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม ตามสูตร (ยวดี ฤาชา และ คณะ, 2540: 78 - 79) ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ที่ใช้ในการศึกษาจึงประกอบด้วย

$$\text{ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541} = \frac{45 \times 107}{180} = 26.6 \text{ เท่ากับ } 27 \text{ คน}$$

$$\text{ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2542} = \frac{45 \times 73}{180} = 18.3 \text{ เท่ากับ } 18 \text{ คน}$$

$$\text{หัวหน้าหอผู้ป่วย} = \frac{158 \times 75}{1578} = 7.5 \text{ เท่ากับ } 8 \text{ คน}$$

$$\text{พยาบาล} = \frac{158 \times 757}{1578} = 75.7 \text{ เท่ากับ } 76 \text{ คน}$$

$$\text{ผู้ช่วยพยาบาล} = \frac{158 \times 746}{1578} = 74.7 \text{ เท่ากับ } 75 \text{ คน}$$

2.4 คำนวณหาขนาดตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล แยกตามงานการพยาบาล 9 สาขา โดยคำนวณจากสูตรการหาขนาดตัวอย่างเช่นเดียวกับข้อ 2.3 ได้ขนาดตัวอย่างในแต่ละงานการพยาบาล และผู้วิจัยได้พิจารณาเพิ่มจำนวนตัวอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในงานการพยาบาลฉุกเฉินฯ และงานการพยาบาลผ่าตัด งานละ 1 คน เพื่อให้เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างครบทุกงานการพยาบาล ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล จึงมีจำนวน 161 คน (ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษา ในงานการพยาบาล 9 สาขา

สถานที่ปฏิบัติงาน	ผู้สำเร็จการศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา	
	ปี พ.ศ. 2541		ปี พ.ศ. 2542	
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง
1. งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	12	3	11	2
2. งานการพยาบาลจักษุฯ โสตฯ	2	1	-	-
3. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	37	9	10	2
4. งานการพยาบาลผ่าตัด	4	1	1	1
5. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	27	7	8	2
6. งานการพยาบาลรังสีวิทยา	5	1	6	2
7. งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ	-	-	9	2
8. งานการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	6	1	2	1
9. งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ฯ	14	4	26	6
รวม	107	27	73	18

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลในงานการพยาบาล 9 สาขา

สถานที่ปฏิบัติงาน	หัวหน้าหอผู้ป่วย		พยาบาล		ผู้ช่วยพยาบาล	
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง
1. งานการพยาบาลกุมารฯ	13	1	175	18	135	13
2. งานการพยาบาลจักษุฯ โสตฯ	2	1	27	3	17	2
3. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	8	1	70	7	102	10
4. งานการพยาบาลผ่าตัด	3	1	15	1	39	4
5. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	17	2	118	12	109	11
6. งานการพยาบาลรังสีวิทยา	4	1	35	3	33	3
7. งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ	9	1	98	10	106	11
8. งานการพยาบาลสูติ-นรีเวชฯ	5	1	60	6	57	6
9. งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ฯ	14	1	159	16	148	15
รวม	75	10	757	76	746	75

2.5 สุ่มตัวอย่างออกมาจากแต่ละกลุ่มโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากจากบัญชีรายชื่อของประชากรแต่ละกลุ่มในทุกหอผู้ป่วย ตามงานการพยาบาล 9 สาขา (ชวติ ภาฯ และคณะ,2540 : 76) โดย คำนวณหาขนาดตัวอย่างของพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และผู้สำเร็จการศึกษา ในแต่ละหอผู้ป่วย ของงานการพยาบาล 9 สาขา ตามสูตรในข้อ 2.4 จากนั้น จับสลากกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าหอผู้ป่วยก่อน แล้วจึงจับสลาก กลุ่มตัวอย่างพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และผู้สำเร็จการศึกษา ที่อยู่หอผู้ป่วยเดียวกัน ให้ครบจำนวนตัวอย่างในตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นข้อมูลสำหรับประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ใช้คำถามแบบเลือกตอบและเติมข้อความ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วย ปัจจัย 6 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ส่วนความคิดเห็นอื่นๆ เป็นแบบเติมข้อความ ได้แก่

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี มีข้อคำถาม 12 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล มีข้อคำถาม 12 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย มีข้อคำถาม 12 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล มีข้อคำถาม 12 ข้อ

2.5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย มีข้อคำถาม 5 ข้อ

2.6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีข้อคำถาม 15 ข้อ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยใช้แนวคิดจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ส่วนความคิดเห็นอื่นๆ เป็นแบบเติมข้อความ ได้แก่

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 10 ข้อ

3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 20 ข้อ

3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 15 ข้อ

3.4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 10 ข้อ

แบบสอบถามจัดตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น 3 ชุด ดังนี้ คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามคือนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49 ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร และปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 และ ปี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร และปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล ผู้ตอบแบบสอบถามคือหัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ความหมายและระดับคะแนน ความคิดเห็นของข้อคำถามในแบบสอบถาม

มากที่สุด	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตร

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลค่าระดับของคะแนนความคิดเห็นในการประเมินผลหลักสูตร พิจารณาจากคะแนนหรือค่าเฉลี่ยที่เป็นร้อยละของคะแนนเต็ม แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

คะแนนหรือค่าเฉลี่ย ที่มีค่าตั้งแต่ ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ขึ้นไป หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรหรือปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับดี

คะแนนหรือค่าเฉลี่ย ที่มีค่าตั้งแต่ ร้อยละ 60 - 79 ของคะแนนเต็ม หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรหรือปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนหรือค่าเฉลี่ย ที่มีค่าตั้งแต่ ร้อยละ 59 ของคะแนนเต็ม ลงไป หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรหรือปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ดังนั้น ระดับคะแนนความคิดเห็นในปัจจัยแต่ละด้าน ของปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร มีการแปลผลได้ ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถาม 68 ข้อ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 68 – 340 คะแนน การแปลผล พิจารณาคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 285.6 – 340.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี

คะแนน 230.6 – 285.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 68.0 – 230.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

และแปลผลคะแนน ตามปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร แต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล แต่ละด้านมีข้อคำถาม 12 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 60 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 49.6 - 60.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี

คะแนน 40.6 - 49.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 12.0 - 40.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย มีข้อคำถาม 5 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 5 - 25 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 20.6 - 25.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี

คะแนน 16.6 - 20.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 5.0 - 16.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีข้อคำถาม 15 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 75 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 62.6 - 75.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี

คะแนน 50.6 - 62.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 15.0 - 50.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

2. ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถาม 55 ข้อ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 55 - 275 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 230.6 - 275.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับดี

คะแนน 186.6 - 230.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้

คะแนน 55.0 - 186.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

และแปลผลคะแนน ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร แต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา และด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและ เจตคติที่ดีต่ออาชีพผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 10 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 50 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 41.6 - 50.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี
 คะแนน 33.6 - 41.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้
 คะแนน 10.0 - 33.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพของ
 ผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 20 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 20 - 100 คะแนน การแปลผลพิจารณา
 คะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 83.6 - 100 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี
 คะแนน 67.6 - 83.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้
 คะแนน 20.0 - 67.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อคำถาม 15 ข้อ คะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 75 คะแนน
 การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 62.6 - 75.0 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี
 คะแนน 50.6 - 62.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้
 คะแนน 15.0 - 50.5 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลของคะแนนรายข้อ

แต่ละข้อมีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 5 คะแนน การแปลผลพิจารณาคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 4.16 - 5.00 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่าอยู่ในระดับดี
 คะแนน 3.36 - 4.15 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้
 คะแนน 1.00 - 3.35 คะแนน หมายถึง ผู้ประเมินเห็นว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล
 หลักสูตร และหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 โรงเรียนผู้ช่วย
 พยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2. วิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหาที่ทำการศึกษา นำมาสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการ
 ประเมินผลหลักสูตรรูปแบบจำลองชิปและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่
 ปรีกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

3. นำข้อเสนอแนะของอาจารย์มาปรับปรุงเครื่องมือให้เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม จำนวน 4 ท่าน คืออาจารย์โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล 1 ท่าน พยาบาลชำนาญการจากฝ่ายการพยาบาล 1 ท่าน อาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์ 1 ท่าน หัวหน้าหอผู้ป่วย 1 ท่าน จากนั้นนำผลที่ได้กลับมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรไปทดลองใช้กับผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรไปทดลองใช้กับผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลและผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศิริราช ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Alpha Coefficient Cronbach Method) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ
----------------------------	--

ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี.....	.84
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล.....	.84
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย.....	.72
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล.....	.88
5. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย.....	.83
6. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	.86

ตารางที่ 3 (ต่อ) ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตร
ผู้ช่วยพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ ความเที่ยงของเครื่องมือ
ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร	
1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา.....	.83
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงาน การพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษา.....	.89
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของผู้สำเร็จ- การศึกษา.....	.92
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและ เจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา.....	.76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศิริราชเพื่อขออนุญาตรายชื่อ
บุคลากรพยาบาลของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช และขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิจัย
2. ติดต่อกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราชเพื่อขออนุญาตรายชื่อ
บุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานในงานการพยาบาล 9 สาขา และขอเก็บข้อมูลในการทำวิจัย
3. ติดต่อกับหัวหน้างานการพยาบาลทั้ง 9 สาขา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากหัวหน้า
หอผู้ป่วย พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ที่กำหนดไว้ที่หน้าซองของแบบสอบถาม ในวันที่ 11 เมษายน
พ.ศ. 2543 และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ในวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2543
4. การเก็บข้อมูลกับนักศึกษา ดำเนินการโดยติดต่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วย-
พยาบาล ขอพบนักศึกษาและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบ
สอบถาม ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นวันก่อนวันสำเร็จการศึกษาและเก็บแบบสอบถาม
คืนในวันเดียวกัน
5. เวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถาม ใช้เวลา
ประมาณ 4 สัปดาห์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงการยินยอมของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นสำคัญ โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามปะหน้าแบบสอบถามทุกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ความมีอิสระในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งการสิทธิในการที่จะไม่ตอบแบบสอบถามและชี้แจงให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความที่เปิดโอกาสให้ถามข้อสงสัยและติดต่อกับผู้วิจัยได้สะดวก ส่วนในกลุ่มนักศึกษาผู้วิจัยได้เข้าพบและชี้แจงด้วยตนเอง เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจและให้ความยินยอมก่อนทำแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตอบอย่างสมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / WIN (Statistical Package for the Social Sciences / Window) การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด
2. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด
3. ข้อมูลความคิดเห็นระหว่างนักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรและความคิดเห็นระหว่างพยาบาลกับผู้ช่วยพยาบาลเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้สถิติ t - test และกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Significance) เท่ากับหรือน้อยกว่า 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการประเมินที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลักษณะประชากรของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ค่าสถิติพรรณนา ระดับความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรระหว่างนักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ค่าสถิติพรรณนา ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรระหว่างพยาบาลกับผู้ช่วยพยาบาล

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จากความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ลักษณะทางประชากรของนักศึกษา

นักศึกษาทั้งหมดเป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.7 มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี รองลงมา ร้อยละ 30.3 มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี และที่เหลือ ร้อยละ 3.0 มีอายุ 25 ปี ขึ้นไป อายุเฉลี่ย 20.36 ปี อายุน้อยที่สุด 18 ปี และมากที่สุด 27 ปี วุฒิการศึกษาก่อนเข้าเรียนในหลักสูตร มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 78.8 รองลงมา วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 การศึกษานอกโรงเรียน ร้อยละ 9.1 และปวส. พาณิชยการและเลขานุการ ร้อยละ 6.1 ตามลำดับ ที่เหลือ วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์คำนวณและศิลป์ภาษา ร้อยละ 3.0 เท่ากัน

เหตุผลในการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลของนักศึกษา ร้อยละ 66.7 ให้เหตุผลว่าเรียนแล้วมีงานทำ รองลงมา ผู้ปกครองต้องการให้เรียน และ สนใจชอบ อาชีพผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 51.5 และ ร้อยละ 42.4 ตามลำดับ ที่เหลือ สอบเรียนที่อื่นไม่ได้ ร้อยละ 36.4 และได้รับทุนของโรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 9.1 (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (n = 33)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	33	100.0
อายุ (ปี)		
18 - 20	22	66.7
21 - 25	10	30.3
25 ปี ขึ้นไป	1	3.0
ค่าเฉลี่ย = 20.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.95		
ค่าต่ำสุด = 18 ค่าสูงสุด = 27		
วุฒิการศึกษาก่อนศึกษาในหลักสูตร		
มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายวิทยาศาสตร์	26	78.8
มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์คำนวณ	1	3.0
มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์ภาษา	1	3.0
มัธยมศึกษา ปีที่ 6 การศึกษานอกโรงเรียน	3	9.1
ปวส. พาณิชยการและเลขานุการ	2	6.1
เหตุผลในการเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)		
สนใจและชอบมาก	14	42.4
สอบเรียนที่อื่นไม่ได้	12	36.4
เรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ	22	66.7
ผู้ปกครองต้องการให้เรียน	17	51.5
ได้รับทุนของโรงพยาบาลเอกชนฝากเรียน	3	9.1

1.2 ลักษณะประชากรของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.0 เพศชาย ร้อยละ 20.0 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 21 – 25 ปี ร้อยละ 91.1 รองลงมา มีอายุ ระหว่าง 18 - 20 ปี ร้อยละ 6.7 ที่เหลือ ร้อยละ 2.2 อายุ 25 ปี ขึ้นไป มีอายุ เฉลี่ย 21.71 ปี อายุ น้อยที่สุด 20 ปี และอายุมากที่สุด 26 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานมาแล้ว 2 ปี มีร้อยละ 60 และ ที่เหลือ ร้อยละ 40 ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 ปี ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก ร้อยละ 24.4 รองลงมา ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ ฯ และงานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ ร้อยละ 22.2 และ ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ น้อยที่สุด ปฏิบัติงาน ที่งานการพยาบาลจักษุ ฯ โสต ฯ ร้อยละ 2.2 (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้สำเร็จการศึกษา

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (n = 45)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	20.0
หญิง	36	80.0
อายุ (ปี)		
18 - 20	3	6.7
21 - 25	41	91.1
25 ปีขึ้นไป	2	2.2
ค่าเฉลี่ย= 21.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.20		
ค่าต่ำสุด = 20 ค่าสูงสุด = 26		
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (ปี)		
1	18	40.0
2	27	60.0
สถานที่ปฏิบัติงาน		
งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	5	11.1
งานการพยาบาลจักษุ ฯ โสต ฯ	1	2.2
งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	11	24.4
งานการพยาบาลผ่าตัด	2	4.4
งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	9	20.0

ตารางที่ 5 (ต่อ) จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้สำเร็จการศึกษา

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (n = 45)	ร้อยละ
สถานที่ปฏิบัติงาน (ต่อ)		
งานการพยาบาลรังสีวิทยา	3	6.7
งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ ฯ	2	4.4
งานการพยาบาลสูติศาสตร์ -นรีเวชวิทยา	2	4.4
งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ ฯ	10	22.2

1.3 ลักษณะประชากรของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล

ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 47.2 รองลงมา ตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 46.6 และน้อยที่สุด ตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 6.2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.6 ที่เหลืออีกร้อยละ 4.4 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 34.03 ปี อายุน้อยที่สุด 20 ปี และมากที่สุด 55 ปี เป็นผู้ที่มิอายุ ระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุดร้อยละ 44.1 รองลงมา คือผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 26.7 และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.7 คือ ผู้ที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้ร่วมงานมากที่สุด ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 37.3 รองลงมา ปฏิบัติงานเป็นเวลา 1 - 5 ปี ร้อยละ 36.0 และ น้อยที่สุด ร้อยละ 12.4 ปฏิบัติงานเป็นเวลา 11 - 15 ปี มีค่าเฉลี่ย 12.52 ปี มากที่สุดเป็นเวลา 32 ปี น้อยที่สุดเป็นเวลา 1 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์และอายุรศาสตร์ฯ จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 19.9 รองลงมา ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษและงานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ ร้อยละ 15.5 และ ร้อยละ 13.7 ตามลำดับ ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลจักษุฯ โสตฯ และงานการพยาบาล ผ่าตัด จำนวนน้อยที่สุดเท่ากัน คือ ร้อยละ 3.7 (ดังตารางที่ 6)

**ตารางที่ 6 (ต่อ) จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้ร่วมงานด้านบริการ
พยาบาล**

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (n = 161)	ร้อยละ
สถานที่ปฏิบัติงาน (ต่อ)		
งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	25	15.5
งานการพยาบาลรังสีวิทยา	7	4.3
งานการพยาบาลสัตวศาสตร์ ฯ	22	13.7
งานการพยาบาลอุตสาหกรรม - นิเวศวิทยา	13	8.1
งานการพยาบาลอาชีวอนามัย	32	19.9

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

2.1 ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 66.7 มีความเห็นว่าปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 33.3 มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 77.8 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ร้อยละ 13.3 ที่เหลือ ร้อยละ 8.9 เห็นว่าอยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี นักศึกษาร้อยละ 60.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ และที่เหลือร้อยละ 3.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 62.2 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ร้อยละ 22.2 และที่เหลือ ร้อยละ 15.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล นักศึกษาร้อยละ 54.5 เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลือ ร้อยละ 45.5 เห็นว่าอยู่ในระดับดี และผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 64.4 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 20.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 15.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษา ร้อยละ 66.7 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 27.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือร้อยละ 6.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และ ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 73.3 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 15.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดีและที่เหลือ ร้อยละ 11.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง

ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล นักศึกษา ร้อยละ 60.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี และที่เหลือ ร้อยละ 3.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 68.9 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา เห็นว่าอยู่ในระดับดีและระดับที่ควรปรับปรุง จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 15.6

ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษา ร้อยละ 45.5 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือร้อยละ 18.2 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 62.2 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 31.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือร้อยละ 6.7 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษา ร้อยละ 54.5 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 42.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือ ร้อยละ 3.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 68.9 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 17.8 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 13.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี (ดังตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

ระดับความคิดเห็น	ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร											
	A			B			C			D		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษา (n = 33 คน)												
ดี	20	60.6	15	45.5	9	27.3	12	36.4	12	36.4	14	42.4
พอใช้	12	36.4	18	54.5	22	66.7	20	60.6	15	45.5	18	54.5
ควรปรับปรุง	1	3.0	0	0.0	2	6.1	1	3.0	6	18.2	1	3.0
ผู้สำเร็จการศึกษา (n = 45 คน)												
ดี	7	15.6	7	15.6	7	15.6	7	15.6	3	6.7	6	13.3
พอใช้	28	62.2	29	64.4	33	73.3	31	68.9	28	62.2	31	68.9
ควรปรับปรุง	10	22.2	9	20.0	5	11.1	7	15.6	14	31.1	8	17.8

- หมายเหตุ: A หมายถึง การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
B หมายถึง การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล
C หมายถึง การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย
D หมายถึง การสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล
E หมายถึง การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย
F หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2 ค่ำสถิติพรณนขอควมคิเห็นขงนักศีกษและผู้ส่ำเร้งการศีกษที่มีต้อป้งจัยกระบวนกรผลิตขงหล็กสูตร

นักศีกษและผู้ส่ำเร้งการศีกษมีควมคิเห็นเก้ยวกับกรจ้ดการศีกษในหล็กสูตรต้อป้งจัยกระบวนกรผลิตขงหล็กสูตรในต้อละค้ำน (ค้งแสดงในตารงที่ 8) ค้งนี้

ค้ำนการจ้ดเน้อหวัขการเร้ยนภคทฤษฎี นักศีกษเห็นวอยู่ในระดับดี (ค่ำเฉลี่ย 50.00 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 3.97) แต่ผู้ส่ำเร้งการศีกษ เห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 45.69 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 5.75)

ค้ำนการค้ำเนินการสอนภคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยบาล นักศีกษเห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 49.33 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 4.23) สอดคล้องกับควมเห็นขงผู้ส่ำเร้งการศีกษ (ค่ำเฉลี่ย 44.18 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 6.53)

ค้ำนการฝึกปฏิบัติช่วยงนการพยบาลบนห่อผู้ป่วย นักศีกษ เห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 47.61 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 4.55) เช่นเด้ยวกับกับควมเห็นขงผู้ส่ำเร้งการศีกษ (ค่ำเฉลี่ย 44.93 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 4.31)

ค้ำนการสอบภคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยบาล นักศีกษเห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 48.00 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 4.89) สอดคล้องกับควมเห็นขงผู้ส่ำเร้งการศีกษ (ค่ำเฉลี่ย 45.42 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 4.81)

ค้ำนการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงนการพยบาลบนห่อผู้ป่วย นักศีกษเห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 19.06 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 3.09) เช่นเด้ยวกับควมเห็นขงผู้ส่ำเร้งการศีกษ (ค่ำเฉลี่ย 17.49 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 2.52)

ค้ำนการจ้ดกิจกรรมเสริมหล็กสูตร นักศีกษเห็นวอยู่ในระดับพอใช้ (ค่ำเฉลี่ย 61.76 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 6.94) เช่นเด้ยวกับควมเห็นขงผู้ส่ำเร้งการศีกษ (ค่ำเฉลี่ย 56.11 ส่วเบ้ยงเบนมตรฐน 6.08)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

ระดับความคิดเห็น	ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร					
	A (12 ข้อ)	B (12 ข้อ)	C (12 ข้อ)	D (12 ข้อ)	E (5 ข้อ)	F (15 ข้อ)
นักศึกษา (n = 33 คน)						
ค่าเฉลี่ย	50.00	49.33	47.61	48.00	19.06	61.76
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.97	4.23	4.55	4.89	3.09	6.94
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	40 - 57	42 - 59	40 - 57	40 - 60	12 - 25	49 - 75
ระดับความคิดเห็น	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้
ผู้สำเร็จการศึกษา (n = 45 คน)						
ค่าเฉลี่ย	45.69	44.18	44.93	45.42	17.49	56.11
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.75	6.53	4.31	4.81	2.52	6.08
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	29 - 57	26 - 58	32 - 53	35 - 55	11 - 23	42 - 68
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้

หมายเหตุ : A หมายถึง การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี D หมายถึง การสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติ ในห้องฝึกทักษะ
B หมายถึง การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การพยาบาล
E หมายถึง การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย
C หมายถึง การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย F หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรระหว่างนักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษา

นักศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในทุกด้าน คือ ด้านการจัดเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎี ค่า $t = 3.63$, $P < .001$ ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ค่า $t = 3.96$, $P < .001$ ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ค่า $t = 2.64$, $P = .010$ ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ค่า $t = 2.32$, $P = .023$ ด้าน การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ค่า $t = 2.47$, $P = .016$ และ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ค่า $t = 3.82$, $P < .001$ (ดังตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรแต่ละด้านระหว่าง
นักศึกษา กับผู้สำเร็จการศึกษา

รายการประเมิน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	df.	Sig.
1. การจัดเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎี						
- นักศึกษา	33	49.91	3.97	3.626	76	.001
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	45.69	5.75			
2. การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล						
- นักศึกษา	33	49.33	4.23	3.960	76	.000
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	44.18	6.53			
3. การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย						
- นักศึกษา	33	47.61	4.55	2.644	76	.010
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	44.93	4.31			
4. การสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล						
- นักศึกษา	33	48.00	4.89	2.320	76	.023
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	45.42	4.81			
5. การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย						
- นักศึกษา	33	19.06	3.09	2.472	76	.016
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	17.49	2.52			
6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
- นักศึกษา	33	61.76	6.94	3.816	76	.000
- ผู้สำเร็จการศึกษา	45	56.11	6.08			

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

3.1 ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตร นักศึกษา ร้อยละ 63.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 71.1 ที่เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 22.2 เห็นว่าอยู่ในระดับดีและที่เหลือ ร้อยละ 6.7 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 60.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 40.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ พยาบาล ร้อยละ 48.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 46.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงและที่เหลือ ร้อยละ 5.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 54.7 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 33.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 12.0 เห็นว่าอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาความคิดเห็นตามปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล นักศึกษา ร้อยละ 63.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 24.2 เห็นว่าอยู่ในระดับดี และที่เหลือ ร้อยละ 12.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง สอดคล้องกับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 68.9 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 20.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 11.1 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 70.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 30 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับพยาบาล ร้อยละ 68.4 ที่เห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 30.3 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 1.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 46.7 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 44.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงและที่เหลือ ร้อยละ 9.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ นักศึกษา ร้อยละ 69.7 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 30.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 64.4 ที่เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 24.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือ ร้อยละ 11.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 50.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 40.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 10.0 เห็นว่าอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 51.3 ที่เห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 42.1 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้และที่เหลือ ร้อยละ 6.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนพยาบาล ร้อยละ 52.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 35.5 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 11.9 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษา ร้อยละ 60.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 33.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือ ร้อยละ 6.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง สอดคล้องกับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 67.8 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 28.9 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ที่เหลือ ร้อยละ 13.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 60.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 40.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับพยาบาล ร้อยละ 51.3 ที่เห็นว่าเป็นอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 42.1 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 6.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 56.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 29.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 14.7 เห็นว่าอยู่ในระดับดี

ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม นักศึกษา ร้อยละ 63.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 33.3 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ และที่เหลือ ร้อยละ 3.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 53.3 ที่เห็นว่าเป็นอยู่ในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 40.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 6.7 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 60.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ที่เหลือ ร้อยละ 40.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วน พยาบาล ร้อยละ 48.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 43.4 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ที่เหลือ ร้อยละ 8.0 เห็นว่าอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ ผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 49.3 ที่เห็นว่าเป็นอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 37.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 13.3 เห็นว่าอยู่ในระดับดี (ดังตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ระดับความคิดเห็น	ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร									
	การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ช่วยพยาบาล		การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ		การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น		การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่		การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษา (n = 33 คน)										
ดี	8	24.2	10	30.3	11	33.3	21	63.6	12	36.4
พอใช้	21	63.6	23	69.7	20	60.6	11	33.3	21	63.6
ควรปรับปรุง	4	12.1	0	0.0	2	6.1	1	3.0	0	0.0
ผู้สำเร็จการศึกษ (n = 45 คน)										
ดี	5	11.1	11	24.4	13	28.9	24	53.3	10	22.2
พอใช้	31	68.9	29	64.4	26	67.8	18	40.0	32	71.1
ควรปรับปรุง	9	20.0	5	11.1	6	13.3	3	6.7	3	6.7

ตารางที่ 10 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษและผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล จำแนกตามระดับความคิดเห็น ที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร									
ระดับความคิดเห็น	การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ช่วยพยาบาล		การมีความสามารถช่วยการมีมนุษยสัมพันธ์และงานการพยาบาลและให้ บริการด้านสุขภาพ		การมีคุณสมบัติที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ		การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่ การงานและสังคม		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
	ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
หัวหน้าพยาบาล (10 คน)	0	0.0	1	10.0	0	0.0	0	0.0	0
	3	30.0	4	40.0	4	40.0	6	60.0	4
	7	70.0	5	50.0	6	60.0	4	40.0	6
พยาบาล (76 คน)	1	1.3	9	11.9	5	6.6	6	8.0	4
	23	30.3	40	52.6	32	42.1	37	48.6	37
	52	68.4	27	35.5	39	51.3	33	43.4	35
ผู้ช่วยพยาบาล (75 คน)	7	9.3	5	6.6	11	14.7	10	13.3	9
	35	46.7	32	42.1	42	56.0	37	49.3	41
	33	44.0	39	51.3	22	29.3	28	37.3	25

3.2 ค่าสถิติพรรณนาของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ร่วมงานด้าน บริการพยาบาลที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล มีความคิดเห็นต่อปัจจัย
ผลผลิตของหลักสูตร ในแต่ละด้าน (ดังแสดงในตารางที่ 11) ดังนี้

ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล นักศึกษาเห็น
ว่าอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 38.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.03) สอดคล้องกับผู้สำเร็จการศึกษา
(ค่าเฉลี่ย 37.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.63) แต่ในกลุ่มผู้ร่วมงาน หัวหน้าหอผู้ป่วย เห็นว่าอยู่
ในระดับที่ควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 29.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.16) ซึ่งสอดคล้องกับความ
เห็นของพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 30.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.44) ส่วน ผู้ช่วยพยาบาล เห็นว่าอยู่
ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 34.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.83)

ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ นักศึกษา
เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 80.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.94) เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการ
ศึกษา (ค่าเฉลี่ย 78.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.08) ส่วนในกลุ่มผู้ร่วมงาน หัวหน้าหอผู้ป่วย
เห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 61.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.02) ซึ่งสอดคล้องกับ
ความเห็นของพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 66.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.00) แต่ ผู้ช่วยพยาบาล เห็นว่
อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 71.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.34)

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
นักศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 60.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.46) สอดคล้อง
กับความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 58.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.19) ส่วนในกลุ่ม
ผู้ร่วมงาน หัวหน้าหอผู้ป่วยเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 52.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.24)
เช่นเดียวกับความคิดเห็นของพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 52.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.80) และสอดคล้อง
กับความเห็นของผู้ช่วยพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 53.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.86)

ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม
นักศึกษา เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 43.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.02) สอดคล้องกับ
ความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 41.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.64) ส่วนในกลุ่ม
ผู้ร่วมงาน หัวหน้าหอผู้ป่วยเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 34.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.40)
เช่นเดียวกับความคิดเห็นของพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 35.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.74) และ
สอดคล้องกับความเห็นของผู้ช่วยพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 38.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.44)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้านการพยาบาลที่มีต่อปัจจัยผลิตของหลักสูตร

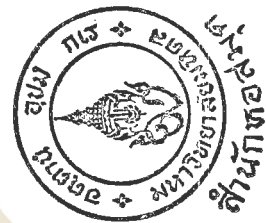
ระดับความคิดเห็น	ปัจจัยผลิตของหลักสูตร			
	การความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล (10 ข้อ)	การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ (20 ข้อ)	การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (15 ข้อ)	การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงานและสังคม (10 ข้อ)
นักศึกษา (n = 33 คน)				
ค่าเฉลี่ย	38.64	80.00	60.36	43.82
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.03	7.94	7.46	5.02
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	30 - 50	70 - 100	49 - 75	33 - 50
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้
ผู้สำเร็จการศึกษา (n = 45 คน)				
ค่าเฉลี่ย	37.24	78.16	58.24	41.87
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4.63	9.08	7.19	4.64
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	26 - 48	57 - 99	40 - 72	29 - 50
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้าน
บริการพยาบาลที่มิต้องปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร				
ระดับความคิดเห็น	การมีความรู้ที่เป็น	การมีความสามารถช่วย	การมีมนุษยสัมพันธ์และ	การมีคุณธรรม จริยธรรม
	พื้นฐานในการปฏิบัติ	งานการพยาบาลและให้	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น	และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่
	หน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล	บริการด้านสุขภาพ	ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การทำงานและต่อสังคม
	(10 ข้อ)	(20 ข้อ)	(15 ข้อ)	(10 ข้อ)
หัวหน้าพยาบาล (n = 10 คน)				
ค่าเฉลี่ย	29.00	61.10	52.10	34.60
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4.16	9.02	6.24	5.40
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	23 - 35	48 - 74	42 - 60	28 - 43
ระดับความคิดเห็น	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง	พอใช้	พอใช้
พยาบาล (n = 76 คน)				
ค่าเฉลี่ย	30.92	66.00	52.24	35.58
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.44	12.00	8.80	5.74
คะแนนต่ำสุด - คะแนนสูงสุด	17 - 44	37 - 100	22 - 73	17 - 50
ระดับความคิดเห็น	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง	พอใช้	พอใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุดและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ร่วมงานด้าน
บริการพยาบาลที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร				
ระดับความคิดเห็น	การมีความรู้ที่เป็น	การมีความสามารถช่วย	การมีมนุษยสัมพันธ์และ	การมีคุณธรรม จริยธรรม
	พื้นฐานในการปฏิบัติ	งานการพยาบาลและให้	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น	และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่
	หน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล	บริการด้านสุขภาพ	ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การทำงานและต่อสังคม
	(10 ข้อ)	(20 ข้อ)	(15 ข้อ)	(10 ข้อ)
ผู้ช่วยพยาบาล (๓ = 75 คน)				
ค่าเฉลี่ย	34.95	71.64	53.48	38.60
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.83	11.34	7.86	6.44
คะแนนต่ำสุด-คะแนนสูงสุด	25 - 47	44 - 96	34 - 74	24 - 50
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้

3.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรระหว่างพยาบาลกับ ผู้ช่วยพยาบาล

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลที่เป็นพยาบาลมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรแตกต่างกับผู้ร่วมงานที่เป็นผู้ช่วยพยาบาล โดยกลุ่มผู้ช่วยพยาบาลมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรสูงกว่ากลุ่มพยาบาลทุกด้าน นอกจากนี้ พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลมีความคิดเห็นที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 3 ด้าน คือในด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล ค่า $t = -4.02$, $P < .001$ ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ ค่า $t = -2.98$, $P = .003$ และด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม ค่า $t = -2.96$, $P = .004$ ส่วนด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ค่า $t = -.92$, $P = .362$

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรแต่ละด้านระหว่างพยาบาลกับ
ผู้ช่วยพยาบาล

ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร	N	$\bar{X}$	S.D.	t	df.	Sig.
1. การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล						
- พยาบาล	76	30.92	5.44	- 4.021	149	.000
- ผู้ช่วยพยาบาล	75	34.95	6.83			
2. การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ						
- พยาบาล	76	65.99	12.00	- 2.975	149	.003
- ผู้ช่วยพยาบาล	75	71.64	11.34			
3. การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
- พยาบาล	76	52.24	8.80	- .915	149	.362
- ผู้ช่วยพยาบาล	75	53.48	7.86			
4. การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและต่อสังคม						
- พยาบาล	76	35.58	5.74	- 2.962	149	.004
- ผู้ช่วยพยาบาล	75	38.60	6.44			

ส่วนที่ 4. ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ปี พ.ศ. 2541 และปี พ.ศ. 2542 ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ดังนี้

1. ด้านปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร มีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน ดังนี้คือ

1.1 ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี

นักศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้มีการฝึกทักษะเกี่ยวกับวิชาการให้มากขึ้นกว่านี้ เพราะบางอย่าง ก็ไม่มีในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาลจริง (1 ราย) ควรจะให้เรียนคอมพิวเตอร์ด้วย (3 ราย) ควรมีการเรียนการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าที่ผ่านมา (1 ราย) วิชาสรรพคุณยา อยากให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับยามากกว่านี้ในหนังสือ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า ชื่อยา สรรพคุณยา ชนิดของยา (1 ราย) การสอนในภาคทฤษฎีเป็นเพียงการสอนเพื่อสอบเท่านั้น ในบางเรื่องเป็นเรื่องเก่าซึ่งเมื่อขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อาจมีการเปลี่ยนแปลงไป อยากให้สอนเจาะลึกกว่านี้ (1 ราย)

ผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีเนื้อหามากกว่านี้และละเอียดกว่านี้ (1 ราย) ควรเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัว (1 ราย)

1.2 ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า อยากให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆเองในการฝึกปฏิบัติแต่ละครั้งให้มากกว่านี้ (1 ราย) ควรมีหุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติพยาบาลให้มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษาจะได้ไม่เสียเวลาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมาก (4 ราย) ควรจัดให้มีการทำงานส่ง ทำรายงาน และเสนอผลงานหน้าห้อง ให้มากกว่านี้ และควรให้ข้อสิ่งที่ได้เรียนในตำรา เพื่อกระตุ้นให้สนใจอ่านหนังสือมากขึ้น (1 ราย) ควรเพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาลให้มากกว่านี้ (3 ราย) อยากให้มีการสอนทฤษฎีก่อนเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีเวลากลับไปทบทวนบทเรียนมากขึ้นแล้วนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง การศึกษาดูงานตามภาควิชาต่างๆ ควรเฉลี่ยเวลาให้เท่าๆกัน เพราะบางทีให้เวลาน้อยจึงไม่เข้าใจกับงานที่ไปศึกษาเท่าที่ควร (1 ราย)

ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีข้อเสนอแนะเช่นเดียวกับนักศึกษาในเรื่องควรมีหุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติพยาบาลให้มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษาจะได้ไม่เสียเวลาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมาก ควรเพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

ให้มากกว่านี้ การศึกษาตามภาควิชาต่างๆ ควรเฉลี่ยเวลาให้เท่าๆกัน เพราะบางทีให้เวลาน้อย จึงไม่เข้าใจกับงานที่ไปศึกษาเท่าที่ควร (1 ราย)

1.3 ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า บางหอผู้ป่วยไม่เหมาะสมที่จะให้นักศึกษา ขึ้นฝึกปฏิบัติงาน (1 ราย) ผู้ช่วยพยาบาลบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (1 ราย) หัวหน้าหอผู้ป่วยหรือพยาบาลไม่ค่อยให้ความสำคัญ ไม่สนใจเลย (1 ราย) บางหอผู้ป่วยเจ้าหน้าที่ไม่สนใจให้ความรู้กับนักศึกษามากนัก (2 ราย) หัวหน้าหอผู้ป่วยบางท่านไม่เคยมาดูเวลาปฏิบัติงานเลย (1 ราย) อยากให้พี่ผู้ช่วยพยาบาลและพี่พยาบาลที่ได้รับมอบหมายสอนและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ให้ความสนิทสนมกับน้อง เพราะจะทำให้น้องไม่กลัวและทำตัวสบายขึ้น (1 ราย) การปฏิบัติงาน ผิดจากที่เรียน (1 ราย) อยากฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยให้มากกว่านี้ เพราะบางหอผู้ป่วยยังไม่ทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยมากพอ (1 ราย) การฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยและเรียนควบคู่กันทำให้เข้าใจใน เนื้อหาของวิชานั้น ได้ดีมากโดยไม่จำเป็นต้องอ่านตำรามาก (1 ราย) หอผู้ป่วยบางแผนกมีผู้ป่วย น้อยเกินไป บางครั้งมีนักศึกษามากกว่าจำนวนผู้ป่วยบางแผนกเวลาขึ้นฝึกน่าจะกระจายกลุ่มให้ น้อยลงอีก (1 ราย)

ผู้สำเร็จการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า บางหอผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ไม่สนใจ ให้ความรู้กับนักศึกษามากนัก (2 ราย) เมื่อจบทำงานแล้วรุ่นพี่ที่ไม่สอนหรืออธิบายการปฏิบัติงาน ควรใช้เวลาฝึกบนหอผู้ป่วยให้มากกว่านี้และเรียนให้ครบ 1 ปี (1 ราย) การจัดให้ฝึกปฏิบัติตามสมุด ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติงานฯ นั้นดีมาก ทำให้มีประสบการณ์มากขึ้นแต่บางประสบการณ์ที่ นักศึกษาหาไม่ได้ อาจารย์ควรพิจารณาด้วย เพราะไม่กล้าบอกอาจารย์ อยากให้อาจารย์คอยให้ คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาให้มาก (1 ราย)

ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล มีความเห็นว่า นักศึกษา ปีการศึกษา 2540 จะใช้เวลาส่วนมากอยู่กับรายงาน การสนใจดูแลผู้ป่วยมีน้อย หน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล คือ แม่บ้าน และการดูแลผู้ป่วยขึ้นพื้นฐานการพยาบาล แต่ในปีการศึกษา 2541 และ 2542 ดูแลผู้ป่วย ดีขึ้นกว่าเดิม (ประมาณ 60 %) แต่เน้นหนักในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ยังไม่ได้ตามเกณฑ์ที่ กำหนดในสมุดประสบการณ์การฝึกปฏิบัติงาน ถ้าทำครบแล้วจะปฏิเสธไม่ฝึกปฏิบัติอีก อ้างว่าได้ ครบแล้ว (1 ราย) อาจารย์ผู้สอนถ้ามีเวลาว่างขอความกรุณาขึ้นมานบนหอผู้ป่วยดูการปฏิบัติงานของ นักศึกษา (1 ราย) รุ่นพี่พร้อมจะให้คำแนะนำน้องเสมอถ้าน้องสนใจ แต่กิจกรรมบางอย่างจะไม่ตรงกับ สมุดบันทึกประสบการณ์การพยาบาล (1 ราย) นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลรุ่นใหม่จะทำการพยาบาล ผู้ป่วยเฉพาะที่มีการบังคับในสมุดเท่านั้นนอกนั้นไม่ค่อยสนใจ (1 ราย) การเรียนดูแลไม่ทั่วถึงทำ

ให้จบออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร (1 ราย) ควรให้มีการขึ้นฝึกปฏิบัติงานมากกว่านี้ (2 ราย) ควรให้นักศึกษาอยู่เวรบำ-ดึก ขณะขึ้นปฏิบัติงานเวรเช้าควรมีอาจารย์มาดูแลอย่างใกล้ชิด (1 ราย)

1.4 การสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ข้อสอบที่เป็นอัตนัยควรใช้เวลาในการสอบนานกว่านี้ ถ้าให้เวลาน้อยเขียนตัวหนังสือก็ยุ่ง อาจารย์ก็อ่านไม่ออกอีก (4 ราย) การสอบปฏิบัติ น่าจะสอบทุกการปฏิบัติเพราะจะได้ประเมิน ได้ดีขึ้นกว่านี้ ว่านักศึกษาจะทำอะไรไม่ดี อย่างที่ทำมาแบบจับฉลากอาจจะไม่ยุติธรรมสำหรับบางคนที่ยังได้การปฏิบัติที่ยาก (1 ราย)

1.5 การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาจากหลายบุคคล เพราะใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่าผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ให้คะแนน (1 ราย) บางหอผู้ป่วยที่หัวหน้าหอผู้ป่วยให้คะแนนไม่เคยสนใจมาดูการทำงานแม้แต่คนเดียวแต่กลับมีคะแนนให้ที่ไม่ตรงกับความจริง (1 ราย) ผู้ช่วยพยาบาลที่เป็นผู้คุมนักศึกษาปฏิบัติงานควรให้มีส่วนในการให้คะแนนด้วย (1 ราย) บางคนทำงานดีมากแต่คะแนนที่ได้รับน้อยซึ่งไม่ยุติธรรม (1 ราย)

1.6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า อยากให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพุทธศาสนาให้มากขึ้นเพราะสามารถช่วยให้จิตใจแจ่มใสและมีความสงบมากขึ้นในการควบคุมจิตใจ (1 ราย) ในการออกกำลังกาย อยากให้มีแอโรบิค บ้างเพราะนักศึกษาจะได้รับความสนุกสนานมากขึ้น (1 ราย) ควรมีวิชาเกี่ยวกับการเย็บปักถักร้อย เช่น ประดิษฐ์สิ่งของ ปักลายผ้า ฯลฯ (1 ราย) จัดกิจกรรมทุกวันพุธ โดยเชิญวิทยากรทุกอาทิตย์ (1 ราย) อยากให้มีกิจกรรมทัศนศึกษาสถานที่ (1 ราย) ควรหากิจกรรมหลากหลาย เช่น ให้ร้องเพลงบ้าง แสดงละครบ้างและเล่นเกมส์ (1 ราย)

ผู้สำเร็จการศึกษา มีข้อเสนอแนะ อยากให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากๆ (1 ราย) ควรมีเวลามากกว่านี้ และควรเป็นกิจกรรมให้ทุกคนได้แสดงออก (1 ราย) อยากเน้นไปแนวบันเทิงบ้าง เพราะจะทำให้คลายเครียดได้มาก (1 ราย) กิจกรรมที่ทำน่าจะมาจากความคิดเห็นร่วมกันของนักศึกษา หรือทำเป็นวิชาเลือก โดยผู้ใดต้องการทำกิจกรรมใดก็เข้าร่วมทำกิจกรรมนั้น (1 ราย) อาจารย์น่าจะจัดกิจกรรมให้เพราะถ้าให้ทำกันเอง นักศึกษาบางกลุ่มไม่ทำและแบ่งแยกกลุ่มไม่มาร่วมกันทำกิจกรรม (1 ราย) สถานที่ออกกำลังเป็นที่โล่งแจ้งแดดแรงจึงไม่เหมาะกับการออกกำลังตอนบ่าย (1 ราย)

2. ด้านปัจจัยผลผลิตหลักสูตร มีข้อเสนอในแต่ละด้าน ดังนี้คือ

2.1 ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่านักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลที่จบมามีความรู้มาปฏิบัติหรือประยุกต์กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม แต่บางครั้งไม่กล้าแสดงออก (1 ราย)

ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้รอบตัวน้อยมาก ไม่มีความรู้ข่าวสารบ้านเมืองที่เป็นประโยชน์ ไม่ทันเหตุการณ์ (1 ราย) ไม่ค่อยสนใจหาความรู้ใหม่ ๆ จากที่ ๆ บนหอผู้ป่วย เคยทำงานอย่างไรก็จะทำอย่างนั้นซ้ำ ๆ (1 ราย) อยากให้เพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับกฎหมายของวิชาชีพนี้ เพื่อให้ผู้ช่วยพยาบาลทราบภาวะเสี่ยงต่อกฎหมายในขณะที่ทำงาน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังยิ่งขึ้นจากเดิมซึ่งระวังอยู่แล้ว (1 ราย)

2.2 การมีความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ

ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล ให้ข้อเสนอแนะว่า อยากให้สอนอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำหัตถการในหอผู้ป่วย เพราะบางครั้งผู้สำเร็จการศึกษาไม่รู้ว่ อุปกรณ์ใน Set มีอะไร เมื่อจัดส่งไปหนึ่งแล้ว เวลาเปิดออกมาใช้อุปกรณ์ไม่ครบ ควรมีหลักสูตรสอนด้วย สอนเฉพาะ Set ที่ต้องใช้เกือบทุก หอผู้ป่วย เช่น Cut down Chest drain เป็นต้น (1 ราย) เวลา Feed อาหารผู้ป่วยมักไม่ได้ไขหัวเตียงให้สูง ทั้งที่ตักเตือนแล้วแต่ก็ยังทำ ผ่าอาจารย์สอนนักเรียนรุ่นใหม่ๆ ด้วย (1 ราย) การปฏิบัติงานยังขาดประสิทธิภาพและทำงานไม่รู้หน้าที่ ทำไม่ถูกต้อง (1 ราย) ไม่มั่นใจที่จะปฏิบัติงานและให้การพยาบาลกับคนไข้ (1 ราย) มีประสบการณ์น้อย (1 ราย)

2.3 การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ไม่ค่อยดี ตักเตือนไม่ค่อยได้ ไม่เคารพรุ่นพี่ เท่าที่ควร มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงเกินไป สิ่งใดไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบ บางคนจะไม่ทำ มีน้ำใจลดน้อยลง (1 ราย) ผู้สำเร็จการศึกษาไม่กล้าคิดและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น (2 ราย) ส่วนใหญ่มักจะไม่มีสัมมาคารวะ (1 ราย)

2.4 การมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและต่อสังคม

ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล แสดงความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีไม่สนใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร เลือยชาในการทำงาน ไม่มีใจที่จะทำให้ผู้ป่วย (2 ราย) ละเลยหน้าที่ที่ควรปฏิบัติ ดูดาบ หลบหลีกงานประจำ ไม่ค่อยสนใจงาน บอกให้ทำจึงจะทำ (4 ราย) ควรกระตุ้นและปลูกฝังให้นักศึกษามีความรู้สึกภูมิใจในวิชาชีพและรู้หน้าที่บทบาทของตนเองมากขึ้น ให้รู้สึกว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่จะทำให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ใช่แค่ผู้ช่วยพยาบาล (1 ราย) และปลูกฝังเรื่องความต้องการขึ้นพื้นฐานของมนุษย์ให้มากขึ้น (1 ราย)

บทที่ 5

การอภิปรายผล

การศึกษาประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน ได้แก่ นักศึกษา 33 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 45 คน ผู้ช่วยพยาบาล 75 คน พยาบาล 76 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วย 10 คน ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS /WIN นำมาอภิปรายผลตามปัญหาการวิจัย ได้ดังนี้

ปัญหาการวิจัยข้อที่ 1. นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ที่หมายถึงกระบวนการจัดการศึกษาของหลักสูตร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้าน คือ (1) ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี (2) ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (3) ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (4) ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (5) ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (6) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับการศึกษาของอุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย (2537 : 123-134) ที่ทำการประเมินผลวิชาการบริหารการพยาบาลในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลสุราษฎร์ธานี แต่ขัดแย้งกับการศึกษาประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับต้น ซึ่งพบว่า กระบวนการผลิตได้แก่การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมในระดับมาก (สุวณี ชาติริยวัฒน์, 2536 : 139 – 144 ; นวลอนงค์ บุญญฤทธิพิงส์, 2539 : 202 – 206 ; จารุณี จาดพุ่ม, 2542 : 119 – 121) รวมทั้งการศึกษาของเบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มันทนา แฉวงโสภา และคมคาย กิจวัฒน์ชัย (2534 : 99 – 106) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่ามีความเหมาะสมในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของหลักสูตรกับระยะเวลา 2 ปี ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

อภิปรายได้ว่า เป็นเพราะการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานเพียง 1 – 2 ปี ที่มีประสบการณ์น้อย

การให้ค่ากระบวนการผลิตของหลักสูตรที่ได้ศึกษามานั้น จึงเป็นเกณฑ์ความพึงพอใจเฉพาะบุคคลมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรครั้งนี้ อาจบอกได้เพียงว่าผู้ผ่านกระบวนการผลิตของหลักสูตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายละเอียดรายชื่อของปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรแต่ละด้าน รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ยิ่งทำให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันหลายประการ ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี นักศึกษาร้อยละ 60.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 62.2 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมาเห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงร้อยละ 22.2 (ตารางที่ 7) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น (เบญจวรรณ ทิมสุวรรณและคณะ, 2534: 99-106 ; แสงจันทร์ ทองดี, 2538: 43- 45; อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย, 2537: 123 – 134) แสดงว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 มีการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี ที่ดีสามารถใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพ มีความถูกต้อง ทันสมัย ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความน่าสนใจเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 78)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.63$, $P < .001$) (ตารางที่ 9) โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในทุกข้อ (ตารางที่ 8) กล่าวคือ นักศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 50.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.97) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 45.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.75) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ นักศึกษาเห็นว่การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี อยู่ในระดับดี ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเองครอบครัวหน้าที่การงานและสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถ และเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล ลักษณะของเนื้อหาแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กันและเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติ มีความทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยีและสังคมปัจจุบันเหมาะสมกับผู้เรียนไม่ยากเกินไป และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ซึ่งต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาที่เห็นว่ การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี อยู่ในระดับดี ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเองครอบครัวหน้าที่การงานและสังคม และเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล ส่วนในหัวข้ออื่น ๆ เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ตารางที่ 13) อภิปรายได้ว่า เนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎีสอดคล้องกับการนำไปการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล

บนหอผู้ป่วย นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ตามที่ทางโรงเรียนฯ จัดให้ฝึกประสบการณ์การช่วยงาน การพยาบาลในงานการพยาบาลเพียง 5 สาขา เฉพาะหอผู้ป่วยสามัญและมีอาจารย์ประจำหลักสูตร ดูแลได้เท่านั้น แต่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วผู้สำเร็จการศึกษาต้องปฏิบัติงานทุกหน่วยงานตามที่ได้รับ การคัดเลือก ในงานการพยาบาล ทั้ง 9 สาขา ซึ่งมีสถานการณ์หลากหลายและแตกต่างจากการฝึก ปฏิบัติงานในขณะที่เป็นนักศึกษา ความรู้พื้นฐานในด้านต่างๆที่ได้จากการเรียนจึงต้องนำมา ผสมผสานและเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติในสถานการณ์ที่แปลกใหม่ รวมทั้ง บุคลากร สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ดังนั้นการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจึงมีความยุ่งยาก ซับซ้อน มากกว่าการเรียน ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่า ความรู้ที่เรียนมานั้นอยู่ในระดับพอใช้ เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับที่ควร ปรับปรุง (ตารางที่ 13) อภิปรายได้ว่า การเรียนในสาขาอาชีพผู้ช่วยพยาบาล เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ มนุษย์ทั้งทางด้านกายภาพ สรีรวิทยาและสังคม นอกจากนั้นยังต้องเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ซึ่งมีมากมาย แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จบสายวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 78.8 แต่พบว่ามีผลการเรียน ก่อนเข้าดำคือมีระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.00 ร้อยละ 38.6, ระหว่าง 2.01-2.50 ร้อยละ 41.6, ระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 13.9 และมากกว่า 3.00 ร้อยละ 5.9 มีค่าเฉลี่ย 2.21 ส่วนเบี่ยงเบน- มาตรฐาน .43 ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.29 ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.60 (สถิติผลการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ปี พ.ศ. 2540-2542) จึงอาจทำให้เกิดการ ถ่ายโยงการ เรียนรู้เชิงลบ (Negative Transfer of Learning) เป็นอุปสรรคขัดขวางการเรียนรู้ใหม่ จึง เรียนได้ยาก ลำบาก และล่าช้ากว่าเดิม (อารี พันธัมณี, 2539 : 166) ถึงกระนั้น ทั้งสองกลุ่มยังให้ข้อ เสนอแนะด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี ที่ตรงกันในเรื่องเน้นการฝึกทักษะให้มากขึ้น ควรมีเนื้อหาวิชาให้มากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธุ์ (อ้างใน จารุณี จาดพุ่ม, 2542 : 111) ที่ว่า การกำหนดเนื้อหาของรายวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความรู้ใน ภาคทฤษฎีสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล พบว่า นักศึกษา ร้อยละ 54.5 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 45.5 เห็นว่าอยู่ในระดับดี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 64.4 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 20.0 เห็นว่าอยู่ใน ระดับที่ควรปรับปรุง และที่เหลือ ร้อยละ 15.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี (ตารางที่ 7) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย นักศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 49.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.23) เช่นเดียวกับ

ผู้สำเร็จการศึกษา(ค่าเฉลี่ย 44.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.53) (ตารางที่ 8) ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.96$, $P < .001$) (ตารางที่ 9) โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกข้อ อาจเป็นเพราะว่า ในปีการศึกษา 2540 มีจำนวนนักศึกษา 124 คน และ ปี การศึกษา 2541 จำนวนนักศึกษา 76 คน อัตราส่วน ระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตร 8 คน กับนักศึกษา ซึ่งในขณะนั้น เท่ากับ 1 : 15 และ 1 : 9 ตามลำดับ มีอัตราส่วน น้อยกว่าเกณฑ์ของสภาการพยาบาล ที่กำหนดไว้คือ ควรมีอัตราส่วนระหว่างอาจารย์และนักศึกษา 1 : 8 หรือ 1 : 4 (จารุณี จาดพุ่ม, 2542 : 112) ทำให้คุณภาพในการเรียนการสอนลดลง การควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีนักศึกษาจำนวนมาก ดังนั้นการควบคุมปริมาณการรับนักศึกษาให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เบญจวรรณ ทิมสุวรรณและคณะ (2536 : 98) เพ็ญฟ้า นรพัลลพ (2539 : 101) และนวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2540 :13) นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะ ในปีการศึกษา 2540 – 2541 เป็นช่วงเวลาที่เปิดดำเนินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ เพียง 1-2 ปี ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากเดิม เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่เข้าใจเป้าหมายของหลักสูตรเพียงพอ และความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการแก้ปัญหาดตามสภาพของปัญหาใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 142 , 145) ที่ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นกับความสามารถของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งอาศัยการสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา รวมทั้งความต้องการของโรงเรียนและผู้เรียน อีกประการหนึ่งปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องมีหลายประการ เช่น สถานที่เรียนกำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างและตกแต่งใหม่ ทำให้ต้องใช้สถานที่ในการฝึกทักษะการพยาบาลชั่วคราวที่คับแคบไม่เหมาะสม และมีการย้ายที่ทำการของโรงเรียน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนในช่วงเวลานั้น เห็นว่าการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ยังต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแตกต่างกับนักศึกษาที่มีความพร้อมด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล รวมทั้งครูผู้สอนมีความเข้าใจและคุ้นเคยในการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่มากขึ้น สอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธุ์ (2527 : 30) ที่กล่าวว่า นักศึกษาแต่ละคนจะประสบผลสำเร็จทางการศึกษาและพัฒนาการทางด้านต่างๆ สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอนที่สำคัญ

อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า หุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาล อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 14) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ที่ว่า ควรมีหุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกทักษะการพยาบาลให้เพียงพอ

นักศึกษา เพื่อลดเวลาในการรอคอยการฝึกปฏิบัติการพยาบาล และควรเพิ่มเวลาในการฝึกทักษะให้มากขึ้น อาจเป็นเพราะหุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาล เป็นของเดิมที่มีอยู่ก่อนที่จะปรับหลักสูตรใหม่ ซึ่งอุปกรณ์บางอย่างมีจำนวนไม่เพียงพอ แต่ที่สำคัญคือครูผู้สอนมีเพียง 8 คน และมีเวลาในการเรียนจำกัด เพราะเนื้อหาวิชาการฝึกทักษะ การพยาบาลพื้นฐานมีจำนวนมาก ต้องแบ่งผู้เรียนเป็นสามกลุ่ม ให้ฝึกปฏิบัติ สัปดาห์ละ 3 วันๆละ 3 ชั่วโมง อีกทั้งในการสอนและฝึกทักษะทางการพยาบาล ต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติและเทคนิคต่าง ๆ ที่ถูกต้อง

สำหรับนักศึกษาที่ ประเมินว่า การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาลอยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะ อาจารย์ผู้สอนมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมเป็นประจำปีการศึกษา การสอนจึงมีความเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน เห็นได้จากการประเมินของนักศึกษาว่า สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาลช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย การสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึที่ดีต่อการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีเอกสารประกอบการสอนเหมาะสมเพียงพอ การศึกษาดูงานในภาควิชาต่างๆช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น มีการฝึกให้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม การสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น อยู่ในระดับดี (ตารางที่ 14) อาจกล่าวได้ว่า การดำเนินการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลมีคุณภาพดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ว่า อาจารย์ผู้สอนได้มีการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมที่มุ่งใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน (วสันต์ ศิลปสุวรรณ , 2542 : 37) มีการใช้ เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี (มาลินี จุฑารพ, 2541: 72) ใช้และพัฒนาสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนนั้นได้ดี (จิรพรรณ พิรุณ, 2542: 10-11) นอกจากนั้น ในปีการศึกษา 2542 มีจำนวนนักศึกษาเพียง 33 คน ซึ่งเหมาะสมกับอัตราส่วนของ อาจารย์ 8 คน คือ 1 : 4 (วสันต์ ศิลปสุวรรณ, 2542 : 36) ประกอบกับมีปัจจัยสิ่งแวดล้อมได้แก่ กลุ่มมือ ดำรา เอกสารการสอน โสตทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ หุ่นจำลองและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ สถานที่เรียน เหมาะสมเพียงพอ เนื่องจากอยู่ในความรับผิดชอบของงานแพทยศาสตร์ศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มันทนา แขวงโสภา และคมคาย กิจวัฒน์ชัย (2534 : 99)

ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 66.7 รองลงมาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 27.3 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 73.3 รองลงมาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 15.6 (ตารางที่ 7) โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษา อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 47.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.55) เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 44.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.31) (ตารางที่ 8) ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.64$, $P = .010$) (ตารางที่ 9) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นตรงกันว่าการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วยอยู่ในระดับดี ในการจัดให้ศึกษาดูงานที่หอผู้ป่วยอื่นมีประโยชน์ และอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดี (ตารางที่ 15) อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนบนหอผู้ป่วยเป็นสถานการณ์จริง และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในอนาคต ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนบนหอผู้ป่วย ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติการพยาบาล การวิเคราะห์ปัญหา มีความสามารถในการชี้แนะปัญหาของผู้ป่วยอย่างถูกต้อง และผู้สอนมีทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในสาขานั้นๆ (สมคิด รักษาตย์ อ่างใน พงนา ปิยะปกรณชัย, 2538 : 31) สำหรับในหัวข้อที่เกี่ยวกับกิจกรรม การสอนบนหอผู้ป่วยของอาจารย์ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล ประสพการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการฝึกปฏิบัติตามที่จัดให้ในสมุดประสพการณ์ฯเหมาะสม การเขียนรายงานการดูแลผู้ป่วยประจำวันช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล งานที่ได้รับมอบหมายจากบุคลากรบนหอผู้ป่วยช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล นักศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับดี ส่วน ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าเป็นระดับพอใช้ (ตาราง ที่ 15) อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นรุ่นที่มีการปรับปรุงการเรียนการสอนในหอผู้ป่วย ในเรื่องการจัดประสพการณ์การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ในสมุดประสพการณ์ฯ การเขียนรายงานการดูแลผู้ป่วย ประกอบกับมีนักศึกษาจำนวนมาก ทำให้อาจารย์ที่ควบคุมดูแลนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วยไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง

สำหรับค่าเฉลี่ยคะแนนรายข้อ นักศึกษาเห็นว่า พยาบาลที่มอบหมายงานมีการติดตามดูแลและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน อยู่ในระดับควรปรับปรุง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลให้คำแนะนำและสอนการปฏิบัติงานแก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 15) อีกทั้งจากข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ที่เห็นตรงกันว่าเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วยบางคน ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาล ไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความสนใจในการให้ความรู้กับนักศึกษาและไม่ติดตามดูการปฏิบัติงานของนักศึกษา นอกจากนี้ผู้ช่วยพยาบาลบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน อภิปรายได้ว่า ระบบบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายของหลักสูตรที่กำหนดให้ หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการทั้งหมดเป็นอาจารย์

พิเศษภาคปฏิบัติ (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540 : 12) ยังไม่บรรลุผลตามนโยบาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเกิดข้อขัดแย้งในหลักการทางทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกันทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ทั้งที่ขัดกับหลักการทฤษฎีและศาสตร์ที่เรียน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2538 : 43) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลจากการศึกษาครั้งนี้ว่า นักศึกษาจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับรายงานการให้ความสนใจผู้ป่วยมีน้อยจะให้ความสนใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ยังไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในสมุดประสบการณ์ฯ เท่านั้น ถ้าทำครบแล้วจะปฏิเสธและไม่สนใจ รุ่นพี่พร้อมที่จะให้คำแนะนำถ้าน้องสนใจ อาจเป็นเพราะระบบการบริการพยาบาลในหอผู้ป่วยที่มีภาระงานมากมายการบริหารจัดการเวลาด้านการสอนนักศึกษาจึงอาจมีความยุ่งยากหรือจัดให้ไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย (2537 : 134) ที่เสนอแนะไว้ว่า ควรจัดให้ขึ้นฝึกปฏิบัติงานเวร บ่าย - ดึก ในเวรเช้าควรมีอาจารย์มาดูแลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังเป็นเพราะระบบการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ทำให้บุคลากรบนหอผู้ป่วยมีความเข้าใจและปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 60.6 รองลงมาเห็นว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 36.4 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 68.9 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 15.6 เห็นว่าอยู่ในระดับดี เท่ากันกับระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 7) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 43.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.89) เช่นเดียวกับกับผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 45.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.81) (ตารางที่ 8) แต่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.32, P = .023$) คือค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายชื่อของการสอบภาคทฤษฎี พบว่า ข้อสอบสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สอนและวัตถุประสงค์ ข้อสอบมีความเหมาะสมกับผู้เรียน นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาเพิ่งผ่านกระบวนการสอบมาใหม่ ๆ การแสดงความคิดเห็นย่อมประเมินได้ชัดเจนกว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการสอบมานานแล้วอาจจำไม่ได้ การประเมินจึงอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนข้อที่ควรปรับปรุง คือ เวลาของการสอบภาคทฤษฎี (ตารางที่ 16) นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ข้อสอบอัตนัยควรใช้เวลาในการสอบนานกว่านี้ อภิปรายได้ว่า ข้อสอบแบบอัตนัยผู้ตอบ ต้องใช้การคิด ถ่ายทอดความคิดในการเขียนอธิบาย นักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะในด้านนี้น้อย ไม่คุ้นเคยกับการเขียน จึงทำให้รู้สึกว่ามีความยากในการตอบน้อย ครูผู้สอนควรมีการประเมินผลการสอบและปรับข้อสอบให้เหมาะสมตามสถานการณ์ ส่วนการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับดี ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ กิจกรรมการสอบมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การให้คะแนนของอาจารย์มีความเหมาะสม ยุติธรรม การชี้แจงข้อบกพร่องภายหลังสอบทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่ถูกต้อง และนักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีการสอบการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลทุกเรื่องเพราะการจับฉลากสอบอาจไม่ยุติธรรมสำหรับคนที่จับฉลากได้เรื่องที่ยาก อภิปรายได้ว่าวิธีการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาลในวิชาหลักการพยาบาลมีจำนวนหลายเรื่องเวลาที่ใช้ในการฝึกและการสอบมีเวลาจำกัด การจัดสอบเป็นการจัดสอบทีละคนซึ่งต้องใช้เวลามาก ผู้คุมสอบต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและดูรายละเอียดในการให้คะแนน (ล้วน สายยศ, 2539: 17) ซึ่งสรุปประจำหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ

ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษา ร้อยละ 45.5 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 36.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 62.2 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 31.1 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 7) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 19.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.09) เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 17.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.52) (ตารางที่ 8) แต่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.47$, $P = .016$) โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในทุกข้อ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ การแจ้งคะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วยช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและเหมือนกันทุกหอผู้ป่วย อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง อาจเป็นเพราะในช่วงเวลาที่ผู้สำเร็จการศึกษากำลังเรียนนั้นเป็นช่วงต้นของการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษา หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ หัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นผู้ให้คะแนนอาจยังไม่เข้าใจระบบเพียงพอ และการให้คะแนนจึงปฏิบัติเหมือนหลักสูตรเดิม นอกจากนี้ นักศึกษายังให้ข้อเสนอแนะว่าการให้คะแนนควรพิจารณาจากบุคคลที่ใกล้ชิดนักศึกษาในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยอีกด้วย

สำหรับความเหมาะสมในการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษา เห็นว่า อาจารย์ประจำหอผู้ป่วยควรเป็นผู้ให้คะแนน ร้อยละ 88.8 รองลงมาคือ ผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 78.8 และพยาบาลประจำการ ร้อยละ 63.6 หัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 39.4 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยพยาบาลควรเป็นผู้ให้คะแนน ร้อยละ 64.4 รองลงมาคือพยาบาลประจำการ ร้อยละ 62.2 และหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 55.6 อาจารย์ประจำหอผู้ป่วย ร้อยละ 44.4 (ตารางที่ 18) อภิปรายได้ว่า นักศึกษามีจำนวนน้อยได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ ผู้ช่วยพยาบาลซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล ให้การดูแลเป็นพิเศษ

อย่างใกล้ชิด รวมทั้งพยาบาลที่เป็นผู้มอบหมายงาน ติดตามดูแล และมอบหมายให้ผู้ช่วยพยาบาลในทีมเป็น ผู้ช่วยสอน ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยซึ่งทำหน้าที่ส่วนใหญ่บริหารจัดการงานในหอผู้ป่วยซึ่งจะใกล้ชิดนักศึกษาเมื่อมีการเจ็บป่วยในสมุดประสบการณ์ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความต้องการให้ผู้ช่วยพยาบาล พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ให้คะแนน อาจเป็นเพราะในขณะนั้นนักศึกษามีจำนวนมาก อาจารย์ประจำหอผู้ป่วยไม่สามารถขึ้นไปดูแลได้อย่างทั่วถึง บุคลากรบนหอผู้ป่วยดังกล่าวจึงมีความสำคัญในการสอนฝึกทักษะการปฏิบัติการพยาบาลให้แก่นักศึกษา

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษา ร้อยละ 54.5 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 42.4 เห็นว่าอยู่ในระดับดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 68.9 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 17.8 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 7) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น นักศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 61.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.94) เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 56.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.08) (ตารางที่ 8) แต่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.82$, $P < .001$) (ตารางที่ 9) โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในทุกข้อ (ตารางที่ 19) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ ทำให้รู้สึกภูมิใจในเกียรติของสถาบัน ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้รู้จักกันมากขึ้น นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ทำให้รู้จักวิธีการปฏิบัติตัวในสังคมอย่างเหมาะสม นักศึกษาเห็นว่อยู่ในระดับดี ซึ่งต่างกับผู้สำเร็จการศึกษาที่เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ ยกเว้น ในหัวข้อที่เกี่ยวกับทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้รู้จักกันมากขึ้น เห็นว่อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน เห็นได้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับไพโรจน์ นาคะสุวรรณ วันนอร์ มะทา (2528 : 8) ที่กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อ ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะให้บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน ส่วนในหัวข้อที่เกี่ยวกับสถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอ ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่ อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง เป็นเพราะในช่วงปีการศึกษา 2540-2541 โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง มีการปรับปรุงสถานที่และย้ายสำนักงาน ทำให้ไม่มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งด้านสถานที่ไม่สะดวกและห้องที่ใช้จัดกิจกรรมไม่แน่นอน

ปัญหาการวิจัยข้อที่ 2 นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 และผู้ร่วมงานด้านการบริการพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร อย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ที่หมายถึงประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน คือ (1) ด้านการมีความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล (2) ด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ (3) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร เห็นว่าตนเอง มีปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรทุกด้าน อยู่ในระดับพอใช้ (ตารางที่ 11) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข (นวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์, 2539 : 202 – 206; แสงจันทร์ ทองมาก, 2538 : 43 – 45) อภิปรายได้ว่า เนื้อหาสาระของความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล เป็นความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสังคม จิตวิทยา หลักการพยาบาลและวิชาวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ซึ่งมีศัพท์เทคนิคเฉพาะมากมาย เช่น ชื่อโรค การรักษา อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ฯลฯ รวมทั้งป็นการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการดูแลให้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนยุ่งยากและเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา การถ่ายทอดเชื่อมโยงความรู้เดิมที่ศึกษาในหลักสูตร ไปสู่การเรียนรู้การปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาลซึ่งเป็นความรู้ใหม่ จึงอาจเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากสถานการณ์ในการเรียนรู้เดิมที่เรียนมามีรูปแบบที่แตกต่างจากสถานการณ์การปฏิบัติในการทำงาน (อารี พันธมณี, 2539: 173-175) ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่ผู้สำเร็จการศึกษารับรู้ว่าการเรียนการสอนในหลักสูตรทำให้ตนมีความรู้เพียงระดับพอใช้

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาครั้งนี้ขัดแย้งกับการศึกษาในผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลระดับต้น (แสงจันทร์ ทองมาก, 2538 : 43 – 45 ; สุวณี ชาศรีวัฒน์, 2536 : 139 – 144 ; จารุณี จาคพุ่ม, 2542 : 119 – 121) ที่พบว่า ตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับดี ความสามารถในการปฏิบัติงานทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี ทักษะที่ต้องงานและวิชาชีพการพยาบาลและด้านบุคลิกภาพหรือผลผลิตของหลักสูตรคือผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลระดับต้นมีประสบการณ์ทำงานมานาน 4-5 ปี ทำให้เพิ่มความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น เกิดความมั่นใจ และสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมได้ดีขึ้น การรับรู้ในความรู้ความสามารถของตนเองจึงมีมากกว่า

ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยเพียง 1-2 ปี ซึ่งอาจมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การพยาบาลที่ไม่เคยได้เรียนมาก่อน

เมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยค่อนข้างน้อย (ค่าเฉลี่ย 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .68) อาจเป็นเหตุผลที่สืบเนื่องมาจากลักษณะสังคมไทย ซึ่งอบรมบ่มตรหลานให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส มีการประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ จะต้องกระทำในขอบเขตที่กำหนดไว้ (วิลเลียม เจ คลอสเนอร์, 2537 : 318) และอีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษายังมีประสบการณ์การทำงานน้อย เพียง 1-2 ปี เท่านั้น ความสามารถในการนำความรู้พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานย่อมทำได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น เพราะการทำงานบริการทางการแพทย์มีความซับซ้อนและพัฒนารูปแบบอยู่ตลอดเวลา โอกาสที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเผชิญกับความรู้หรือสถานการณ์ใหม่ ที่ไม่เคยได้เรียนรู้ หรือได้เห็นมาก่อน จึงเป็นไปได้ที่ผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งมีประสบการณ์น้อย จะประเมินตนเองว่ามีความสามารถต่ำ ไม่มั่นใจในการคิดการตัดสินใจ ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงควรเน้นกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และมีโอกาสแสดงความสามารถให้มากขึ้น เช่น การใช้กระบวนการกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

สำหรับผู้ร่วมงานที่เป็นผู้ช่วยพยาบาล มีความคิดเห็นไปในลักษณะเดียวกันกับผู้สำเร็จการศึกษา คือ เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้ มีความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล มีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและบริการด้านสุขภาพ มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่และสังคม อยู่ในระดับพอใช้ (ตารางที่ 11) ซึ่งอภิปรายได้ว่า ผู้ช่วยพยาบาลมีพื้นฐานความรู้และบทบาทหน้าที่ ที่อยู่ในระดับเดียวกันกับผู้สำเร็จการศึกษา ความคิดเห็นจึงใกล้เคียงกับผู้ผ่านการศึกษาในหลักสูตรมากที่สุด

ส่วนผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาล เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล และมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและบริการด้านสุขภาพ อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วนด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่และสังคมอยู่ในระดับพอใช้ (ตารางที่ 11) สอดคล้องกับการศึกษาของสุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ (2527 : 81-90) ที่ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับต้น ที่ทำงานในภาคเหนือ

ของประเทศไทย โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาและพยาบาลเทคนิค พบว่า ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเทคนิคตามความต้องการสูงกว่าสภาพความเป็นจริงและสอดคล้องกับผลการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข ของนวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2539 : 202 – 206) ที่พบว่า พฤติกรรมที่เป็นที่ประทับใจผู้บังคับบัญชามากที่สุดคือความรับผิดชอบในหน้าที่ รองลงมาคือการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ค่านิยมและจริยธรรม ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ประทับใจผู้บังคับบัญชาที่พบบากที่สุดคือ ความสามารถในการให้บริการพยาบาล รองลงมาคือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่หัวหน้า หอผู้ป่วย และพยาบาลเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงนั้น อาจเป็นเพราะว่า ทั้งสองกลุ่มมีประสบการณ์การทำงานมานาน มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในทักษะการทำงาน ทำให้พิจารณาคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาได้อย่างละเอียดและลึกซึ้ง ประกอบกับความคาดหวังที่ต้องการได้ ผู้ช่วยพยาบาลที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลได้ดี เกณฑ์การประเมินของผู้ร่วมงานจึงสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การรับรู้ทางสังคมของบุคคล มีความแตกต่างกันตามประสบการณ์ในอดีต ได้แก่ ความใส่ใจ การได้รับคุณและโทษ ความคาดหวัง และชนชั้นทางสังคมหรือภูมิหลังของบุคคล (Hochberg, 1969:101-102) จึงอาจเป็นผลให้การประเมินผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรของผู้ร่วมงานต่ำกว่าผู้ผ่านการศึกษจากหลักสูตรที่ประเมินตนเองอยู่ในระดับที่ดีกว่า แต่การศึกษาครั้งนี้แตกต่างจากการศึกษาประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) และการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มันทนา แขวงโสภา และคมคาย กิจวัฒน์ชัย, 2534 : 99 – 106 ; สุวณี ชาศรีวัฒน์, 2536 : 139–144 ; เพ็ญฟ้า นรพัลลภ, 2539 : 122 – 123; จารุณี จาดพุ่ม, 2542 : 119 -121) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะทั่วไปและความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับค่อนข้างมากและมีสมรรถนะที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีเวลาการเรียนนานกว่าเนื้อหาการเรียนแยกย่อยและมีความสัมพันธ์กัน โอกาสที่นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้งมากขึ้น ทำให้เข้าใจอย่างปฐุโปร่ง ซึ่งเรียกว่าความหยั่งเห็น (Insight Learning) (Wolfgang Kohler อ้างถึงใน สุชา จันทรเอน, 2539: 159) สามารถเข้าใจและสรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นกฎเกณฑ์นำมาใช้ในการเรียนรู้เรื่องใหม่หรือการปฏิบัติงานได้ดี

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นในกลุ่มผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลระหว่างพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งมีความแตกต่างกันในบทบาทหน้าที่ พบว่า ความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรแต่ละด้าน มีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้ คือ

ด้านความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล มีความเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -4.02$, $P < .001$) (ตารางที่ 12) โดยพยาบาล ร้อยละ 68.4 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 30.3 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 46.7 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 44.0 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 30.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.44) ส่วนผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 34.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.83) (ตารางที่ 11) อธิบายได้ว่า พยาบาลมีพื้นฐานความรู้และทักษะทางการพยาบาลสูงกว่าผู้ช่วยพยาบาลจึงอาจให้ค่าความรู้พื้นฐานของผู้สำเร็จการศึกษาสูงโดยเฉพาะความรู้ในสาขาวิชาชีพ ทำให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้ควรปรับปรุงความรู้ในด้านการป้องกันโรคติดต่อและการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การใช้ภาษาและการติดต่อประสานงาน หลักการพยาบาลพื้นฐาน ธรรมชาติและความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล แต่ในด้านความรู้พื้นฐานทั่วไปในการบริการบุคคล พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลมีความเห็นตรงกันว่าผู้สำเร็จการศึกษาควรปรับปรุงด้านหลักจิตวิทยา ความรู้ทันเหตุการณ์และสถานการณ์ ความรู้สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย รวมทั้งด้านระบบและนโยบายของหน่วยงาน นั้นอาจแสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มากพอที่จะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ได้ (อารี พันธมณี, 2539:167) ซึ่งระบบการเรียนการสอนควรนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

ด้านความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.98$, $P = .003$) (ตารางที่ 12) โดยพยาบาล ร้อยละ 52.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 35.5 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 51.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 44.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ (ตารางที่ 10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 66.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.00) ส่วนผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 71.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.34) (ตารางที่ 11) อธิบายได้ว่า การนำความรู้พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติโดยเฉพาะการปฏิบัติกับบุคคลที่มีศักดิ์ศรีของความเป็นเอกบุคคล มีความรู้สึกรู้จักคิดและประสบการณ์การเรียนรู้ และอยู่ในภาวะเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน ปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกัน ผู้ให้บริการพยาบาลจึงพึงมีความรู้ความเข้าใจถึงธรรมชาติมนุษย์และวิธีการบำบัดรักษาในทางการแพทย์ให้เพียงพอจึงจะสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ถูกต้องและเหมาะสม ถึงกระนั้นความรู้ดังกล่าว บางส่วนก็สามารถเรียนรู้มาได้จากประสบการณ์ทางสังคมบางส่วนต้องศึกษาตามองค์ความรู้ ในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ จึงเป็นการยากที่จะสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดี ซึ่งเป็นลักษณะของการ

ถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงลบ (อาร์ พันธ์ณี, 2539:167) ลักษณะความสามารถในการปฏิบัติงานจึงควรปรับปรุงเช่นเดียวกันกับด้านความรู้พื้นฐาน ซึ่งทำให้พยาบาล เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาควรปรับปรุงความสามารถที่ใช้ความรู้เฉพาะทาง ได้แก่ การใช้เทคนิคการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อโรคอย่างถูกต้องตามความจำเป็น เทคนิคการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค การดูแลผู้ป่วยตามความเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย การช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาลอย่างถูกต้อง การดูแลผู้ป่วยให้หายใจได้สะดวกช่วยดูแลห้อย่างถูกวิธี การเก็บสิ่งส่งตรวจอย่างถูกวิธี การสังเกตความผิดปกติวัดสัญญาณชีพและรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย การให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติในการปฏิบัติตัวขณะอยู่โรงพยาบาล (ตารางที่ 21) และจากเหตุผลในทำนองเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ช่วยพยาบาลมีความเห็นตรงกับพยาบาลว่า ผู้สำเร็จการศึกษาควรปรับปรุงในด้านการช่วยเหลือและกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถช่วยตนเองในการฟื้นฟูสภาพทั้งร่างกายและจิตใจ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งอธิบายได้ว่า การปฏิบัติงานเหล่านี้ เป็นการใช้ความรู้สึนึกคิดของความเป็นบุคคลในสังคมที่ให้การพึ่งพาและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการให้ความช่วยเหลือโดยตรง โดยการกระทำแทนหรือการส่งเสริมกำลังใจให้เกิดพลังความสามารถของบุคคลให้เขาช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน จึงควรให้ความสนใจในการให้ความรู้เหล่านี้เพิ่มขึ้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t = -2.96$, $P = .004$) (ตารางที่ 12) โดยพยาบาล ร้อยละ 48.6 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 43.4 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 49.3 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 37.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 35.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.74) ส่วนผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 38.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.44) (ตารางที่ 11) อภิปรายได้ว่า การบริการพยาบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับคุณลักษณะเชิงจริยธรรม เพราะเป็นคุณลักษณะที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าในทัศนของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติทางจริยธรรมทุกประเด็น อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ยกเว้น ในประเด็น การเห็นคุณค่าอาชีพผู้ช่วยพยาบาล และการแจ้งข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติตัดสินใจยินยอมก่อนการให้การดูแล อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง อธิบายได้ว่า ผู้สำเร็จการพยาบาล อาจมีข้อมูลการให้การดูแลน้อย หรืออาจไม่เห็นความสำคัญในการให้ข้อมูล ประกอบกับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จนอาจเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลเป็นหน้าที่ของบุคลากรอื่น จึงละเลยความสนใจที่จะให้ข้อมูลก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งได้

ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านนี้ของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ($t = -.92$, $P = .362$) (ตารางที่ 12) โดยพยาบาล ร้อยละ 51.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง รองลงมา ร้อยละ 42.1 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 56.0 เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้ รองลงมา ร้อยละ 29.3 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง (ตารางที่ 10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 52.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.80) ส่วนผู้ช่วยพยาบาล เห็นว่อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 53.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.86) (ตารางที่ 11) จากการศึกษาความคิดเห็น ทั้ง 2 กลุ่มนี้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ค่อนข้างดี แต่ยังมีข้อควรปรับปรุงในการวางแผนในการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา เฉพาะหน้าอย่างถูกต้อง รวมทั้งความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ สำหรับ พยาบาลยังเห็นเพิ่มเติมว่าผู้สำเร็จการศึกษาควรปรับปรุงเพิ่มขึ้นในด้านความสนุกสนานเฮฮาเยือก รอบคอบและช่างสังเกต รวมทั้งความสนใจใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (ตารางที่ 27) อธิบายได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาขงอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายซึ่งอาจมีวุฒิภาวะไม่ดีพอ ประกอบกับมีการปรับตัวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆในการทำงาน จึงอาจยังมีความไม่มั่นใจ ทำให้ไม่กล้าแสดงออกและไม่สามารถวางแผนในการปฏิบัติงานได้เหมาะสม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ทางสังคมต่อไป

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey research) ศึกษาในลักษณะภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ที่จัดการศึกษาโดย โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรแบบจำลองซิป (CIPP Model)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49 ซึ่งกำลังจะสำเร็จการศึกษา ในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 33 คน ผู้สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 และ ปี พ.ศ. 2542 จำนวน 45 คน และ ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลที่ปฏิบัติงานหอผู้ป่วยเดียวกันกับผู้สำเร็จการศึกษา ในงานการพยาบาล 9 สาขา ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 161 คน ได้แก่หัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 10 คน พยาบาล จำนวน 76 คน และผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา ก่อนปี พ.ศ. 2541 จำนวน 75 คน ดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 30 มีนาคม 2543 ถึง วันที่ 26 เมษายน 2543

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ในส่วนท้ายของแบบสอบถามมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร มี 6 ตอน คือ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี (2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (4) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (5) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (6) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร มี 4 ตอน คือ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา (2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการ

พยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (4) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและ เจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงาน และสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน และนำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือในปัจจุบันแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง .72 - .92

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / WIN ในการแจกแจงความถี่ เป็น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากร

1.1 นักศึกษา ทั้งหมดเป็นเพศหญิง จำนวน 33 คน อายุเฉลี่ย 20.36 ปี อายุน้อยที่สุด 18 ปี และมากที่สุด 27 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 สาขาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 78.8 ให้เหตุผลในการเลือกเรียน หลักสูตรนี้ คือเรียนแล้วมีงานทำ ร้อยละ 66.7 ผู้ปกครองต้องการให้เรียน ร้อยละ 51.5 สนใจชอบอาชีพผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 42.4 และสอบเรียนที่อื่นไม่ได้ ร้อยละ 36.4

1.2 ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.0 เพศชาย ร้อยละ 20.0 มีอายุเฉลี่ย 21.71 ปี อายุน้อยที่สุด 20 ปี และมากที่สุด 26 ปี ปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษามาแล้ว 2 ปี ร้อยละ 60 และ 1 ปี ร้อยละ 40 ส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก ร้อยละ 24.4 ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ ร้อยละ 22.2 และงานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ ร้อยละ 20.0

1.3 ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 6.2 พยาบาล ร้อยละ 47.2 ผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 46.6 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.6 เพศชาย ร้อยละ 4.4 มีอายุเฉลี่ย 34.03 ปี อายุน้อยที่สุด 20 ปี และมากที่สุด 55 ปี ระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ย 12.52 ปี มากที่สุดเป็นเวลา 32 ปี น้อยที่สุดเป็นเวลา 1 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์และอายุรศาสตร์ ร้อยละ 19.9 งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ ร้อยละ 15.5 งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ ร้อยละ 13.7

2. ผลการประเมินปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาและ
ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ปฏิบัติงานมาแล้ว 1-2 ปี สรุปผลการวิจัย ดังนี้ คือ

2.1 ด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี นักศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับดี ต่างกับความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

2.2 ด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

2.3 ด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

2.4 ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

2.5 ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

2.6 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้

3. ผลการประเมินปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และ
ผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหอผู้ป่วยเดียวกันกับผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ หัวหน้า
หอผู้ป่วย พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ที่มีต่อปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ทั้ง 4 ด้าน ของ ผู้สำเร็จ
การศึกษา สรุปผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้ คือ

3.1 ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล
ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าตนเองมีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้ สำหรับกลุ่ม
ผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาล เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีปัจจัยด้านนี้อยู่ในระดับ
ที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้

3.2 ด้านการมีความสามารถช่วยงานพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ
ทั้งนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าตนเองมีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้ สำหรับกลุ่ม
ผู้ร่วมงานที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลเห็นว่ผู้สำเร็จการศึกษามีปัจจัยด้านนี้อยู่ในระดับ
ที่ควรปรับปรุง ส่วนผู้ช่วยพยาบาลเห็นว่อยู่ในระดับพอใช้

3.3 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าตนเองมีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลทุกกลุ่ม เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้

3.4 ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าตนเองมีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาลทุกกลุ่ม เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีปัจจัยด้านนี้ อยู่ในระดับพอใช้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.1.1 ควรมีการทดสอบความรู้เพื่อแยกนักศึกษาที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์และนักศึกษาที่ไม่สำเร็จการศึกษาสายวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาปรับพื้นฐานก่อนเรียนในหลักสูตรเป็นการเสริมพื้นฐานความรู้สำหรับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอ

1.1.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลให้มากขึ้น โดยสอนในสิ่งที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ปฏิบัติจริงในการทำงาน

1.1.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในด้านวิชาการด้วยตนเองเพิ่มขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเหตุการณ์ข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพที่ทันสมัย ระบบและนโยบายของหน่วยงาน และความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย

1.1.4 เพิ่มการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์และความต้องการของสังคม

1.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

1.2.1 ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหลักสูตร คือผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษภาคปฏิบัติ เพื่อรับทราบนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน

1.2.2 ควรมีโครงการร่วมกันระหว่างโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลกับงานการพยาบาลของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช อาทิ การมีระบบพี่เลี้ยงในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

ควรมีการประเมินผลหลักสูตร ทั้งระบบ ทุก 5 ปี

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2538). การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ.วารสารการศึกษาพยาบาล, 6 (1-1), 35 – 43.
- คณะกรรมการโครงการพัฒนาอาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2526). การสัมมนาวิชาการ เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาล วันที่ 25-27 เมษายน 2526, กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. (2539). หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540. อัดสำเนา.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. (2540). คู่มือนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ปีการศึกษา 2540 รุ่น 47. กรุงเทพฯ :งานแพทยศาสตร์ศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.(2542). นโยบายด้านคุณภาพ. อัดสำเนา.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. (2543). คู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- จันทร์จิรา วงษ์ขมทองและคณะ. (2536) . การติดตามผลการปฏิบัติงาน คุณลักษณะและความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2533 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. รายงานการวิจัย. นครปฐม : วิทยาลัยคริสเตียน.
- จันทร์เพ็ญ การีเวท. (2522). ความคิดเห็นเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่และลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, แผนกวิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุณี จาคพุ่ม. (2542). การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร ระดับต้น : ศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์), สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จินดา ถิระพันธุ์. (2541). จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี. นครศรีธรรมราช : สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- จินตนา ชูนิพันธุ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรพรรณ พิรุณ. (2542). สื่อการเรียนการสอนทางการพยาบาล. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้งเฮาส์.

- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ. (2532). สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : ภาควิชารัฐประศาสน-
ศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงวิดี สังโฆบล. (2535). “ การศึกษาภาคปฏิบัติในการศึกษาพยาบาล ” ประเด็นและแนวโน้มทาง
การพยาบาล หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- รวิชัย ชัยจิราชากุล. (2529). การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
ศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธำรง บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอร่าวันการพิมพ์.
- นันทนา น้ำฝน. (2538). เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
พยาบาลและบริการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นวลอนงค์ บุญฤทธิพิงศ์. (2539). การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
ระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต, สาขาการ
วิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นิตยา ดำรงวุฒิ. (2524). การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติของนักเรียนผู้ช่วย-
พยาบาล วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิต-
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญมา เลหาะพันธ์. (2536). ศึกษาความพร้อมในการศึกษาภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยของนักเรียน
ผู้ช่วยพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเรียม ขจรศิลป์. (2534). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ มันทนา แขวงโสภา และคมคาย กิจวัฒน์ชัย. (2534). การประเมินหลัก-
สูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) เฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาล
และผดุงครรภ์ ราชบุรี. รายงานการวิจัย. ราชบุรี : วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี.
- ประกาศรี สีหอำไพ. (2535). พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.
- ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช. (2539). คู่มือข้าราชการ. กรุงเทพฯ : สุภาณิการพิมพ์.

- ผกา เศรษฐจันทร์และคณะ. (2529). ประวัติการพยาบาลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- พจนา ปิยปรกรณ์ชัย. (2538). การจัดการเรียนการสอนในคลินิกของวิชาชีพการพยาบาล. วารสารการศึกษาศาสตร์ 6 (1-1), 29-33.
- พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. (2536). การพัฒนาหลักสูตร. เอกสารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ วันนอร์ มะทา. (2528). กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- เฟื่องฟ้า นรพัฒน์. (2539). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี) พ.ศ.2535 ของกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลินี จุฑารพ. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ยุวดี ฤาชาและคนอื่นๆ. (2543). วิจัยทางการพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 7).กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วสันต์ รัตนกร. (2541). การประเมินผลหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2534. วิทยานิพนธ์วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วสันต์ ศิลปสุวรรณ.(2542).กรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องการประเมินผลโครงการความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการผลิตสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ต่อเนื่อง 2 ปี (ภาคใต้) วันที่ 22-25 สิงหาคม 2542. สงขลา: สถาบันพระบรมราชชนก และกองสาธารณสุขภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข, คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

- วิลเลียม เจ คลอสเนอร์. (2537). สะท้อนวัฒนธรรมไทย เล่ม 1. (ชัดติยา กรรณสูตร ผู้แปล).
กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมพร สุทัศน์,ม.ร.ว. (2537). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหมาย ทองเกต. (2542). เจตคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลต่อการนิเทศงานสาธารณสุข
โดยคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (คปสอ.) ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี.
หลักสูตรปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สัจจ อุทรานันท์.(2520). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. (พิมพ์ครั้งที่ 6).กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สัจจ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สภาการพยาบาล. (2541). กฎหมายกับการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์.
นนทบุรี : เดอะเบสท์ กราฟฟิค แอนด์ ปริ้นท์ .
- สิวลี ศิริไล. (2537). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์
พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน).
- สุชา จันทรเอม. (2536). จิตวิทยาทั่วไป ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : บริษัท
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- สุมิตร คุณานุกร. (2523). หลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนการ
พิมพ์.
- สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์. (2527). ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์
ระดับต้นที่ทำงานในภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร-
มหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวณี ชาศรีวัฒน์. (2536). การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช
2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงจันทร์ ทองมาก.(2538). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
ระดับต้น รุ่นที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2537. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนีกรุงเทพ.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- อนันต์ ศรีโสกา. (2520) . การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อารี พันธุ์ณี. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: บริษัทเลิฟแอนด์ไลฟ์เพรสจำกัด.

- อุทุมพร จามรมาน. (2530). แบบสอบถาม : การสร้างและการใช้. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน.(2541).เอกสารการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย. (2537). การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พุทธศักราช 2528 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยใช้แบบจำลองซีป (CIPP Model). วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Bloom, B. S.,and others. (1972). Taxonomy of Educational Objectives, the Classification of Educational Goals, Handbook 1 : Cognitive Domain. New York : David Mckay Company, Inc.
- Benner , P. (1984). From Novice to expert. Excellence and power in clinical nursing practice. California : Addison – Wesley Publishing Company.
- Hayter ,J. (1971). A Follow – up Study of Graduate of the University of Kentucky, College of Nursing 1974 – 1969. Nursing Research, 20 (2), 55-60.
- Saylor, J. G.,and Alexander, W.M. (1971). Planning Curriculum for School. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Schweer, J.E. (1972). Creative Teaching in Clinical Nursing. (2nd ed.). St. Louis : The C.V. Mosby.
- Taba, H. (1962). Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเองครอบครัว หน้าที่การงานและสังคม.....	4.67	.54	4.22	.70
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถ ในการปฏิบัติอาชีพ ผู้ช่วยพยาบาล.....	4.54	.62	4.07	.72
3. เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล.....	4.45	.56	4.18	.75
4. ลักษณะของเนื้อหาแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กันและ เชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล.....	4.42	.56	4.11	.57
5. มีความทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีและสังคมใน ปัจจุบัน.....	4.24	.75	3.56	.81
6. เหมาะสมกับผู้เรียน ไม่ยากเกินไป.....	4.21	.82	3.87	.63
7. สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน.....	4.18	.77	3.64	.61
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติอาชีพ ผู้ช่วยพยาบาล.....	4.09	.72	3.73	.75
9. มีความต่อเนื่อง เป็นลำดับจากง่ายไปสู่ยาก.....	3.97	.81	3.80	.63
10. เนื้อหาแต่ละวิชามีความสอดคล้องกัน ไม่ซ้ำซ้อน.....	3.97	.73	3.69	.70
11. มีความเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล..	3.85	.79	3.67	.80
12. มีความเชื่อมโยง ต่อเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	3.30	.73	3.16	.71

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและ การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สอนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานชีพ ผู้ช่วยพยาบาล.....	4.45	.51	4.02	.72
2. การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาลช่วยให้ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติช่วยงานการ พยาบาลบนหอผู้ป่วย.....	4.30	.77	3.91	.85
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพผู้ช่วย- พยาบาล.....	4.27	.63	3.64	.71
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม.....	4.24	.71	3.73	.81
5. มีเอกสารประกอบการสอนเหมาะสม เพียงพอ.....	4.24	.66	3.58	.81
6. การศึกษาดูงานในภาควิชาต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น.....	4.21	.60	3.89	.83
7. มีการฝึกให้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสม...	4.18	.73	3.71	.76
8. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.18	.68	3.67	.85
9. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจใน เนื้อหาวิชามากขึ้น.....	4.15	.57	3.80	.76
10. ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจ.....	3.91	7.65	3.62	.58
11. แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาแหล่งความรู้ต่างๆ	3.70	.88	3.49	.89
12. หุ่นจำลองและ อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลมี ความเหมาะสม เพียงพอ.....	3.48	.91	3.11	1.01

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตรด้านการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วย	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดให้ศึกษาดูงานที่หอผู้ป่วยอื่น มีประโยชน์.....	4.55	.62	4.24	.71
2. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน.....	4.49	.51	4.04	.71
3. กิจกรรมการสอนบนหอผู้ป่วยของอาจารย์ ช่วยให้ ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการ พยาบาล.....	4.30	.59	4.00	.56
4. ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการฝึกปฏิบัติตามที่ จัดไว้ในสมุดประสบการณ์ฯ เหมาะสม.....	4.30	.53	3.89	.65
5. การเขียนรายงานการดูแลผู้ป่วยประจำวันทำให้ผู้เรียน พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล ..	4.24	.56	3.98	.69
6. งานที่ได้รับมอบหมายจากบุคลากรบนหอผู้ป่วยช่วยให้ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล	4.21	.55	3.76	.71
7. การให้คำแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อนขึ้น ฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วย มีความ เหมาะสม.....	4.06	.75	3.87	.73
8. หอผู้ป่วยมีจำนวนผู้ป่วยและลักษณะของผู้ป่วย เหมาะสม กับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล.....	3.91	.84	3.64	.77
9. หอผู้ป่วยมีสภาพและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสม กับ การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลของผู้เรียน.....	3.58	.97	3.36	.77
10. ผู้ช่วยพยาบาลรุ่นพี่ให้คำแนะนำในการฝึกปฏิบัติงาน และเป็นแบบอย่างที่ดี.....	3.49	.67	3.49	.76
11. หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลให้คำแนะนำและสอน การปฏิบัติงานแก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี.....	3.48	.94	3.29	.72
12. พยาบาลที่มอบหมายงาน มีการติดตามดูแลและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน.....	3.00	.66	3.40	.81

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ด้านการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การสอบภาคทฤษฎีและ การสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การสอบภาคทฤษฎี				
1. ข้อสอบสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สอน และวัตถุประสงค์.....	4.36	.55	4.04	.56
2. ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....	4.24	.56	3.91	.67
3. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม.....	4.06	.66	3.85	.67
4. มีการแจ้งผลการสอบที่รวดเร็ว ชัดเจน.....	3.76	.90	3.91	.81
5. ข้อสอบมีความชัดเจน ถูกต้อง เข้าใจง่าย.....	3.58	.83	3.82	.58
6. เวลาที่ใช้ในการสอบเหมาะสม.....	3.36	.82	3.53	.76
การสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล				
7. กิจกรรมการสอบมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน.....	4.24	.56	3.64	.64
8. การให้คะแนนของอาจารย์มีความเหมาะสม ยุติธรรม.....	4.24	.56	3.76	.71
9. การชี้แจงข้อบกพร่องภายหลังสอบ ทำให้เกิดความ เข้าใจในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่ถูกต้อง.....	4.21	.60	3.98	.87
10. วิธีการจัดสอบการปฏิบัติการพยาบาลมีความ เหมาะสม ยุติธรรม.....	4.09	.63	3.71	.59
11. กิจกรรมที่จัดสอบวัดความสามารถได้ครบถ้วนตาม วัตถุประสงค์ของวิชาหลักการพยาบาล.....	4.03	.77	3.82	.72
12. เวลาที่ใช้ในการสอบเหมาะสม.....	3.88	.82	3.49	.70

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ด้านการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วย	นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา	
	(N = 33)		(N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การแจ้งคะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลที่หอผู้ป่วย ช่วยให้ผู้ใช้เรียนทราบข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข...	3.94	.97	3.98	.87
2. แบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนครอบคลุมความสามารถในการปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลของผู้เรียนทุกด้าน.....	3.88	.82	3.33	.67
3. มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่สอดคล้องกับพฤติกรรม ของผู้เรียน.....	3.85	.97	3.60	.69
4. มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและเหมือนกันทุกหอผู้ป่วย	3.73	.88	3.16	.82
5. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม.....	3.67	.69	3.42	.75

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผู้ที่มีความเหมาะสมในการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ) (เรียงลำดับคะแนนตามความคิดเห็นของนักศึกษาจากมากไปน้อย)

รายการประเมิน	นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	(N = 33)		(N = 45)		(N = 78)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์ประจำหอผู้ป่วย.....	27	88.8	20	44.4	47	60.3
2. ผู้ช่วยพยาบาล.....	26	78.8	29	64.4	55	70.5
3. พยาบาลประจำการ.....	21	63.6	28	62.2	49	62.8
4. หัวหน้าหอผู้ป่วย.....	13	39.4	25	55.6	38	48.7
5. ผู้ป่วย.....	1	3.0	2	4.4	3	3.8

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา
เกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของ หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทำให้รู้สึกภูมิใจในเกียรติของสถาบัน.....	4.52	.51	3.84	.71
2. ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด.....	4.33	.69	3.89	.89
3. ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ.....	4.27	.57	4.13	.66
4. นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน.....	4.27	.63	3.93	.78
5. ทำให้รู้จักวิธีการปฏิบัติตัวในสังคมอย่างเหมาะสม....	4.24	.66	3.98	.78
6. เป็นแนวทางในการฝึกจิตใจให้สงบสุข.....	4.21	.86	3.87	.79
7. มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้รู้จักกันมากขึ้น.....	4.15	.83	4.22	.59
8. เสริมสร้างสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง.....	4.15	.91	3.71	.82
9. เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง.....	4.12	.82	3.76	.68
10. สร้างเสริมความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพผู้ช่วยพยาบาล.....	4.00	.56	3.53	.59
11. เวลาที่จัดมีความเหมาะสม เพียงพอ.....	4.00	.94	3.09	.93
12. กิจกรรมมีความน่าสนใจ.....	3.97	.77	3.47	.59
13. ทำให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ธรรมชาติ.....	3.94	.83	3.56	.76
14. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอ.....	3.94	.97	3.31	.90
15. มีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษเฉพาะตน.....	3.64	.90	3.82	.81

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยพยาบาล	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์.....	4.12	.74	3.82	.68
2. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	4.03	.59	4.02	.66
3. มีความรู้ในการใช้ภาษาและการติดต่อประสานงาน..	3.91	.77	3.67	.74
4. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล.....	3.91	.63	3.98	.62
5. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน.....	3.91	.58	3.76	.61
6. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและความต้องการขั้น พื้นฐานของบุคคล.....	3.91	.81	3.64	.57
7. มีความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาที่นำไปใช้ในการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล.....	3.79	.74	3.60	.65
8. มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย.....	3.79	.70	3.69	.63
9. มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์และสถานการณ์ในสังคม....	3.67	.74	3.62	.72
10. มีความรู้เกี่ยวกับระบบและนโยบายของหน่วยงาน .	3.61	.66	3.44	.66

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา
ที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วยงานการ
พยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและ ให้บริการด้านสุขภาพ	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการทำความสะดวกร่างกาย ทั่วไปและกิจกรรมประจำวัน อย่างถูกเหมาะสมกับสภาวะ ของผู้ป่วย.....	4.33	.60	4.00	.64
2. ดูแลรักษาความสะดวกและจัดสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้ป่วย ให้เป็นระเบียบและปลอดภัย.....	4.30	.59	4.04	.60
3. ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอผู้ป่วย โดยใช้หลัก กิจกรรม 5 ส	4.18	.73	3.91	.73
4. สังเกตความผิดปกติ วัตถุประสงค์วิชาชีพ รายงานอาการเปลี่ยน- แปลงของผู้ป่วยต่อพยาบาลได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุ- การณ์.....	4.15	.67	4.09	.67
5. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับอาหารและน้ำอย่างเหมาะ- สมกับสภาวะของผู้ป่วย.....	4.15	.67	4.09	.56
6. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้อยู่ในท่าที่สุขสบาย อย่างเหมาะ- สมกับสภาวะผู้ป่วย	4.15	.51	4.04	.71
7. ใช้เทคนิคการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ กระจายของ เชื้อโรคอย่างถูกต้องตามความจำเป็น.	4.15	.51	4.09	.67
8. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและปลอดภัย เหมาะสมกับ สภาวะของผู้ป่วย.....	4.12	.60	3.93	.58
9. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ อย่างถูกเทคนิค.....	4.03	.68	3.84	.64
10. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและความ ต้องการของผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ.....	3.97	.64	3.71	.59

ตารางที่ 21 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักศึกษา และ
 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความ
 สามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ
 (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล และให้บริการด้านสุขภาพ	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. แนะนำผู้ป่วยและญาติในการปฏิบัติตัวขณะอยู่ โรงพยาบาลได้อย่างถูกต้อง.....	3.97	.68	3.93	.54
12. ใช้เทคนิควิธีการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค อย่างเคร่งครัด.....	3.97	.59	4.07	.69
13. ดูแลรักษา ทำความสะอาด และทำลายเชื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ในการรักษาพยาบาลอย่างถูกเทคนิค.....	3.97	.68	3.80	.66
13. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการเคลื่อนย้ายไปที่ต่างๆ โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับสภาวะของ ผู้ป่วยด้วยความนุ่มนวล ปลอดภัย	3.94	.70	4.00	.64
15. ช่วยเหลือและกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเอง ในการฟื้นฟูสภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.88	.65	3.71	.51
16. ดูแลผู้ป่วยให้หายใจได้สะดวก ช่วยดูแลเสมหะอย่างถูกวิธี นุ่มนวล ไม่เจ็บปวดทรมาน และปลอดภัย.....	3.85	.62	3.98	.75
17. จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการรักษา พยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอ.....	3.79	.74	3.78	.67
18. แสดงความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบน หอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....	3.79	.70	3.36	.68
19. เก็บสิ่งส่งตรวจที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกเทคนิค.....	3.67	.74	3.93	.69
20. ช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาล อย่างถูกต้อง เหมาะสม.....	3.61	.61	3.84	.69

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มี
ต่อตนเอง เกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.33	.65	4.13	.63
2. ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน.....	4.24	.66	4.09	.63
3. รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย.....	4.24	.50	4.04	.67
4. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น.....	4.24	.71	4.11	.61
5. มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ.....	4.21	.60	4.13	.63
6. มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น.....	4.21	.65	4.09	.60
7. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ	4.15	.67	3.98	.72
8. ขยัน อดทน กระตือรือร้นต่อการทำงาน.....	4.15	.62	3.98	.69
9. ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงาน	4.09	.63	3.89	.75
10. ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้ร่วมงานได้ดี.....	3.94	.70	3.89	.71
11. สนใจใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....	3.88	.74	3.69	.70
12. เป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของผู้ร่วมงาน.....	3.79	.70	3.64	.68
13. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ.....	3.64	.78	3.51	.66
14. มีการวางแผนการปฏิบัติงาน และ สามารถแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง.....	3.64	.70	3.47	.66
15. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต.....	3.61	.79	3.60	.78

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา
ที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ
ที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของนักศึกษา)

การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดี ต่อหน้าที่การงานและสังคม	นักศึกษา (N = 33)		ผู้สำเร็จการศึกษา (N = 45)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. เห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล.....	4.61	.50	4.00	.64
2. รักษาเกียรติและชื่อเสียงของสถาบัน มีความประพฤติดีและ ปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม.....	4.55	.56	4.24	.53
3. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนด้วยความเอื้ออาทรและมีมารยาทดี อย่างเท่าเทียมกัน.....	4.42	.66	4.33	.52
4. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่การงาน.....	4.39	.61	4.33	.60
5. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความถูกต้อง และคำนึงถึงความรู้สึกของ ผู้ป่วยเป็นสำคัญ.....	4.39	.70	4.16	.67
6. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยด้วยการไม่ เปิดเผยอวัยวะที่ควรปกปิด ในทุกสภาวะของผู้ป่วย อย่าง เหมาะสม.....	4.39	.70	4.11	.71
7. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อ ความปลอดภัยและความสุขสบายของผู้ป่วย.....	4.39	.61	4.27	.65
8. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ป่วยทั้งเรื่องส่วนตัวและการเจ็บป่วย โดยไม่ได้รับอนุญาต.....	4.33	.65	4.22	.70
9. ก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย มีการแจ้งและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติ ตัดสินใจยินยอม.....	4.18	.80	4.11	.68
10. มีความเอาใจใส่ในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย.....	4.15	.57	4.04	.60

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของพยาบาล)

การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล ของผู้สำเร็จการศึกษา	พยาบาล (N = 76)		ผู้ช่วยพยาบาล (N = 75)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์	3.46	.70	3.63	.75
2. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล.....	3.45	.68	3.83	.70
3. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการสุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม	3.21	.64	3.59	.74
4. มีความรู้ในการใช้ภาษาและการติดต่อประสานงาน.....	3.11	.78	3.40	.68
5. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้น พื้นฐาน.....	3.09	.64	3.59	.70
6. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและความต้องการขั้นพื้นฐาน ของบุคคล.....	3.07	.75	3.41	.68
7. มีความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาที่นำไปใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่ผู้ช่วย พยาบาล.....	2.93	.64	3.20	.64
8. มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์และสถานการณ์ในสังคม.....	2.92	.87	3.25	.62
9. มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ของ ผู้ป่วย.....	2.88	.85	3.23	.83
10. มีความรู้เกี่ยวกับระบบและ นโยบายของหน่วยงาน	2.84	.73	3.25	.70

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มี
ต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ด้านการมีความสามารถช่วย
งานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของพยาบาล)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและ ให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	พยาบาล (N = 76)		ผู้ช่วยพยาบาล (N = 75)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการทำความสะดวกร่างกายทั่ว ไปและกิจวัตรประจำวัน อย่างถูกเหมาะสมกับสภาวะของ ผู้ป่วย.....	3.76	.61	3.89	.69
2. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ อย่างถูกเทคนิค.....	3.61	.63	3.91	.60
3. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับอาหารและน้ำอย่าง เหมาะสมกับสภาวะของผู้ป่วย.....	3.53	.72	3.76	.65
4. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้อยู่ในท่าที่สุขสบาย อย่าง เหมาะสมกับสภาวะผู้ป่วย	3.45	.72	3.73	.72
5. ดูแลรักษาความสะดวกและจัดสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้ป่วย ให้เป็นระเบียบและปลอดภัย.....	3.43	.79	3.79	.76
6. จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการรักษา พยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมเพียงพอ.....	3.41	.85	3.56	.79
7. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและปลอดภัยเหมาะสมกับสภาวะ ของผู้ป่วย.....	3.39	.78	3.45	.58
8. ดูแลรักษา ความสะดวก และทำลายเชื้อเครื่องมือเครื่องใช้ ในการรักษาพยาบาลอย่างถูกเทคนิค.....	3.39	.82	3.73	.70
9. ดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการเคลื่อนย้ายไปที่ต่างๆ โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับสภาวะของผู้ป่วย ด้วยความนุ่มนวล ปลอดภัย.....	3.38	.78	3.59	.77

ตารางที่ 25 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของพยาบาล)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	พยาบาล (N = 76)		ผู้ช่วยพยาบาล (N = 75)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. คุณแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอผู้ป่วย โดยใช้หลักกิจกรรม 5 ส.	3.34	.83	3.52	.74
11. ใช้เทคนิคการป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายของเชื้อโรคอย่างถูกต้องตามความจำเป็น.....	3.22	.79	3.68	.77
12. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ.....	3.21	.72	3.57	.70
13. ใช้เทคนิควิธีการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค อย่างเคร่งครัด.....	3.20	.77	3.56	.84
14. ช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลในการตรวจรักษา พยาบาลอย่างถูกต้อง เหมาะสม.....	3.18	.81	3.56	.78
15. ดูแลผู้ป่วยให้หายใจได้สะดวกช่วยดูแลเสมหะอย่างถูกวิธีนุ่มนวลไม่เจ็บปวดทรมาน และปลอดภัย.....	3.18	.84	3.40	.81
16. เก็บสิ่งส่งตรวจที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกเทคนิค.....	3.16	.80	3.52	.84
17. ช่วยเหลือและกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองในการฟื้นฟูสภาพทั้งร่างกายและจิตใจ	3.14	.76	3.31	.84
18. สังเกตความผิดปกติ วัตถุประสงค์ชันชีพ และรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยต่อพยาบาลได้อย่างถูกต้อง ทันเหตุการณ์.....	3.13	.82	3.57	.89
19. แนะนำผู้ป่วยและญาติในการปฏิบัติตัวขณะอยู่โรงพยาบาลได้อย่างถูกต้อง.....	3.04	.89	3.56	.84
20. แสดงความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....	2.87	.87	2.97	.70

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของพยาบาล)

การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	พยาบาล (N = 76)		ผู้ช่วยพยาบาล (N = 75)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ยิ้มแย้ม แจ่มใส อารมณ์ดี ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	3.87	.70	3.61	.77
2. มีกิจกรรมทางสุขภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ...	3.82	.72	3.60	.72
3. ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและร่วมงานได้ดี.....	3.72	.74	3.65	.67
4. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น.....	3.70	.73	3.56	.83
5. รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย.....	3.67	.74	3.87	.76
6. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.67	.66	3.68	.66
7. มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น.....	3.67	.87	3.77	.76
8. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ.....	3.64	.76	3.69	.64
9. ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน.....	3.62	.80	3.73	.76
10. เป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของผู้ร่วมงาน.....	3.51	.70	3.55	.64
11. ขยัน อดทน กระตือรือร้นต่อการทำงาน.....	3.42	.88	3.56	.81
12. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต.....	3.14	.74	3.36	.76
13. สนใจใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....	3.00	.86	3.39	.73
14. มีการวางแผนการปฏิบัติงาน และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง.....	2.93	.81	3.24	.74
15. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ.....	2.84	.80	3.20	.68

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามความคิดเห็นของพยาบาล)

การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา	พยาบาล (N = 76)		ผู้ช่วยพยาบาล (N = 75)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ป่วยทั้งเรื่องส่วนตัวและการเจ็บป่วยโดยไม่ได้รับอนุญาต.....	3.70	.69	3.99	.78
2. รักษาเกียรติและชื่อเสียงของสถาบัน มีความประพฤติดีและปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม.....	3.68	.79	3.88	.75
3. มีความเอาใจใส่ในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย.....	3.67	.66	3.77	.76
4. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่การงาน.....	3.67	.77	3.97	.70
5. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนด้วยความเอื้ออาทรและมีมารยาดีอย่างเท่าเทียมกัน.....	3.64	.71	3.83	.74
6. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อความปลอดภัยและความสุขสบายของผู้ป่วย.....	3.64	.76	3.99	.83
7. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความถูกต้อง และคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ป่วยเป็นสำคัญ.....	3.53	.68	3.76	.79
8. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยด้วยการไม่เปิดเผยอวัยวะที่ควรปกปิด ในทุกสภาวะของผู้ป่วยอย่างเหมาะสม.....	3.43	.82	3.96	.74
9. เห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล.....	3.33	.74	3.73	.72
10. ก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย มีการแจ้งและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติ ตัดสินใจยินยอม.....	3.28	.83	3.57	.90

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา (เรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย)

การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N = 10)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน.....	3.40	.70
2. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล.....	3.30	.48
3. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์	3.10	.57
4. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	3.00	.67
5. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและ ความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล.....	2.80	.79
6. มีความรู้เกี่ยวกับระบบและ นโยบายของหน่วยงาน	2.80	.52
7. มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์และสถานการณ์ในสังคม.....	2.80	.42
8. มีความรู้ในการใช้ภาษาและการติดต่อประสานงาน.....	2.70	.48
9. มีความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาที่นำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล.....	2.60	.52
10. มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของ ผู้ป่วย	2.50	.53

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อ
ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วย
งานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล และให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N = 10)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. คุณดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการจับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะอย่างถูก เทคนิค.....	3.50	.53
2. คุณเฝ้ารักษาความสะอาดและจัดสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้ป่วยให้เป็น ระเบียบและปลอดภัย.....	3.50	.71
3. คุณดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการทำ ความสะอาดร่างกายทั่วไปและกิจวัตร ประจำวัน อย่างถูกเหมาะสมกับสภาวะของผู้ป่วย.....	3.30	.67
4. ช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลในการตรวจรักษา พยาบาล อย่างถูกต้อง เหมาะสม.....	3.20	.63
5. คุณดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับอาหารและน้ำอย่างถูกเหมาะสมกับ สภาวะของผู้ป่วย.....	3.20	.42
5. คุณดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยในการเคลื่อนย้ายไปในที่ต่างๆ โดยใช้วิธีการ และอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับสภาวะของผู้ป่วย ด้วยความนุ่มนวล ปลอดภัย.....	3.20	.63
7. คุณดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอผู้ป่วย โดยใช้หลักกิจกรรม 5 ส...	3.20	.79
8. คุณเฝ้ารักษา ทำความสะอาด และทำลายเชื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการรักษา พยาบาลอย่างถูกเทคนิค.....	3.20	.63
9. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย ทั้งร่างกายและจิตใจ.....	3.10	.57
10. คุณดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยให้อยู่ในท่าที่สุขสบาย อย่างเหมาะสมกับสภาวะ ผู้ป่วย	3.10	.74
11. ใช้เทคนิควิธีการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค อย่างเคร่งครัด.....	3.10	.74
12. ใช้เทคนิคการป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายของเชื้อโรคอย่าง ถูกต้องตามความจำเป็น.....	3.10	.74

ตารางที่ 29 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อ
ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีความสามารถช่วยงานการ
พยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย)

การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล และให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N = 10)	
	$\bar{X}$	S.D.
13. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและปลอดภัยเหมาะสมกับสถานะของผู้ป่วย...	3.10	.32
14. สังเกตความผิดปกติ วัสดุอุปกรณ์ชีพ และรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของ ผู้ป่วยต่อพยาบาลได้อย่างถูกต้อง ทันเหตุการณ์.....	3.00	.47
15. เก็บสิ่งส่งตรวจที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกเทคนิค.....	3.00	.47
16. จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการรักษาพยาบาลได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอ.....	3.00	.47
17. แนะนำผู้ป่วยและญาติในการปฏิบัติตัวขณะอยู่โรงพยาบาลได้อย่างถูกต้อง	2.90	.74
18. ช่วยเหลือและกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองในการฟื้นฟู สภาพทั้งร่างกายและจิตใจ.....	2.70	.95
19. ดูแลผู้ป่วยให้หายใจได้สะดวกช่วยดูแลห่ออย่างถูกวิธี นุ่มนวล ไม่เจ็บ- ปวดทรมาน และปลอดภัย.....	2.60	.84
20. แสดงความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้อย่าง เหมาะสม.....	2.30	.67

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อ
ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และ
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
(เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย)

การมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษา	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N = 10)	
	$\bar{x}$	S.D.
1. ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน.....	3.90	.57
2. มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ	3.80	.63
3. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ.....	3.80	.42
4. น้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น.....	3.70	.67
5. ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้ร่วมงานได้ดี.....	3.70	.48
6. ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	3.70	.48
7. ขยัน อดทน กระตือรือร้นต่อการทำงาน.....	3.60	.70
8. ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.60	.52
9. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น.....	3.60	.52
10. รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย.....	3.50	.53
11. เป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของผู้ร่วมงาน.....	3.30	.48
12. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต.....	3.10	.74
13. สนใจใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....	3.10	.88
14. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ.....	2.90	.57
15. มีการวางแผนการปฏิบัติงาน และสามารถแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าได้ อย่างถูกต้อง.....	2.80	.63

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีต่อ
 ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตรด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม
 และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม
 (เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย)

การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดี ต่อหน้าที่การงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N = 10)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. รักษาเกียรติและชื่อเสียงของสถาบัน มีความประพฤติดีและปฏิบัติตัว อย่างเหมาะสม.....	3.80	.63
2. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่การงาน.....	3.70	.48
3. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ป่วยทั้งเรื่องส่วนตัวและการเจ็บป่วยโดยไม่ได้รับ อนุญาต.....	3.60	.52
4. มีความเอาใจใส่ในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย.....	3.50	.53
5. เห็นคุณค่าของความเป็นผู้ช่วยพยาบาล.....	3.50	.83
6. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนด้วยความเอื้ออาทรและมีมารยาทดี อย่างเท่าเทียม กัน.....	3.50	.53
7. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อความปลอดภัยและ ความสบายของผู้ป่วย.....	3.40	.52
8. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยด้วยการไม่เปิดเผยอวัยวะที่ ควรปกปิด ในทุกสภาวะของผู้ป่วย อย่างเหมาะสม.....	3.30	1.16
9. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความถูกต้อง และคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ป่วยเป็น สำคัญ.....	3.20	.63
10. ก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย มีการแจ้งและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้ป่วย หรือญาติ ตัดสินใจยินยอม.....	3.10	.74

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณา คงสุริษะนาวัน
ภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. นางอรุณี อุทาเปรมศิลป์
โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
3. นางสาวสากุน แสงพานิช
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
4. นางสุพรรณิ เลิศผดุงกุลชัย
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49

ดิฉัน นางดารณี ทุ้สกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาขารณศาสตร คณะสาขารณศาสตร มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย
การสอบภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วย
งานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี
ความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล
และให้บริการด้านสุขภาพการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม ของนักศึกษา
ผู้วิจัยได้จัดข้อความไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถาม
จะไม่มีผลใดๆต่อนักศึกษาและเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและ
นำเสนอในงานวิจัยเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการ-
ศึกษาในหลักสูตรได้ชัดเจนขึ้น อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนา
คุณภาพของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางดารณี ทุ้สกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ตึกอดุลย-
เดชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

ดารณี ทุ้สกุล

ผู้วิจัย

**หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล**

เรียน ผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 47

ดิฉัน นางคารณิ ทุ่งกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย การ
สอบภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงาน
การพยาบาลบนหอผู้ป่วย กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็น
พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการ
ด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การ
มีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร
ผู้วิจัยได้จัดข้อความถามไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถาม
จะไม่มีผลใดๆต่อท่านและเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและนำเสนอใน
งานวิจัยเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาใน
หลักสูตรได้ชัดเจนขึ้น อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ
ของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางคารณิ ทุ่งกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ดิโกดูลย-
เดชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

คารณิ ทุ่งกุล
ผู้วิจัย

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน ผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 48

ดิฉัน นางดารณี ทุ้สกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย การ
สอบภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล การให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงาน
การพยาบาลบนหอผู้ป่วย กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็น
พื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการ
ด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม ของผู้สำเร็จการศึกษาใน
หลักสูตร ผู้วิจัยได้จัดข้อความไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการ
ตอบคำถามจะไม่มีผลใดๆต่อท่านและเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและ
นำเสนอในงานวิจัยเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการ
ศึกษาในหลักสูตรได้ชัดเจนขึ้น อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนา
คุณภาพของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางดารณี ทุ้สกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ตึกอคูย-
เดชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

ดารณี ทุ้สกุล

ผู้วิจัย

**หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล**

เรียน หัวหน้าหอผู้ป่วย

ดิฉัน นางดารณี ทุ่สกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วย
งานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับ
ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคม
ของผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2541 และปี พ.ศ. 2542 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัด
ข้อคำถามไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามจะไม่มีผล
ใดๆต่อท่านและเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและนำเสนอในงานวิจัย
เพื่อสะท้อนให้เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรได้
ชัดเจนขึ้น อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร
ให้ได้มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางดารณี ทุ่สกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ตึกอดุลย-
เดชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

ดารณี ทุ่สกุล

ผู้วิจัย

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน พยาบาลประจำการ

ดิฉัน นางดารณี ทุ้สกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการ
พยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงานและสังคมของ
ผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2541 และปี พ.ศ. 2542 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดคำถาม
ไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามจะไม่มีผลใดๆต่อท่าน
และเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและนำเสนอในงานวิจัยเพื่อสะท้อนให้
เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรได้ชัดเจนขึ้น
อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรให้ได้
มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางดารณี ทุ้สกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ตึกกอดุลย-
เวชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

ดารณี ทุ้สกุล
ผู้วิจัย

**หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล**

เรียน ผู้ช่วยพยาบาล

(ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล ก่อนปี พ.ศ.2541)

ดิฉัน นางคารณิ ฐัฐกุล นักศึกษาปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ภาควิชาการพยาบาล
สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะศึกษาการประเมินผลหลักสูตร
ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จึงใคร่ขอความร่วมมือในการให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล การมีความสามารถช่วยงานการ
พยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมของ
ผู้ช่วยพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2541 และปี พ.ศ. 2542 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดข้อ
คำถามไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามจะไม่มีผลใดๆ
ต่อท่านและเป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติและนำเสนอในงานวิจัยเพื่อ
สะท้อนให้เห็นภาพรวมของกระบวนการผลิตและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรได้
ชัดเจนขึ้น อันเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร
ให้ได้มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่ได้รับจะมีคุณค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วย-
พยาบาล จึงขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ในครั้งนี้ แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิที่จะกระทำได้และหากมีข้อสงสัย
ในการตอบแบบสอบถามกรุณาติดต่อได้ที่ นางคารณิ ฐัฐกุล โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล ตึกออกดูย-
เวชวิกรม ชั้น 6 เบอร์โทรศัพท์ 4197000 ต่อ 6465 – 67

คารณิ ฐัฐกุล
ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล รุ่นที่ 49

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

เลขที่แบบสอบถาม ☐☐1

1. อายุ ปี (ปีเต็มนับถึงวันที่เก็บแบบสอบถาม)
2. วุฒิก่อนศึกษาในหลักสูตรนี้
 - ☐ 1. มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายวิทยาศาสตร์
 - ☐ 2. มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์คำนวณ
 - ☐ 3. มัธยมศึกษา ปีที่ 6 สายศิลป์ภาษา
 - ☐ 4. มัธยมศึกษา ปีที่ 6 การศึกษานอกโรงเรียน
 - ☐ 5.อื่นๆ โปรดระบุ
3. ท่านเลือกเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า หนึ่งข้อ)
 - ☐ 1. รักและชอบอาชีพที่ได้ดูแลผู้ป่วย
 - ☐ 2. สอบเรียนที่อื่นไม่ได้
 - ☐ 3. เรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ
 - ☐ 4. ผู้ปกครองต้องการให้เรียน
 - ☐ 5.อื่นๆ โปรดระบุ

สำหรับผู้วิจัย

☐☐

☐

☐☐☐☐☐

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิต ของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โดยมีความหมายของเกณฑ์ที่กำหนดในแบบสอบถาม ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของนักศึกษา

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 9 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 10 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การงานและสังคมของนักศึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อคำถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนรู้ภาคทฤษฎี	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
2. ลักษณะของเนื้อหาแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กัน และเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
11. มีความทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีและ สังคมในปัจจุบัน					
12. มีความเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติอาชีพผู้ช่วย พยาบาล					

ข้อเสนอแนะการจัดเนื้อหาวิชาที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติใน
ห้องฝึกทักษะการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือตาม
ระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและ การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจ					
2. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจใน เนื้อหาวิชามากขึ้น					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
11. หุ่นจำลองและ อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาล มีความเหมาะสม เพียงพอ					
12. การศึกษาดูงานในภาควิชาต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น					

ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตาม
ระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. การให้คำแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อน ขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีความเหมาะสม					
2. หอผู้ป่วยมีจำนวนผู้ป่วยและลักษณะของผู้ป่วย เหมาะสม กับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
10. ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการฝึกปฏิบัติตาม ที่จัดให้ในสมุดประสบการณ์ ฯ มีความเหมาะสม					
11. การจัดให้ศึกษาดูงานบนหอผู้ป่วยอื่นมีประโยชน์					

ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไข.....
.....
.....

ตอนที่ 4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

การสอบภาคทฤษฎีและ การสอบในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การสอบภาคทฤษฎี					
1. ข้อสอบสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สอนและ วัตถุประสงค์					
2. ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
...					
...					
5. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม					
6. มีการแจ้งผลการสอบที่รวดเร็ว ชัดเจน					
การสอบในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล					
7. กิจกรรมที่จัดสอบ วัดความสามารถได้ครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ของวิชาหลักการพยาบาล					
8. วิธีการจัดสอบการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน มีความเหมาะสม ยุติธรรม					
...					
...					
9. การให้คะแนนของอาจารย์ มีความเหมาะสม ยุติธรรม					
10. การชี้แจงข้อบกพร่องภายหลังสอบทำให้เกิดความ เข้าใจในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่ถูกต้อง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล
พยาบาลบนหอผู้ป่วย
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวาตาม
ระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

การให้คะแนน การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่สอดคล้องกับ พฤติกรรม ของผู้เรียน					
...					
...					
4. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม					
5. การแจ้งคะแนนการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข					

ท่านคิดว่าบุคคลใดเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย 72 - 76
ของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)

- ☐ 1. อาจารย์
- ☐ 2. หัวหน้าหอผู้ป่วย
- ☐ 3. พยาบาลที่เป็นผู้มอบหมายงาน
- ☐ 4. ผู้ช่วยพยาบาลที่เป็นผู้สอนการปฏิบัติงาน
- ☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 6. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

เลขรหัส □□□2

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. กิจกรรมมีความน่าสนใจ					
2. สร้างเสริมความรู้ที่ติดต่ออาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
14. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอ					
15. เวลาที่จัดมีความเหมาะสม เพียงพอ					

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางด้านซ้ายมือเกี่ยวกับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาลของท่านว่ามีระดับความรู้มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นมากที่สุด
มาก หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นมาก
ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นปานกลาง
น้อย หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ความรู้ที่เป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล					
2. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
9. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์					
10. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม					

ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพ ของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล และการให้บริการด้านสุขภาพของท่านว่ามีระดับความสามารถมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ความสามารถช่วยงานการพยาบาล และการให้บริการด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและ ความต้องการของผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ					
2. สังเกตความผิดปกติ วัดสัญญาณชีพ และรายงาน อาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยต่อพยาบาลได้อย่าง ถูกต้อง ทันเหตุการณ์					
...					
...					
...					
19. ดูแลรักษา ทำความสะอาด และทำลายเชื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ในการรักษาพยาบาล อย่างถูกเทคนิค					
20. แสดงความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานบน หอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

ตอนที่ 9. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของท่านว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่านักศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

การมีมนุษยสัมพันธ์และ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ					
2. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
14. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้พบ ญาติและผู้ร่วมงาน					
15. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและ ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 10. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่
การงานและต่อสังคมของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติ
ที่ดีต่อหน้าที่การงานและต่อสังคมของท่านว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา
โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด
- มาก หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก
- ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง
- น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย
- น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าคุณศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

การมีคุณธรรม จริยธรรม และ เจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การงานและต่อสังคม	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีความเอาใจใส่และตระหนักในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย					
2. เห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
10. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อความปลอดภัยและความสุขสบายของผู้ป่วย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่าง ที่เป็นจริงในปัจจุบัน

เลขที่แบบสอบถาม 1

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
2. อายุ ปี (ปีเต็มนับถึงวันที่เก็บแบบสอบถาม)
3. ระยะเวลาการทำงาน ในตำแหน่ง เป็นเวลา ปี เดือน
(นับตั้งแต่จบการศึกษาถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม)
4. สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน หอผู้ป่วย.....
 - ☐ 1. งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
 - ☐ 2. งานการพยาบาลจักษุวิทยาและโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
 - ☐ 3. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก
 - ☐ 4. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ
 - ☐ 5. งานการพยาบาลผ่าตัด
 - ☐ 6. งานการพยาบาลรังสีวิทยา
 - ☐ 7. งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์
 - ☐ 8. งานการพยาบาลฯสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
 - ☐ 9. งานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์
 - ☐ 10. อื่นๆ โปรดระบุ

สำหรับผู้วิจัย

☐

☐

☐ ☐ ☐

☐

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตและปัจจัยผลผลิต ของหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการผลิตของหลักสูตร ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึก

ปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โดยมีความหมายของเกณฑ์ที่กำหนดในแบบสอบถาม ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ

หน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและ

ให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 9 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถ

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 10 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อ

หน้าที่การงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อคำถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนภาคทฤษฎี	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
2. ลักษณะของเนื้อหาแต่ละวิชามีความสัมพันธ์ กัน และเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
11. มีความทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีและสังคมในปัจจุบัน					
12. มีความเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					

ข้อเสนอแนะการจัดเนื้อหาวิชาที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติใน

ห้องฝึกทักษะการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การดำเนินการสอนภาคทฤษฎีและ การฝึกปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ดำเนินการสอนอย่างน่าสนใจ					
2. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
11. หุ่นจำลองและ อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลมีความเหมาะสม เพียงพอ					
12. การศึกษาดูงานในภาควิชาต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น					

ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. การให้คำแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีความเหมาะสม					
2. หอผู้ป่วยมีจำนวนผู้ป่วยและลักษณะของผู้ป่วยเหมาะสม กับการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
10. ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการฝึกปฏิบัติตามที่จัดไว้ในสมุดประสบการณ์ ฯ มีความเหมาะสม					
11. การจัดให้ศึกษาดูงานบนหอผู้ป่วยอื่นมีประโยชน์					

ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไข.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบภาคทฤษฎีและการสอบการปฏิบัติในห้องฝึกทักษะการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การสอบภาคทฤษฎีและ การสอบในห้องฝึกทักษะการพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การสอบภาคทฤษฎี					
1. ข้อสอบสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สอนและ วัตถุประสงค์					
2. ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
...					
...					
5. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม					
6. มีการแจ้งผลการสอบที่รวดเร็ว ชัดเจน					
การสอบในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล					
7. กิจกรรมที่จัดสอบ วัดความสามารถได้ครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ของวิชาหลักการพยาบาล					
8. วิธีการจัดสอบการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน มีความเหมาะสม ยุติธรรม					
...					
...					
...					
10. การชี้แจงข้อบกพร่องภายหลังสอบทำให้เกิดความ เข้าใจในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่ถูกต้อง					

ข้อเสนอแนะ

**ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบน
หอผู้ป่วย**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวาตาม
ระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การให้คะแนน การฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่สอดคล้องกับ พฤติกรรม ของผู้เรียน					
...					
...					
4. การให้คะแนนมีความเหมาะสม ยุติธรรม					
5. การแจ้งคะแนนการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข					

ท่านคิดว่าบุคคลใดเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในการให้คะแนนการฝึกปฏิบัติช่วยงานการพยาบาลบน
หอผู้ป่วยของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)

- ☐ 1. อาจารย์ ☐ 2. หัวหน้าหอผู้ป่วย
- ☐ 3. พยาบาลที่เป็นผู้มอบหมายงาน
- ☐ 4. ผู้ช่วยพยาบาลที่เป็นผู้สอนการปฏิบัติงาน
- ☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ควรปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 6. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องซ้ายมือ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เลขรหัส □□□2

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. กิจกรรมมีความน่าสนใจ					
2. สร้างเสริมความรู้ที่ติดต่ออาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
14. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอ					
15. เวลาที่จัดมีความเหมาะสม เพียงพอ					

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางด้านซ้ายมือเกี่ยวกับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ผู้ช่วยพยาบาลของท่านว่ามีระดับความรู้มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายของเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่าน มีความรู้ในเรื่องนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความเห็นว่าท่าน มีความรู้ในเรื่องนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าท่าน มีความรู้ในเรื่องนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าท่าน มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่าน มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ความรู้ที่เป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล					
2. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
9. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์					
10. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล และการให้บริการด้านสุขภาพของท่านว่ามีระดับความสามารถมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีความสามารถในเรื่องนั้นมากที่สุด
 มาก หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีความสามารถในเรื่องนั้นมาก
 ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีความสามารถในเรื่องนั้นปานกลาง
 น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีความสามารถในเรื่องนั้นน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีความสามารถในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ความสามารถช่วยงานการพยาบาล และการให้บริการด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ					
2. สังเกตความผิดปกติ วัดสัญญาณชีพ และรายงานอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยต่อพยาบาล ได้อย่างถูกต้อง ทันเหตุการณ์					
...					
...					
...					
19. ดูแลรักษา ทำความสะอาด และทำลายเชื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ในการรักษาพยาบาล อย่างถูกเทคนิค					
20. แสดงความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานบน หอผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 9. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

ได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของท่านว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

การมีมนุษยสัมพันธ์และ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีกิจกรรมทางสุขภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ					
2. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
14. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย ญาติและผู้ร่วมงาน					
15. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและ ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....Copyright by Mahidol University

ตอนที่ 10. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่

การทำงานและต่อสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงานและต่อสังคมของท่านว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเห็นว่าท่านมีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

การมีคุณธรรม จริยธรรม และ เจตคติอันดีงามต่อหน้าที่การทำงานและต่อสังคม	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีความเอาใจใส่และตระหนักในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย					
2. เห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
10. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อความปลอดภัยและความสุขสบายของผู้ป่วย					

ข้อเสนอแนะ

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ร่วมงานด้านบริการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

เลขที่แบบสอบถาม 1

1. อายุ ปี (ปีเต็ม นับถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม)
2. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
3. ปัจจุบันปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 - ☐ 1. หัวหน้าหอผู้ป่วย
 - ☐ 2. พยาบาลประจำการ
 - ☐ 3. ผู้ช่วยพยาบาล (ที่สำเร็จการศึกษา ก่อนปี พ.ศ. 2540)
4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน (นับตั้งแต่จบการศึกษามาจนถึงปัจจุบัน)
เป็นเวลา ปี
5. สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน
 - ☐ 1. งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
 - ☐ 2. งานการพยาบาลจักษุฯ, โสตฯ
 - ☐ 3. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก
 - ☐ 4. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ
 - ☐ 5. งานการพยาบาลผดุงครรภ์
 - ☐ 6. งานการพยาบาลรังสีวิทยา
 - ☐ 7. งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์
 - ☐ 8. งานการพยาบาล สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
 - ☐ 9. งานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์
 - ☐ 10. อื่นๆ โปรดระบุ

สำหรับผู้วิจัย

☐

☐

☐

☐

☐

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางด้านซ้ายมือเกี่ยวกับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษามีระดับความรู้มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นมากที่สุด
 มาก หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นมาก
 ปานกลาง หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นปานกลาง
 น้อย หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

การมีความรู้ที่เป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติงานผู้ช่วยพยาบาล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยพยาบาล					
2. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลขั้นพื้นฐาน					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
9. มีความรู้เรื่องหลักการมีมนุษยสัมพันธ์					
10. มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและการ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม					

ข้อเสนอแนะ

.....

**ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาลและให้บริการ
ด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีความสามารถช่วยงานการพยาบาล
และการให้บริการด้านสุขภาพของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีระดับความสามารถมากน้อยเพียงใด
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นมากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นมาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

ความสามารถช่วยงานการพยาบาล และการให้บริการด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมกับปัญหาและ ความต้องการของผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ					
2. สังเกตความผิดปกติ วัตถุประสงค์ชีพ และรายงาน อาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยต่อพยาบาล ได้อย่าง ถูกต้อง ทันเหตุการณ์					
...					
...					
...					
...					
19. ดูแลรักษา ทำความสะอาด และทำลายเชื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ในการรักษาพยาบาล อย่างถูกเทคนิค					
20. ร่วมแสดงความคิดเห็นต่างๆในการ ปฏิบัติงานผู้ ช่วยพยาบาลบนหอผู้ป่วยอย่างเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
ได้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น ของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง
ทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้
มากที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

มนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ					
2. มีความสุขุมใจเย็น ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
...					
14. ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ					
15. รับฟังคำแนะนำของผู้อื่นและ ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
Copyright by Mahidol University

**ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่อหน้าที่
การทำงานและสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องทางซ้ายมือที่เกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่
ดีต่ออาชีพผู้ช่วยพยาบาลของท่านว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องทางขวามือที่ ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีความหมายของเกณฑ์ดังนี้
มากที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นมาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นเช่นนั้นน้อยที่สุด

การมีคุณธรรม จริยธรรม และ เจตคติที่ดีต่อหน้าที่การทำงานและสังคม	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. มีความเอาใจใส่และตระหนักในหน้าที่ดูแลผู้ป่วย					
2. เห็นคุณค่าของอาชีพผู้ช่วยพยาบาล					
...					
...					
...					
...					
9. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ป่วยด้วย การไม่เปิดเผยอวัยวะที่ควรปกปิด ในทุกสภาวะ ของผู้ป่วย อย่างเหมาะสม					
10. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อความปลอดภัยและความสุขสบายของผู้ป่วย					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

นางดารณี ทุ์สกุล

วัน เดือน ปีเกิด

13 มกราคม 2501

สถานที่เกิด

จังหวัดนครราชสีมา ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ,

พ.ศ. 2518 – 2522

ประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์

และอนามัยชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , พ.ศ. 2528 - 2530

คหกรรมศาสตรบัณฑิต

วิชาเอกพัฒนาการเด็กและครอบครัว

มหาวิทยาลัยมหิดล , พ.ศ. 2538 – 2543

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง : พยาบาล ผู้ชำนาญการ ระดับ 8

โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล